

**Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb
odbor ekonomickej regulácie**

Továrenská 7, P.O.BOX 40, 828 55 Bratislava 24

Číslo: 28/OER/2019/3883

v Bratislave 8. júla 2019

ROZHODNUTIE

Účastník konania:

Orange Slovensko, a.s.
Metodova 8
821 08 Bratislava

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, odbor ekonomickej regulácie (ďalej len „úrad“), ako orgán štátnej správy príslušný na konanie podľa § 6 ods. 1 písm. b) a ods. 3 písm. a) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“) a podľa § 5 a § 6 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“)

rozhodol

v konaní so spoločnosťou Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270 (ďalej len „spoločnosť Orange Slovensko“), vo veci určenia významného podniku podľa § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách a uloženia povinností podľa § 19, § 20, § 22 a § 23 zákona o elektronických komunikáciách na relevantnom trhu č. 2, ktorý je podľa Rozhodnutia úradu zo dňa 9.2.2016, ktorým sa určuje zoznam relevantných trhov, definovaný ako veľkoobchodný trh služby ukončenia hlasového volania v individuálnych mobilných sieťach (ďalej len „relevantný trh č. 2“), nasledovne:

- 1) Úrad určuje podľa § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách a podľa výsledkov analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 2 spoločnosť Orange Slovensko za významný podnik na relevantnom trhu č. 2.**

2) Úrad ukladá podľa § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách spoločnosti Orange Slovensko ako významnému podniku na relevantnom trhu č. 2 nasledujúce povinnosti:

a) Povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách:

Spoločnosť Orange Slovensko je povinná splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o prepojenie sietí, a teda spoločnosť Orange Slovensko je povinná:

- I. viesť rokovania v dobrej viere s inými podnikmi žiadajúcimi o prepojenie,
- II. umožniť spoločné umiestnenie alebo iné formy spoločného používania pridružených prostriedkov potrebných na ukončenie volania v mobilnej sieti,
- III. prepojiť siete alebo sieťové prostriedky potrebné na ukončenie volania v mobilnej sieti.

b) Povinnosť transparentnosti prístupu a prepojenia podľa § 19 zákona o elektronických komunikáciách:

- I. Spoločnosť Orange Slovensko je povinná zverejniť na svojom verejne dostupnom webovom sídle referenčnú ponuku na prepojenie volaní do verejných mobilných telefónnych sietí, ktorá musí obsahovať informácie týkajúce sa služieb ukončenia hlasových volaní v mobilnej sieti, najmä účtovné informácie, technické špecifikácie, charakteristiky siete, zmluvné podmienky dodávania a používania služby ukončenia volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti vrátane cien za ukončenie hlasových volaní, najneskôr do 60 dní od doručenia rozhodnutia o určení významného podniku a uložení povinností. Ak bude spoločnosť Orange Slovensko účtovať cenu za ukončenie volania vo výške maximálnej ceny uloženej cenovým rozhodnutím, môže takúto cenu zverejniť v referenčnej ponuke odkazom na platné cenové rozhodnutie.
- II. Spoločnosť Orange Slovensko je povinná zverejniť na svojom verejne dostupnom webovom sídle každú zmenu zmluvných podmienok referenčnej ponuky na prepojenie týkajúcu sa veľkoobchodnej služby ukončenia volania v mobilnej sieti, ktorá bude mať vplyv na podniky definované v § 5 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách, a to v lehote minimálne 45 dní pred účinnosťou zmeny referenčnej ponuky a predložiť ju úradu. Ak zmena referenčnej ponuky vyplýva z cenového rozhodnutia úradu,

spoločnosť Orange Slovensko je povinná zverejniť zmenenú referenčnú ponuku najneskôr v deň vykonateľnosti predmetného cenového rozhodnutia.

- c) **Povinnosť nediskriminácie prístupu a prepojenia podľa § 20 zákona o elektronických komunikáciách:**

Na základe povinnosti nediskriminácie je spoločnosť Orange Slovensko povinná pri poskytovaní služby ukončenia volania vo svojej verejnej mobilnej telefónnej sieti uplatňovať voči iným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovať informácie a služby iným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich využívala pre vlastnú potrebu, alebo ich poskytovala podniku v postavení ovládanej osoby, alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať.

- d) **Povinnosť regulácie cien prístupu a prepojenia podľa § 23 zákona o elektronických komunikáciách:**

Spoločnosť Orange Slovensko je povinná stanoviť ceny za ukončenie volaní v individuálnej mobilnej sieti, ktoré boli zostavené v inej národnej alebo zahraničnej sieti štátov Európskej únie a Európskeho hospodárskeho priestoru tak, ako jej určí úrad v rozhodnutí o regulácii cien podľa § 12 zákona o elektronických komunikáciách.

Uložené povinnosti nadobúdajú účinnosť dňa 1.8.2019, ak nie je uvedené inak.

Týmto rozhodnutím sa ku dňu 1.8.2019 zrušuje rozhodnutie č 1402/OER/2013 zo dňa 10.7.2013 vo veci určenia spoločnosti Orange Slovensko za významný podnik na veľkoobchodnom trhu ukončenia volaní v jednotlivých verejných mobilných sieťach a uložení povinností podľa zákona o elektronických komunikáciách.

Odôvodnenie

Spoločnosť Orange Slovensko bola na základe výsledkov predchádzajúceho kola analýzy rozhodnutím úradu č. 1402/OER/2013 zo dňa 10.7.2013 určená za podnik s významným vplyvom a bola jej uložená povinnosť transparentnosti, povinnosť nediskriminácie, povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom a povinnosť cenovej regulácie.

Na predmetnom trhu boli za významné podniky určené aj spoločnosti Slovak Telekom, a.s., (ďalej len „spoločnosť Slovak Telekom“) a spoločnosť O2 Slovakia, s.r.o., predtým spoločnosť Telefónica Slovakia, s.r.o., (ďalej len „spoločnosť O2 Slovakia“).

Na základe Odporúčania Komisie zo dňa 9.10.2014 o relevantných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronických komunikácií podliehajúcich regulácii ex ante, v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (2014/710/EÚ) (ďalej len „Odporúčanie Komisie o relevantných trhoch“) úrad podľa § 16 ods. 1 a 3 zákona o elektronických komunikáciách vydal dňa 9.2.2016 rozhodnutie o relevantných trhoch, ktorým určil nový zoznam relevantných trhov. Podľa nového zoznamu relevantných trhov je relevantný trh č. 2 definovaný ako veľkoobchodné služby ukončenia hlasového volania v individuálnych verejných mobilných sieťach.

Úrad dňa 5.10.2018 zverejnil výsledky analýzy relevantného trhu č. 2 a stanovil mesačnú lehotu na zaslanie písomných pripomienok. Po vyhodnotení a zohľadnení prijatých pripomienok k návrhu opatrenia úrad dňa 1.2.2019 notifikoval Komisii upravený návrh opatrenia - analýzu relevantného trhu č. 2 spolu s výsledkami národných konzultácií.

Základom analýzy relevantného trhu bolo definovanie relevantného trhu č. 2 v národných podmienkach Slovenskej republiky z vecného, územného a časového hľadiska a následné posúdenie, či na definovanom trhu existuje efektívna súťaž.

Vymedzenie relevantného trhu

Na základe rozhodnutia o zozname relevantných trhov, v súlade s odporúčaním Komisie z 9.10.2014 úrad vymedzil veľkoobchodný trh č. 2. Relevantný trh je definovaný v súlade s princípom technologickej neutrality, ako je uvedené v rámcovej smernici, článok 8 ods. 1, ktorý stanovuje, že členské štáty zabezpečia, aby národné regulačné orgány pri vykonávaní regulačných úloh zohľadnili v najväčšej možnej miere požiadavku technologickej neutrality regulácie.

Podľa článku 15 rámcovej smernice Národné regulačné orgány definujú relevantné trhy podľa národných okolností, najmä relevantné geografické trhy na svojom území podľa princípov práva hospodárskej súťaže, pričom zohľadnia v čo najväčšej miere odporúčanie Komisie o relevantných trhoch, a pokyny Komisie. Základným východiskom pri definovaní relevantného trhu elektronických komunikácií je posledné odporúčanie Komisie, ako aj pokyny Komisie.

Relevantné trhy sú vymedzené z hľadiska vecného a územného. Podľa § 3 ods. 2 a 3 zákona o ochrane hospodárskej súťaže je relevantný trh priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých výrobkov, výkonov, prác a služieb (ďalej len „tovar“), ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo zastupiteľné. Tovarový relevantný trh zahŕňa zhodné alebo zastupiteľné tovary

schopné uspokojiť určitú potrebu užívateľov. Zastupiteľnosť tovarov sa posudzuje najmä z hľadiska ich charakteristík, ceny a účelu použitia.

Vecné vymedzenie relevantného trhu predstavuje vymedzenie z hľadiska jednotlivých produktov a služieb, ktoré tvoria daný relevantný trh. Vecným vymedzením sa rozumie určenie skupiny produktov a služieb, ktoré sú vzájomne zhodné, zameniteľné či zastupiteľné z hľadiska ich schopnosti uspokojiť určitú potrebu užívateľa a zároveň z hľadiska ich štruktúry dopytu a ponuky.

Veľkoobchodný trh a aj zastupiteľnosť produktov a služieb na veľkoobchodnom trhu sa odvíja od situácie na súvisiacom maloobchodnom trhu. Vecné vymedzenie predmetného trhu začína skúmaním zastupiteľnosti na maloobchodnom trhu. Služba poskytovaná na veľkoobchodnom trhu je vstupom pre realizáciu služieb na maloobchodnom trhu.

Úrad pristúpil k vymedzeniu príslušného veľkoobchodného trhu až po vymedzení súvisiaceho maloobchodného trhu a určení zastupiteľných produktov a služieb na maloobchodnom trhu.

Súvisiacim maloobchodným trhom je trh poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby pre koncových užívateľov, konkrétne poskytovanie všetkých prichádzajúcich hlasových volaní v rámci poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby pre koncových užívateľov.

Zastupiteľnosť služieb s obmedzenou mobilitou

Úrad sa zaoberal zastupiteľnosťou ukončenia hlasového volania na čísla služby Domáca linka a Firemná linka, ktorú poskytuje spoločnosť Orange Slovensko svojim bytovým a nebytovým zákazníkom prostredníctvom mobilnej siete ako verejnú telefónnu službu na pevnom mieste pripojenia na geografických číslach určených na služby v pevnom umiestnení. Táto služba je poskytovaná za rovnakých podmienok prostredníctvom verejnej mobilnej siete spoločnosti Orange Slovensko, ako aj prostredníctvom optickej siete, pričom možnosť poskytnúť službu na konkrétnom mieste pripojenia je závislá od pokrytia územia sieťami.

Spoločnosť Orange Slovensko ako poskytovateľ verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení prostredníctvom mobilnej siete koncovému užívateľovi zrušila, resp. obmedzila mobilitu predmetnej služby. Z uvedeného dôvodu službu Domáca linka a Firemná linka poskytovanú prostredníctvom GSM / UMTS siete nie je možné považovať za verejnú mobilnú telefónnu službu, ale za verejnú telefónnu službu v pevnom umiestnení.

Charakteristiky služieb Domáca linka a Firemná linka:

- technologicky ide o fakturované služby s aktívnou SIM kartou,
- služby sú poskytované na základe Všeobecných podmienok spoločnosti Orange Slovensko na poskytovanie verejných elektronických komunikačných služieb cez pevné pripojenie,
- služby Domáca linka a Firemná linka sú zmluvne viazané na konkrétne miesto pripojenia, ktoré musí užívateľ oznámiť spoločnosti Orange Slovensko pri uzavretí zmluvy o pripojení,
- pri službách je rešpektovaný Číslovací plán a užívateľom sú pridelené účastnícke čísla len z primárnej oblasti, v ktorej sa zaviazali služby využívať,
- pri službách je poskytovaná obojsmerná prenositeľnosť geografického čísla,
- pri hlasových volaniach na číslo tiesňového volania 112 je zabezpečená lokalizácia účastníka,
- je znemožnený prístup k roamingu, a to aj v pohraničných oblastiach, v ktorých by sa inak roamingové služby s ohľadom na charakteristiky šírenia signálu vo verejných mobilných sieťach využívať mohli,
- účastník sa mimo definovanej oblasti (primárna oblasť) neprihlási do siete (s výnimkou tiesňového volania 112),
- za prepojenie sietí spoločnosť Orange Slovensko účtuje iným podnikom fixný prepojovací poplatok v rovnakej výške ako za prepojenie so svojou optickou sieťou.

Spoločnosť Orange Slovensko upravila obmedzenie mobility zmluvnými dokumentmi a implementovala aj systém kontroly dodržiavania zmluvnej podmienky využívať služby len na určenom mieste pripojenia. Spoločnosť Orange Slovensko je oprávnená pri zistení využívania služby mimo odbernej jednotky poskytovanú verejnú telefónnu službu prerušiť alebo obmedziť a pri opakovanom porušení od uzavretej zmluvy o pripojení odstúpiť.

Na základe vyššie uvedených zistení úrad dospel k záveru, že ukončenie hlasových volaní telefónnej služby poskytovanej prostredníctvom Domácej linky a Firemnej linky pri dodržiavaní zmluvných a technických obmedzení nie je z hľadiska definície relevantného trhu č. 2 zastupiteľné s ukončením hlasových volaní v mobilnej sieti.

Zastupiteľnosť s VoIP službami

Úrad ďalej skúmal ukončovanie takých hlasových volaní, ktoré boli zostavené prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby – prostredníctvom nainštalovanej aplikácie (napr. aplikácia SkypeOut) a smerované na mobilné čísla národných

operátorov. Úrad posudzoval, či je možné ukončenie hlasových volaní zostavených prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby považovať za zastupiteľné s ukončením vyššie uvedených štandardných hlasových volaní. Pri vyhodnotení zastupiteľnosti úrad posudzoval hlavne:

- funkcionality pri ukončení štandardných hlasových volaní a hlasových volaní zostavených prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby,
- zastupiteľnosť na strane ponuky na základe technických charakteristík, ceny a účelu použitia ukončených štandardných hlasových volaní a hlasových volaní zostavených prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby,
- homogenitu súťažných podmienok pri ukončení štandardných hlasových volaní a hlasových volaní zostavených prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby.

Podľa informácií úradu hlasové volania zostavené prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby prechádzajú z technického hľadiska tzv. konverziou hlasového signalizačného média protokolu v IP sieťach, a v takto zmenenom formáte sú smerované do cieľovej siete a ukončované rovnako ako štandardné hlasové volania. Podniky pôsobiace v sledovanom období na relevantnom trhu č. 2 na Slovensku uviedli, že nedokážu uviesť presné čísla ukončenej prevádzky zostavenej z nemanážovaných OTT služieb.

Ukončené hlasové volania zostavené prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby nie je možné oddeliť od celkového objemu ukončenej prevádzky, pretože prichádzajú do siete terminujúceho podniku ako štandardné hlasové volania. Ukončenie hlasových volaní zostavených prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby nepredstavuje žiadnu ďalšiu skupinu hlasových volaní, pretože pre podniky nie je podstatné, ako bolo volanie zostavené. Funkcionalita ukončovania štandardných hlasových volaní je rovnaká ako funkcionalita ukončovania hlasových volaní zostavených prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby. Na základe uvedeného úrad dospel k záveru, že z hľadiska funkcionality považuje ukončovanie takých hlasových volaní, ktoré boli zostavené prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby, za zastupiteľné s ukončovaním štandardných hlasových volaní.

Pri zastupiteľnosti na strane ponuky úrad zisťoval, či pri ukončovaní štandardných hlasových volaní majú národní operátori rozdielne technické podmienky v porovnaní s ukončovaním hlasových volaní zostavených prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby. Úrad zistil, že aj hlasové volania zostavené prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby prichádzajú do siete slovenských podnikov prostredníctvom štandardných prepojení a na ich ukončenie sú využívané tie isté technické zariadenia, ako na ukončovanie hlasových volaní zostavených vo verejných mobilných sieťach.

Podniky poskytujúce verejné telefónne služby vo verejných mobilných sieťach nedokážu rozlíšiť, že volanie bolo zostavené ako nemanážovaná VoIP služba, a takéto volanie ukončujú rovnako ako akékoľvek iné prichádzajúce štandardné volanie. Hlasové volania zostavené prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby prichádzajú do jednotlivých sietí už „konvertované“ a sú totožné so štandardnými hlasovými volaniami vzniknutými v akejkoľvek sieti.

Na základe uvedeného úrad dospel k záveru, že ukončenie hlasových volaní zostavených prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby je plne zastupiteľné s ukončením štandardných hlasových volaní, pretože z pohľadu ukončenia hlasového volania vo verejnej mobilnej sieti nie je dôležitý spôsob zostavenia hlasového volania. Ak volanie spĺňa technické a technologické predpoklady na ukončenie hlasového volania v mobilnej sieti, podniky nemajú žiadnu technickú prekážku na ukončenie takéhoto volania.

Z vykonanej analýzy zastupiteľnosti ukončenia štandardných hlasových volaní a ukončenia hlasových volaní zostavených prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby vyplynulo, že súťažné podmienky sú úplne rovnaké.

Úrad dospel k záveru, že ukončenie hlasových volaní zostavených prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby prichádzajúcich na mobilné telefónne číslo z vecného hľadiska spĺňa všetky charakteristiky ukončenia štandardného volania v individuálnej mobilnej sieti, a preto tieto ukončené volania do relevantného trhu č. 2 zahrnul. Ukončenie hlasových volaní zostavených prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby má rovnakú funkcionálnosť ako ukončenie štandardných prichádzajúcich hlasových volaní vo verejnej mobilnej sieti. Z pohľadu ponuky je úplne zastupiteľné s ukončením štandardných hlasových volaní vo verejnej mobilnej sieti a existujúce súťažné podmienky sú plne homogénne so súťažnými podmienkami ukončenia štandardných hlasových volaní vo verejnej mobilnej sieti.

Služba ukončenia hlasového volania v individuálnej mobilnej sieti zahŕňa aj ukončenie hlasových volaní prichádzajúcich na mobilné telefónne čísla, ktoré boli zostavené prostredníctvom nainštalovanej aplikácie (napr. aplikácia SkypeOut) a následne ukončené na mobilných číslach, ale nezahŕňa volania, ktoré boli ukončené prostredníctvom nainštalovanej aplikácie (volania z aplikácie Skype na aplikáciu Skype bez použitia čísla NI-ICS (Number independent interpersonal communication service) a pod.).

Prichádzajúce hlasové volanie (ukončenie hlasového volania), pre ktorého prijatie je nevyhnutné mať nainštalovanú aplikáciu a mať na mobilnom zariadení zapnuté dátové služby – prístup k internetu, úrad na maloobchodnej úrovni nepovažuje za zastupiteľné so štandardným prichádzajúcim hlasovým volaním do mobilnej telefónnej siete (s ukončením štandardných hlasových volaní v individuálnej mobilnej telefónnej sieti).

Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu

Veľkoobchodný trh sa odvíja od situácie na súvisiacom maloobchodnom trhu. Služba ukončenia hlasového volania v individuálnej mobilnej sieti zahŕňa ukončenie všetkých hlasových volaní prichádzajúcich na mobilné telefónne čísla konkrétneho podniku bez ohľadu na to, kde a akým spôsobom bolo toto hlasové volanie zostavené.

Služba ukončenia hlasového volania v individuálnej mobilnej telefónnej sieti zahŕňa ukončenie hlasových volaní prichádzajúcich na mobilné telefónne čísla, ktoré boli zostavené buď vo vlastnej sieti konkrétneho operátora, v inej národnej sieti, alebo v zahraničí.

Každý podnik pôsobiaci na predmetnom trhu

- 1) ukončuje hlasové volania zostavené v jeho vlastnej sieti, on-net volania, tzv. samozásobovanie (self-supply) alebo
- 2) v rámci prepojenia poskytuje službu inému podniku, off-net volania, teda ukončuje hlasové volania zostavené v inej národnej sieti, resp. zostavené v zahraničnej sieti.

Z hľadiska funkcionality a zastupiteľnosti na strane dopytu aj ponuky je ukončenie hlasových volaní zostavených v zahraničí identické s ukončením hlasových volaní zostavených v národných sieťach. Z uvedeného dôvodu sú ukončené hlasové volania vo verejnej mobilnej sieti zostavené v zahraničí v krajinách Európskej únie alebo Európskeho hospodárskeho priestoru (ďalej len „EÚ / EHP“), ako aj mimo EÚ / EHP súčasťou relevantného trhu č. 2. EHP je zoskupenie štátov EÚ, Nórska, Islandu a Lichtenštajnska.

Volania v národnom roamingu

Služba ukončenia volania vo verejnej mobilnej sieti zahŕňa aj ukončené volania v rámci národného roamingu. V oblastiach, ktoré nemajú spoločnosti O2 Slovakia a SWAN Mobile pokryté vlastnou sieťou, využívajú národný roaming od spoločnosti Slovak Telekom alebo spoločnosti Orange Slovensko. Úrad považuje všetky prichádzajúce volania na mobilné telefónne čísla spoločnosti O2 Slovakia, resp. spoločnosti SWAN Mobile za jednu kategóriu hlasových volaní ukončených vo verejnej mobilnej sieti spoločnosti O2 Slovakia, resp. spoločnosti SWAN Mobile bez ohľadu na to, či z technického hľadiska boli ukončené fyzicky v mobilnej sieti spoločnosti Slovak Telekom alebo Orange Slovensko v rámci národného roamingu, alebo boli ukončené fyzicky vo verejnej mobilnej sieti spoločnosti O2 Slovakia, resp. spoločnosti SWAN Mobile.

Spoločnosť O2 Slovakia v sledovanom období každoročne počas rokov 2015 až 2017 ukončila približne ■ % (**predmet obchodného tajomstva** (ďalej len „[OT]“) volaní na základe zmluvy o národnom roamingu. Spoločnosť SWAN Mobile ukončila počas rokov 2015 až 2017 približne ■■■■■ % [OT] volaní na základe zmluvy o národnom roamingu.

Zastupiteľnosť s ukončovaním volaní v individuálnych mobilných sieťach

Na účely vecného vymedzenia veľkoobchodného relevantného trhu č. 2 sa úrad ďalej zaoberal vzájomnou zastupiteľnosťou služieb ukončenia volania v individuálnych mobilných sieťach.

Úrad skúmal dané vymedzenia trhu z hľadiska možných substitútov na strane dopytu a ponuky a skonštatoval, že nenašiel substitút k ukončeniu hlasového volania (terminácii) v individuálnych mobilných sieťach, ako to vyplýva aj z podstaty trhu ukončenia volania.

Pri poskytovaní predmetnej služby vždy príslušné ukončované volanie prichádza na určené konkrétne mobilné telefónne číslo a nie je ho možné z pohľadu zastupiteľnosti ukončiť ako volanie prichádzajúce na iné mobilné telefónne číslo.

Ukončenie hlasového volania v jednej individuálnej sieti nie je zastupiteľné s ukončením volania v inej sieti. Na predmetnom relevantnom trhu pôsobia 4 mobilní operátori, ktorí poskytujú ukončenie hlasového volania v individuálnych mobilných sieťach - spoločnosť Orange Slovensko, spoločnosť Slovak Telekom, spoločnosť O2 Slovakia a spoločnosť SWAN Mobile. Vzhľadom na fakt, že plnenia spočívajúce v ukončovaní hlasových volaní v individuálnych mobilných sieťach nie sú vzájomne zastupiteľné, je potrebné na území Slovenskej republiky v súčasnosti vidieť 4 samostatné trhy. Úrad preto z vecného hľadiska vymedzil 4 samostatné trhy – trh ukončenia volania v mobilnej sieti spoločnosti Orange Slovensko, trh ukončenia volania v mobilnej sieti spoločnosti Slovak Telekom, trh ukončenia volania v mobilnej sieti spoločnosti O2 Slovakia a trh ukončenia volania v mobilnej sieti spoločnosti SWAN Mobile.

Na každom z týchto reálnych trhov má konkrétny podnik 100 % trhovú podiel. Rozdielna je veľkosť jednotlivých reálnych relevantných trhov, ktorá je v potenciálnej rovine daná počtom koncových užívateľov podniku (aktívnych SIM kariet) a vo faktickej rovine počtom ukončených minút. Opäť je potrebné vychádzať z definície trhu. V tejto rovine môžeme hovoriť o potenciálnej veľkosti trhu, keďže počet aktívnych SIM kariet vytvára potenciálne väčší priestor na ukončovanie volania v danej sieti. Veľkosť relevantného trhu vo faktickej rovine je možné vyjadriť súhrnom plnení spočívajúcich v ukončovaní hlasových volaní podľa definície relevantného trhu č. 2.

Úrad po preskúmaní daného vymedzenia trhu z hľadiska fyzikálnych a technických charakteristík, ako aj z hľadiska ceny a účelu použitia na strane dopytu a ponuky konštatuje, že neexistuje žiadna zastupiteľná služba k ukončeniu hlasového volania v individuálnych mobilných sieťach, pretože pri poskytovaní tejto služby vždy príslušné volanie prichádza na určené konkrétne mobilné telefónne číslo a nie je ho možné z pohľadu zastupiteľnosti ukončiť ako volanie prichádzajúce na iné mobilné telefónne číslo.

Územné vymedzenie relevantného trhu č. 2

Podľa článku 55 pokynov Komisie po vecnom vymedzení relevantného trhu nasleduje geografické alebo územné vymedzenie trhu, keďže až na základe územného vymedzenia relevantného trhu produktov a služieb môžu národné regulačné orgány uskutočniť jeho analýzu. Územným vymedzením relevantného trhu sa rozumie geografické vymedzenie územia, na ktorom pôsobia jednotlivé subjekty trhu na strane dopytu a ponuky. Územne je trh vymedzený tým, že podmienky súťaže sú na celom území dostatočne podobné a zároveň sú odlišiteľné od podmienok na susediacich územiach. Článok 56 pokynov Komisie ďalej stanovuje, že podmienky na danom geografickom relevantnom trhu nemusia byť dokonale homogénne, ale postačuje, ak sú posúdené ako dostatočne homogénne. Článok 56 ďalej uvádza: „*Len tie oblasti, kde sú podmienky súťaže heterogénne, nemajú byť považované za súčasť rovnakého trhu.*“

Podľa § 3 ods. 4 zákona o ochrane hospodárskej súťaže je priestorový relevantný trh vymedzený územím, na ktorom sú súťažné podmienky také homogénne, že toto územie môže byť odčlenené od ostatných území s odlišnými súťažnými podmienkami.

Úrad pri územnom vymedzení trhu vychádzal z vecného vymedzenia relevantného trhu. Súťažné podmienky pri poskytovaní ukončenia volania vo verejnej mobilnej sieti sú podľa názoru úradu na celom území Slovenskej republiky dostatočne homogénne. Úrad dospel k záveru, že územným vymedzením relevantného trhu č. 2 je územie celej Slovenskej republiky s výnimkou oblastí, kde konkrétny podnik nemá pokrytie svojou vlastnou sieťou alebo sieťou využívanou v národnom roamingu od iného podniku.

Cieľ a zdroje analýzy relevantného trhu č. 2

Podľa § 17 ods. 1 až 3 zákona o elektronických komunikáciách bolo cieľom analýzy zistiť, či na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 2 je efektívna hospodárska

súťaž a či pôsobí na veľkoobchodnom trhu č. 2 podnik, ktorý sám alebo spoločne s inými podnikmi má na predmetnom trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

Predmetom analýzy bolo:

- identifikovať podniky pôsobiace na predmetnom trhu,
- posúdiť, či na relevantnom trhu č. 2 existuje významný podnik, ktorý podľa § 17 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách sám alebo spoločne s inými podnikmi má na tomto trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov,
- na základe záverov analýzy v prípade zistenia, že:
 - na trhu nie je efektívna súťaž, určiť podniky s významným vplyvom a navrhnúť uloženie povinností, ktoré môžu byť ponechané, zmenené alebo doplnené v porovnaní so súčasnými právoplatnými SMP rozhodnutiami, alebo
 - na trhu existuje efektívna súťaž, navrhnúť zrušenie súčasných právoplatných rozhodnutí o určení jednotlivých spoločností za významný podnik a uloženie povinností na predmetnom relevantnom trhu.

Identifikácia podnikov na relevantnom trhu č. 2

Úrad oslovil všetkých sieťových mobilných operátorov, teda spoločnosť Orange Slovensko, spoločnosť Slovak Telekom, spoločnosť O2 Slovakia a spoločnosť SWAN Mobile a požiadal ich o poskytnutie informácií k predmetnej analýze.

Úrad oslovil aj spoločnosti IPfon, UTVIDE, Unient Communications, DKJG systém, Telnix Ireland Limited, Onoffapp OÜ a Alternet, ktoré vo svojej oznamovacej povinnosti uviedli, že majú zámer poskytovať verejnú telefónnu službu prostredníctvom mobilnej siete. Úrad zistil, že spoločnosti UTVIDE, DKJG systém, Unient Communications, Telnix Ireland Limited, Onoffapp, Alternet a IPfon v čase spracovania analýzy neposkytovali verejnú mobilnú telefónnu službu koncovým zákazníkom prostredníctvom mobilnej elektronickej komunikačnej siete.

Úrad preskúmal informácie zverejnené na verejne dostupnom webovom sídle spoločnosti IPfon a zistil:

1. Spoločnosť IPfon podľa informácií zo svojho webového sídla poskytuje nasledujúce služby:

- Telefónna linka cez IP - je poskytovaná cez širokopásmové siete a internet s použitím protokolu SIP. Koncovým zariadením môže byť pevný IP telefón, telefónna ústredňa, prevodník rozhraní (na analóg alebo ISDN), prípadne softvérový telefón v počítači alebo smartfóne.
 - Špeciálne čísla - umožňuje získať ľahko zapamätateľné čísla (tzv. strieborné a zlaté čísla) a čísla so špeciálnou tarifáciou (čísla s predvoľbou 0800 a 0900, skrátené čísla 16XXX, 17XXX a 18XXX).
 - SMS služby - umožňuje hromadné odosielanie správ.
 - Virtual FAX - umožňuje prepojiť faxové číslo s e-mailovými schránkami alebo firemným informačným systémom a prijímať a odosielať faxy cez počítač, tablet alebo smartfón.
2. V dokumente Všeobecné podmienky pre poskytovanie verejnej elektronickej komunikačnej služby - verejnej telefónnej služby spoločnosti IPfon sa uvádza:
- zriadenie pripojenia k sieti a verejnej telefónnej službe je realizované aktiváciou telefónneho čísla v sieti poskytovateľa a pridelením prihlasovacích údajov k tejto službe. (článok 2, kap. 2.2, ods. 1),
 - poskytovanie pripojenia do siete internet alebo prepojenej dátovej siete nie je predmetom Zmluvy o poskytovaní verejných služieb, každá zmluvná strana zodpovedá za svoje pripojenie do internetu alebo prepojenej dátovej siete, ako aj za prípadnú nedostupnosť verejnej telefónnej služby spôsobenú poruchou tohto pripojenia. (článok 2, kap. 2.2, ods. 3)
3. V Technickej špecifikácii účastníckych rozhraní spoločnosti IPfon sa uvádza:
- koncovým bodom siete IPfon pri poskytovaní verejnej telefónnej služby účastníkom je sieťové rozhranie smerovača telefónnych hovorov IPfon, pripojeného k sieti internet alebo prepojenej dátovej sieti. (kap. 2, ods. 2),
 - pripojenie k internetu, alebo prepojenej dátovej sieti si zabezpečuje účastník aj poskytovateľ samostatne, fyzické parametre rozhrania pre pripojenie do dátovej siete sú definované poskytovateľom dátového pripojenia (kap. 2, ods. 3).

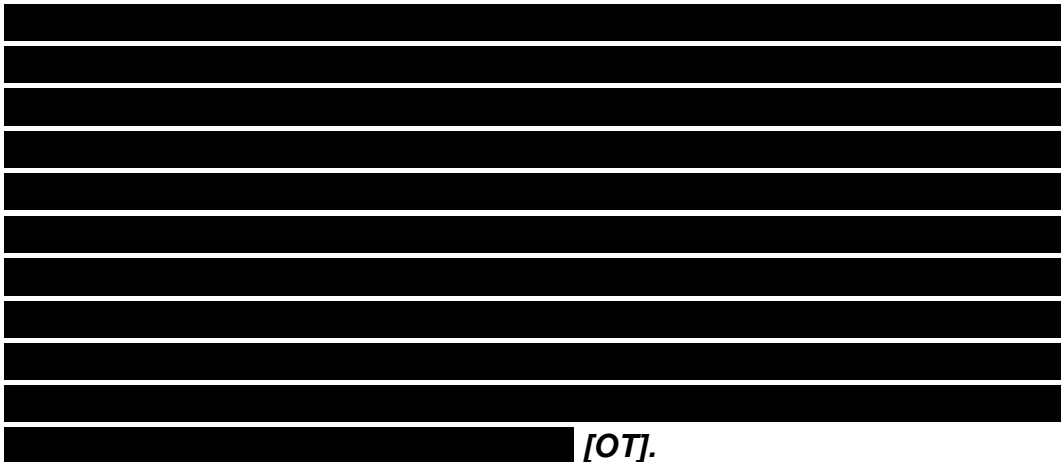
Následne úrad požiadal spoločnosť IPfon o predloženie informácií a odpovedí na otázky úradu. Spoločnosť IPfon vo svojej odpovedi zo dňa 23.7.2018 zaevidovanej úradom pod číslom 71/OER/2018-3902 uviedla:

- *„S využitím množiny mobilných účastníckych čísel poskytuje verejnú telefónnu službu prostredníctvom verejnej mobilnej elektronickej komunikačnej siete resp. sietí (ďalej len „služba IPfon Mobile“).*

- Služba IPfon Mobile je v súčasnosti poskytovaná prostredníctvom prístupových sietí 3G/4G/WiFi, a to s využitím paketového prenosu signalizácie a médií (hlasu) cez IP (Internet Protocol), pričom poskytovateľ hlasovej služby kontroluje kvalitu služby.
- Typické koncové zariadenie pre službu IPfon Mobile je smartfón so softvérovým komponentom IPfon Mobile a s pripojením do jednej alebo viacerých dátových IP sietí 3G/4G/WiFi. Koncové zariadenie je v sieti IPfon Mobile špecifikované jedinečnou sieťovou adresou - číslom E.164. Koncové zariadenie prostredníctvom 3G/4G/WiFi dátovej IP siete/sietí zostaví a udržiava virtuálny spojovací okruh s niektorou z hlasových ústrední siete IPfon Mobile, pričom tento okruh následne umožňuje obojsmerný prenos volaní, SMS a signalizácie medzi ústredňou siete IPfon Mobile a koncovým zariadením.
- Použitie technické riešenie je nezávislé na konkrétnej používanej dátovej IP sieti, ako aj forme zmluvného vzťahu s prevádzkovateľom tejto dátovej siete. Využívanie hlasovej služby IPfon Mobile funguje napríklad nasledovným spôsobom:
 - užívateľ hlasovej služby IPfon Mobile začne volanie (prichádzajúce alebo odchádzajúce) cez sieť IPfon Mobile vo svojej kancelárii prostredníctvom svojej WiFi siete (služba IPfon Mobile funguje ako ekvivalent VoWiFi),
 - počas volania užívateľ opustí kanceláriu, čím sa dostane z dosahu svojej WiFi siete, koncové zariadenie preto prepne prenos na inú IP sieť, napríklad 4G mobilné IP pripojenie (služba IPfon Mobile funguje ako ekvivalent VoLTE),
 - ak má koncové zariadenie prístup do viacerých mobilných IP sietí (Dual SIM), môže počas volania užívateľ prechádzať medzi týmito sieťami,
 - užívateľ prichádza domov, kde sa koncové zariadenie pripojí na domácu WiFi sieť užívateľa, a prebiehajúce hlasové volanie sa dokončí prostredníctvom tejto WiFi siete.
- Podobný scenár platí aj pri využití služby mimo územia SR, napríklad:
 - užívateľ pri príchode do zahraničia využije hlasovú službu IPfon Mobile prostredníctvom IP dátového pripojenia, ktoré mu je poskytnuté s využitím dátovej SIM karty slovenského operátora, roamujúcej v zahraničnej mobilnej sieti,
 - následne užívateľ využije hlasovú službu IPfon Mobile prostredníctvom WiFi siete na letisku, v hoteli, a pod.,

- následne si užívateľ zakúpi predplatenú dátovú SIM kartu zahraničného mobilného operátora, použije ju vo svojom koncovom zariadení a ďalej používa hlasovú službu IPfon prostredníctvom mobilného dátového pripojenia poskytovaného zahraničným operátorom.
- Koncové zariadenie služby IPfon Mobile s pridelenou adresou E.164 (účastníckym číslom mobilnej siete IPfon) je pripojené na ústredňu hlasovej siete IPfon Mobile a umožňuje využívanie telefónnej služby IPfon Mobile v mobilnom umiestnení. Medzi ústredňou IPfon a koncovým zariadením sa používa prenos hovorových dát vo forme IP paketov cez dátové IP siete 3G/4G/WiFi rôznych prevádzkovateľov, bez väzby na konkrétneho prevádzkovateľa dátovej siete.
- Hlasová sieť IPfon na poskytovanie verejných telefónnych služieb je založená na prenose volaní vo forme IP paketov s využitím protokolov SIP/SIPS na prenos signalizácie a RTP/SRTP na prenos médií (hlas a prípadne video). Na rozhraniach siete IPfon (prepojenie s inými podnikmi aj pripojenie účastníkov) sa v prípade potreby IP prenos konvertuje do iného požadovaného tvaru (rozhrania/protokolu).
- Strategickým záujmom IPfonu je prevádzkovať všetky časti verejnej telefónnej siete okrem prístupovej (access) siete, namiesto ktorej sa využívajú vhodné prístupové siete iných podnikov. Pri poskytovaní služby IPfon Mobile to v súčasnosti znamená využitie rádiových prístupových sietí 3G/4G iných podnikov a zároveň aj využitie dostupných WiFi sietí (domácnosť, kancelária, verejné priestranstvá).
- Špecifikom IPfonu je, že vzhľadom na nezískanie priameho veľkoobchodného prístupu k prístupovým častiam mobilných sietí používa IPfon Mobile prístup k rádiovým sieťam (3G/4G) na základe maloobchodných zmlúv na poskytovanie mobilnej dátovej služby a verejná telefónna služba IPfon Mobile sa cez mobilnú 3G/4G sieť iného prevádzkovateľa prenáša enkapsulovaná (zapuzdrená) do podoby dátových IP paketov.
- Po zapnutí koncového zariadenia sa toto zariadenie pripojí do dostupnej dátovej IP siete alebo sietí (3G/4G/WiFi) a spustí sa softvérový komponent IPfon Mobile.

-

[OT].

- *V sieti IPfon sú v súčasnosti používané nasledujúce rozhrania a prislúchajúce protokoly:*
 - *pre prepojenie s inými verejnými telefónnymi sieťami TDM - SS7 ISUP, cez G.703 (E1),*
 - *pre prepojenie s inými verejnými telefónnymi sieťami IP - SIP cez IEEE 802.3ab (100/1000BASE-T),*
 - *pre vnútornú komunikáciu v sieti IPfon (medzi ICGW, SSW) - SIP cez IEEE 802.3ab (100/1000BASE-T),*
 - *pre komunikáciu SSW s koncovým zariadením - SIP cez IP cez E-UTRAN / Uu / Um /IEEE802.11a/b/g/n/ac,*
 - *pre komunikáciu softvérového komponentu IPfon Mobile s koncovým zariadením - API príslušného subsystému koncového zariadenia,*
 - *pre komunikáciu s inými SMS centrami - SMPP cez TLS cez IEEE 802.3ab (100/1000BASE-T) alebo HTTP cez IEEE 802.3ab (100/1000BASE-T).*

- *Mobilita služby IPfon Mobile je zabezpečená využívaním tejto služby v prenosnom mobilnom koncovom zariadení, ktoré má zabezpečené mobilné dátové IP spojenie na komunikáciu s ústredňami spoločnosti IPfon rýchlosťou min. cca 30 kbps, optimálne cca 90 kbps. Využívaná IP sieť môže byť neverejná (virtuálna privátna sieť) alebo verejná (internet). Využívaných môže byť aj viacero dátových IP sietí súčasne. Technické požiadavky spĺňa prakticky každá v súčasnosti poskytovaná mobilná dátová služba ľubovoľného operátora aj každá privátna, aj verejná sieť WiFi. Prístup k IP sieti má od jej prevádzkovateľa spravidla obstaraný užívateľ, no môže ho pre užívateľa obstaráť aj IPfon ako poskytovateľ hlasovej služby.*

- *Zodpovedanie otázky o spôsobe a rozsahu zabezpečovania roamingu je, vzhľadom na technické špecifiká služby IPfon Mobile, závislé na definovaní, resp. chápaní pojmu roaming. Ak sa roamingom myslí*

„poskytnutie telekomunikačného spojenia účastníkovi na mieste mimo krajiny, v ktorej má účastník zaregistrované telekomunikačné služby“ (v zmysle definície pojmu roaming <https://sk.wikipedia.org/wiki/Roaming>), služba IPfon Mobile umožňuje roaming v rámci celého sveta, kdekoľvek v dosahu vhodnej dátovej IP siete s prístupom do internetu. Kvôli povahe siete internet a možnosti komunikovať cez túto sieť v rámci celého sveta nie je potrebné uzatvárať medzi IPfonom a prevádzkovateľmi IP sietí v jednotlivých krajinách osobitné dohody na umožnenie využívania služby IPfon Mobile. Využívanie služby IPfon Mobile je mimo územia SR z pohľadu koncového užívateľa dostupné spôsobom „roam-like-at-home“, nakoľko účastník môže prijímať a uskutočňovať volania (resp. SMS) rovnako ako v domovskej krajine, bez akýchkoľvek ďalších poplatkov a obmedzení na strane IPfonu.

- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] [OT].
- Vzhľadom na rozsah požadovaných lokalizačných údajov pri volaní z mobilnej siete, úzko súvisiaci s využívaním rádiovkej prístupovej siete, sa lokalizačné údaje [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] [OT].
- Služba IPfon Mobile na mobilných účastníckych číslach je primárne navrhnutá a poskytovaná ako funkčný ekvivalent mobilnej hlasovej a SMS služby poskytovanej tradičnými mobilnými operátormi (MNO – mobile network operators). To zahŕňa službu uskutočňovania a príjmu hlasových volaní, ako aj uskutočňovania a príjmu krátkych textových správ SMS. Služba je určená na používanie na mobilnom koncovom zariadení - smartfóne.
- V súčasnosti pri poskytovaní mobilnej služby sú používané tieto signalizačné protokoly:
 - hlasová služba v sieti IPfon - SIP, SIPS,
 - hlasová služba na prepojení - SS7 ISUP, SIP,
 - SMS v sieti IPfon - SIP, SIPS, HTTPS, SMTP,
 - SMS na prepojení - SMPP, HTTPS.

- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] [OT].

- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] [OT].

- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] [OT].

- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] [OT].

- *Máme za to, že pre určenie podniku ako významného podniku na trhu ukončovania volaní je rozhodujúce, že iba podnik samotný má možnosť ukončiť volanie na číslach vo svojej vlastnej sieti, a na takto vymedzenom trhu (ukončovania volaní vo svojej vlastnej sieti) má monopolné postavenie.*

- *IPfon prevádzkuje vlastnú technológiu mobilnej siete okrem rádiovkej siete a môže negociovať poplatky za ukončenie volaní nezávisle na hostiteľskej sieti. Jedine podnik IPfon je schopný ukončiť mobilné volania v mobilnej sieti IPfon.*

- *Poukazujeme na to, že IPfon bol určený za významný podnik na veľkoobchodnom trhu ukončenia volania v pevnej sieti, pričom niet podstatného rozdielu medzi poskytovaním verejnej telefónnej služby*

spoločnosťou IPfon v pevnej sieti a v mobilnej sieti. V oboch prípadoch IPfon vlastní a prevádzkuje všetky časti verejnej telefónnej siete okrem fyzickej prístupovej siete (káblové vedenia k účastníkom alebo rádiové pokrytie), ktorá je v oboch prípadoch (na oboch relevantných trhoch) nahradená prenosom telefónnej služby v podobe IP paketov cez prístupové siete iných podnikov.

- *Aj keď IPfon nie je priamo prevádzkovateľom fyzickej mobilnej rádiovkej (prístupovej) siete, služba IPfon Mobile takéto siete využíva a náklady na využitie mobilnej rádiovkej siete (sietí) sa podieľajú na celkových nákladoch na volanie v sieti IPfon Mobile.“*

Po vyhodnotení informácií poskytnutých spoločnosťou IPfon a informácií, ktoré mal úrad k dispozícii, dospel úrad k nasledujúcim záverom:

1. Podľa klasifikácie v správe BEREC-u o OTT službách (BoR (16) 35) z januára 2016 je služba IPfon Mobile službou Over-the-Top (ďalej len „OTT“). Hlasová služba poskytovaná s použitím čísel ako OTT služba, ktorá umožňuje uskutočňovať volania do PATS/PSTN, je v správe BEREC-u zaradená medzi služby OTT-0. Úrad takýto typ služby nepovažuje za plnohodnotnú mobilnú telefónnu službu, ktorá je definovaná špecifikáciami 3GPP/ETSI.
2. Užívateľ môže používať službu IPfon Mobile len v prípade, ak súčasne kontinuálne používa dátovú službu, teda službu prístupu k internetu niektorého mobilného operátora, prípadne používa prístup k internetu prostredníctvom WiFi. Bez prístupu k internetu nie je možné hlasovú službu IPfon Mobile používať. Náklady na prístup k internetu znáša odberateľ prístupu k internetu, a nie spoločnosť IPfon.
3. Keďže koncovým zariadením pre službu IPfon Mobile je smartfón so softvérovou aplikáciou IPfon Mobile, disponuje uvedené koncové zariadenie fyzickou SIM kartou iného podniku prevádzkujúceho mobilnú elektronickú komunikačnú sieť. Bez tejto fyzickej SIM karty by sa koncové zariadenie nedokázalo pripojiť k mobilnej elektronickej komunikačnej sieti iného podniku, čo by znemožnilo, resp. výrazne obmedzilo používanie služby IPfon Mobile. Použitie mobilného telefónu bez SIM karty je možné len v prípade, keď je koncové zariadenie pripojené na internet cez sieť WiFi. Úrad poskytovanie hlasových služieb spoločnosti IPfon prostredníctvom využitia služby prístupu k internetu prostredníctvom WiFi nepovažuje za mobilnú telefónnu službu.
4. Koncové zaradenie pre službu IPfon Mobile je identifikované duplicitným spôsobom – účastníckym číslom mobilnej siete iného podniku a účastníckym

číslo služby IPfon Mobile, t. j. účastník je dosiahnuteľný pod dvoma rôznymi účastníckymi číslami E.164.

5. Spoločnosť IPfon neprevádzkuje rádiovú prístupovú sieť a ani nemá uzavreté zmluvy s podnikmi prevádzkujúcimi mobilné elektronické komunikačné siete pre priamy veľkoobchodný prístup k rádiovkej prístupovej sieti. Uzavretie zmluvného vzťahu s podnikom prevádzkujúcim mobilnú elektronickú komunikačnú sieť týkajúceho sa prístupu k rádiovkej prístupovej sieti necháva na koncového užívateľa.
6. Sieť, ktorou disponuje spoločnosť IPfon, nespĺňa požiadavky odporúčaní ITU-R M.1457 a ITU-R M.2012 ohľadom architektúry, rozhraní, signalizačných protokolov a procedúr, a preto nie je mobilnou elektronickou komunikačnou sieťou.

Na základe uvedeného úrad dospel k záveru, že spoločnosť IPfon neprevádzkuje verejnú mobilnú telefónnu sieť a neposkytuje verejnú mobilnú telefónnu službu. V prípade spoločnosti IPfon nie je možné vymedziť individuálnu mobilnú sieť pre ukončenie volaní pre potreby analýzy relevantného trhu č. 2, nakoľko spoločnosť IPfon neprevádzkuje rádiovú prístupovú sieť a jej infraštruktúra nedisponuje účastníckym rozhraním pre pripojenie koncového zariadenia užívateľa, a preto ju nezahrnul medzi podniky pôsobiace na predmetnom veľkoobchodnom trhu č. 2.

Spoločnosť Alternet na žiadosť úradu o poskytnutie informácií uviedla, že v budúcnosti nemá v pláne poskytovať služby ako mobilný virtuálny operátor, ale plánuje poskytovať mobilné siete a služby prostredníctvom LTE technológie na frekvenciách v pásme 3,7 GHz a dovolateľnosť koncových zákazníkov spoločnosti Alternet (ukončovanie volaní v sieti spoločnosti Alternet) bude realizovaná prostredníctvom spoločnosti IPfon. Spoločnosť Alternet ďalej vo svojej odpovedi uviedla, že vzhľadom na skoré štádium projektu a viaceré možné varianty realizácie služieb nie je možné poskytovanie verejnej telefónnej služby v tomto čase spresniť do požadovaných detailov. V závere svojej odpovede spoločnosť Alternet uviedla, že spoločnosť IPfon bude zabezpečovať službu ukončenia volaní na čísla spoločnosti Alternet. V nadväznosti na uvedené a v nadväznosti na zistenia úradu vo veci poskytovania hlasových služieb spoločnosťou IPfon, úrad nezahrnul spoločnosť Alternet medzi podniky pôsobiace na predmetnom veľkoobchodnom trhu č. 2.

Spoločnosti Onoffapp, ktorá má sídlo v Estónsku, bola zaslaná žiadosť o poskytnutie bližších informácií k jej oznamovacej povinnosti. Spoločnosť Onoffapp nereagovala na zaslaný list a ani na viacero e-mailov, takže úrad od nej nedostal žiadnu spätnú väzbu. Keďže spoločnosti Onoffapp neboli pridelené žiadne účastnícke čísla ani frekvencie a taktiež podľa informácií úradu spoločnosť Onoffapp

nemá uzavretú žiadnu zmluvu o prepojení svojej siete s inými slovenskými podnikmi, úrad dospel k záveru, že spoločnosť Onoffapp v čase spracovania analýzy neposkytovala na Slovensku verejnú mobilnú telefónnu službu, a teda ani ukončovanie volaní v mobilnej sieti. Úrad ju na základe uvedeného nezahrnul medzi podniky pôsobiace na veľkoobchodnom trhu č. 2.

V súlade s vyššie uvedenými zisteniami úrad dospel k záveru, že tradičné podniky poskytujúce mobilné hlasové služby ako spoločnosť Orange Slovensko, spoločnosť Slovak Telekom, spoločnosť O2 Slovakia a spoločnosť SWAN Mobile sú jediné podniky, ktoré poskytujú na území Slovenska verejnú mobilnú telefónnu službu a poskytujú veľkoobchodnú službu ukončenia volania vo svojej individuálnej mobilnej sieti iným podnikom.

Siete a frekvencie

Všetky štyri podniky poskytujúce mobilné hlasové služby na Slovensku využívajú na svoju prevádzku systémy 2., 3. alebo 4. generácie technológií mobilnej komunikácie. Tieto systémy používajú frekvencie harmonizované pre mobilné siete, ktoré boli pridelené podnikom v aukciách.

Tabuľka č. 1 zobrazuje prehľad použitých systémov verejnej mobilnej komunikácie na konkrétnych pridelených frekvenciách určených pre mobilné elektronické komunikačné siete. Systémy 2. generácie zahŕňajú GSM technológiu, systémy 3. generácie zahŕňajú UMTS technológiu a systémy 4. generácie zahŕňajú technológiu LTE (prípadne LTE-A).

Tabuľka č. 1: Systémy generácií mobilných technológií na pridelených frekvenciách

	800 MHz	900 MHz	1800 MHz z roku 2000 resp. 2006	1800 MHz z roku 2013	2100 MHz	2600 MHz
Slovak Telekom	4G	2G	2G+4G	nemá	3G	4G
Orange Slovensko	4G	2G+3G	2G	2G	3G	4G
O2 Slovakia	4G	2G	4G	4G	3G	nemá
SWAN mobile	nemá	nemá	nemá	2G+4G	nemá	nemá

Zdroj: z evidencie úradu

Pokrytie územia a obyvateľstva sieťami

Tabuľka č. 2: Porovnanie pokrytia územia a obyvateľstva sieťami GSM, UMTS a LTE jednotlivých operátorov k 31.12.2015, k 31.12.2016, k 31.12.2017 a k 30.6.2018 [OT]

k 31.12.2015	GSM obyvateľstvo	GSM územie	UMTS obyvateľstvo	UMTS územie	LTE obyvateľstvo	LTE územie
Orange Slovensko	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%
Slovak Telekom	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%
O2 Slovakia	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%
SWAN Mobile	■.%	■.%			■.%	■.%
k 31.12.2016	GSM obyvateľstvo	GSM územie	UMTS obyvateľstvo	UMTS územie	LTE obyvateľstvo	LTE územie
Orange Slovensko	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%
Slovak Telekom	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%
O2 Slovakia	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%
SWAN Mobile	■.%	■.%			■.%	■.%
k 31.12.2017	GSM obyvateľstvo	GSM územie	UMTS obyvateľstvo	UMTS územie	LTE obyvateľstvo	LTE územie
Orange Slovensko	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%
Slovak Telekom	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%
O2 Slovakia	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%
SWAN Mobile	■.%	■.%			■.%	■.%
k 30.6.2018	GSM obyvateľstvo	GSM územie	UMTS obyvateľstvo	UMTS územie	LTE obyvateľstvo	LTE územie
Orange Slovensko	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%
Slovak Telekom	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%
O2 Slovakia	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%	■.%
SWAN Mobile	■.%	■.%			■.%	■.%

Zdroj: Elektronický zber údajov

Štruktúra ukončených hlasových volaní

Štruktúru všetkých ukončených minút volaní do verejných mobilných telefónnych sietí na Slovensku zobrazuje graf č. 1. Rozdelenie minút ukončených v mobilných sieťach úrad rozčlenil na:

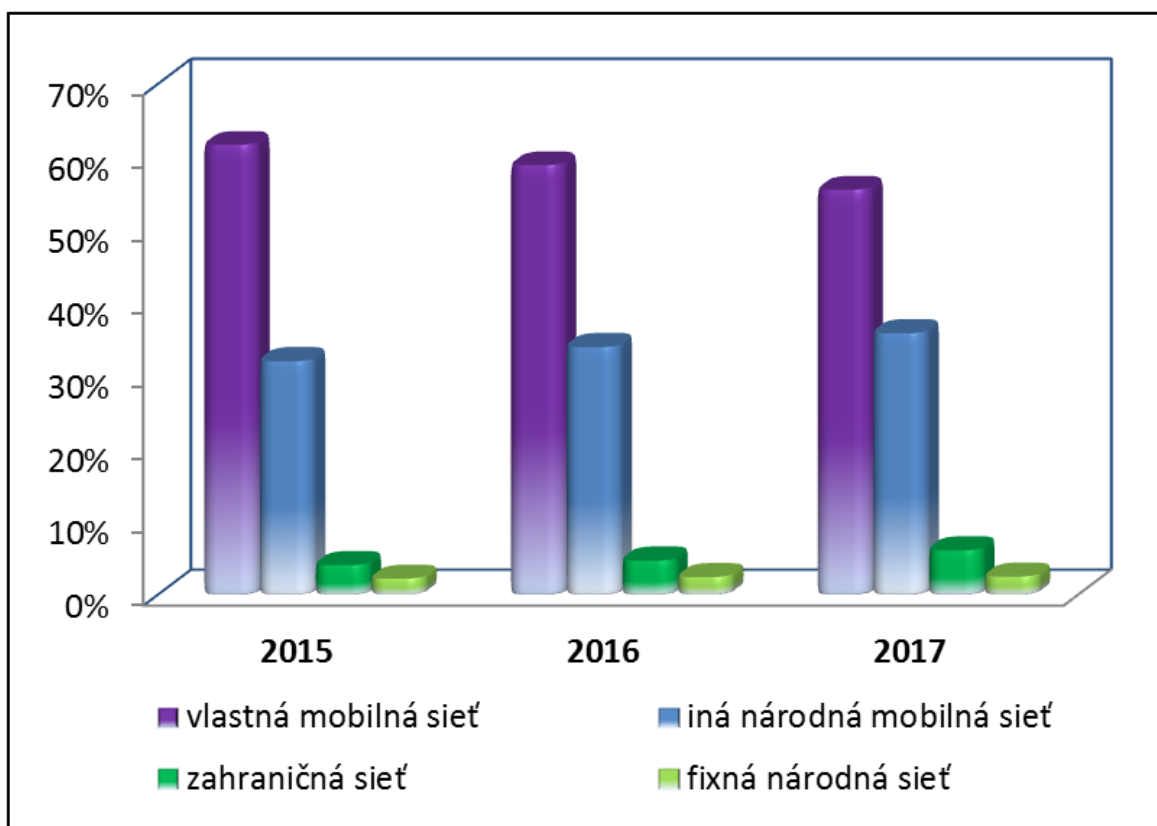
1. objem ukončených minút hlasových volaní, ktoré boli vytvorené vo vlastných sieťach podnikov poskytujúcich mobilné hlasové služby na geografickom trhu Slovenskej republiky,
2. objem ukončených minút hlasových volaní, ktoré boli vytvorené v iných mobilných národných sieťach,
3. objem ukončených minút hlasových volaní, ktoré boli zostavené v národných sieťach v pevnom umiestnení,
4. objem ukončených minút hlasových volaní, ktoré boli zostavené v sieti zahraničného podniku .

Na celkovom objeme všetkých ukončených hlasových minút volaní v mobilných sieťach boli počas celého analyzovaného obdobia najpočetnejšou skupinou volaní volania vo vlastnej sieti operátorov (tzv. samozásobovanie). Ku koncu roka 2015 bolo takmer 62 % hlasových volaní vytvorených a zároveň aj ukončených vo verejnej mobilnej sieti toho istého operátora. Vývoj objemu volaní z vlastnej mobilnej siete na celkovom objeme všetkých ukončených volaní má každoročne mierne klesajúci charakter. Svedčí o tom mierny pokles pomeru takto ukončených minút volaní na celkových ukončených minútach volaní vo všetkých verejných mobilných sieťach vo výške 58,9 % ku koncu roka 2016 a 55,5 % ku koncu roka 2017.

Ďalšou významnou skupinou ukončených volaní vo verejných mobilných sieťach sú volania, ktoré boli vytvorené v mobilných sieťach ostatných slovenských mobilných operátorov. Podiel národných mobilných off-net volaní bol ku koncu roka 2015 vo výške 32 %, ku koncu roka 2016 vo výške 34 % a ku koncu roka 2017 vo výške 35,9 % zo všetkých ukončených volaní v mobilných sieťach. Tento ukazovateľ každoročne mierne stúpa a v priebehu posledných 3 rokov stúpol celkovo o takmer 4 %. Napriek tomu je objem ukončených hlasových volaní prichádzajúcich z inej mobilnej národnej siete oveľa menší ako objem ukončených hlasových volaní prichádzajúcich z vlastnej mobilnej siete.

V roku 2015 bolo z celkového objemu ukončených hlasových volaní vo verejných mobilných sieťach iba 2,2 % takých, ktoré boli zostavené v pevných sieťach. Tento údaj zahŕňa nielen ukončené minúty z iných fixných sietí, ale aj ukončené minúty hlasových volaní z vlastných fixných sietí u podnikov, ktoré poskytujú verejnú mobilnú telefónnu službu aj verejnú telefónnu službu v pevnom umiestnení. Uvedený ukazovateľ je na stabilnej úrovni. Ku koncu roka 2016 bol na úrovni 2,4 % a ku koncu roka 2017 stúpol na úroveň 2,5 %.

Graf č. 1: Vývoj podielov všetkých ukončených minút hlasových volaní vo verejných mobilných sieťach v závislosti od spôsobu zostavenia volania v rokoch 2015 až 2017

Ďalším ukazovateľom v grafe č. 1 je objem ukončených minút hlasových volaní zostavených v zahraničí. Objem ukončených minút hlasových volaní zostavených v zahraničí na celkovom objeme hlasových minút volaní ukončených vo verejnej mobilnej sieti počas celého sledovaného obdobia mierne stúpala. V roku 2015 zo všetkých ukončených hlasových volaní vo verejnej mobilnej sieti bolo 4,1 % takých, ktoré boli zostavené v medzinárodnej prevádzke. Uvedené percento každoročne mierne stúpalo, pričom v roku 2016 bolo zo všetkých ukončených hlasových volaní 4,7 % takých, ktoré boli zostavené v zahraničí, a ku koncu roka 2017 tento ukazovateľ stúpol na úroveň 6,1 %.

Podiel objemu ukončených volaní zostavených v zahraničí v krajinách mimo EÚ/EHP na celkovom objeme ukončených hlasových minút volaní v mobilnej sieti bol v roku 2015 na úrovni 0,24 %. Tento ukazovateľ za posledné 2 roky mierne klesol a ku koncu roka 2017 bolo 0,23 % volaní vytvorených mimo EÚ/EHP a zároveň ukončených v mobilných sieťach na Slovensku.

Objem ukončených hlasových volaní, ktoré boli zostavené v pevnom umiestnení národných operátorov, bol menší ako objem ukončených hlasových volaní prichádzajúcich zo zahraničia počas celého sledovaného obdobia.

Vyhodnotenie trhových podielov v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach

Relevantný trh č. 2 je definovaný ako služba ukončenia volania v individuálnych mobilných sieťach. Každý podnik - poskytovateľ takýchto služieb na relevantnom trhu ukončenia volania v jednotlivých mobilných sieťach má 100 % trhovú podiel vo svojej vlastnej (jednotlivej) mobilnej sieti.

Každý trh ukončenia hlasových volaní v jednotlivej verejnej mobilnej sieti je monopolným trhom bez tendencie smerovania k efektívnej súťaži.

Na zadanom relevantnom trhu č. 2 má každý podnik pôsobiaci na tomto trhu 100 % trhovú podiel. Vzhľadom na skutočnosť, že plnenia spočívajúce v ukončení hlasových volaní v jednotlivých sieťach nie sú vzájomne zastupiteľné, úrad v reálnej projekcii relevantného trhu č. 2 identifikoval 4 samostatné trhy. Podľa definície relevantného trhu č. 2 sú v súčasnosti na území Slovenskej republiky 4 reálne existujúce trhy.

Na základe uvedeného preto úrad konštatuje, že v analyzovanom období poskytovali služby ukončenia hlasového volania v individuálnej mobilnej sieti spoločnosti Orange Slovensko, Slovak Telekom, O2 Slovakia a SWAN Mobile.

Každý poskytovateľ služieb na relevantnom trhu ukončenia hlasových volaní v individuálnych mobilných sieťach má 100 % trhovú podiel vo svojej sieti.

Spoločnosť Orange Slovensko má 100 % trhovú podiel na celkovom objeme ukončených volaní prichádzajúcich na mobilné telefónne číslo koncového zákazníka spoločnosti Orange Slovensko.

Spoločnosť Slovak Telekom má 100 % trhovú podiel na celkovom objeme ukončených volaní prichádzajúcich na mobilné telefónne číslo koncového zákazníka spoločnosti Slovak Telekom.

Spoločnosť O2 Slovakia má 100 % trhovú podiel na celkovom objeme ukončených volaní prichádzajúcich na mobilné telefónne číslo koncového zákazníka spoločnosti O2 Slovakia.

Spoločnosť SWAN Mobile má 100 % trhovú podiel na celkovom objeme ukončených volaní prichádzajúcich na mobilné telefónne číslo koncového zákazníka spoločnosti SWAN Mobile.

Porovnanie kvantitatívnych ukazovateľov všetkých 4 podnikov pôsobiacich na relevantnom trhu č. 2

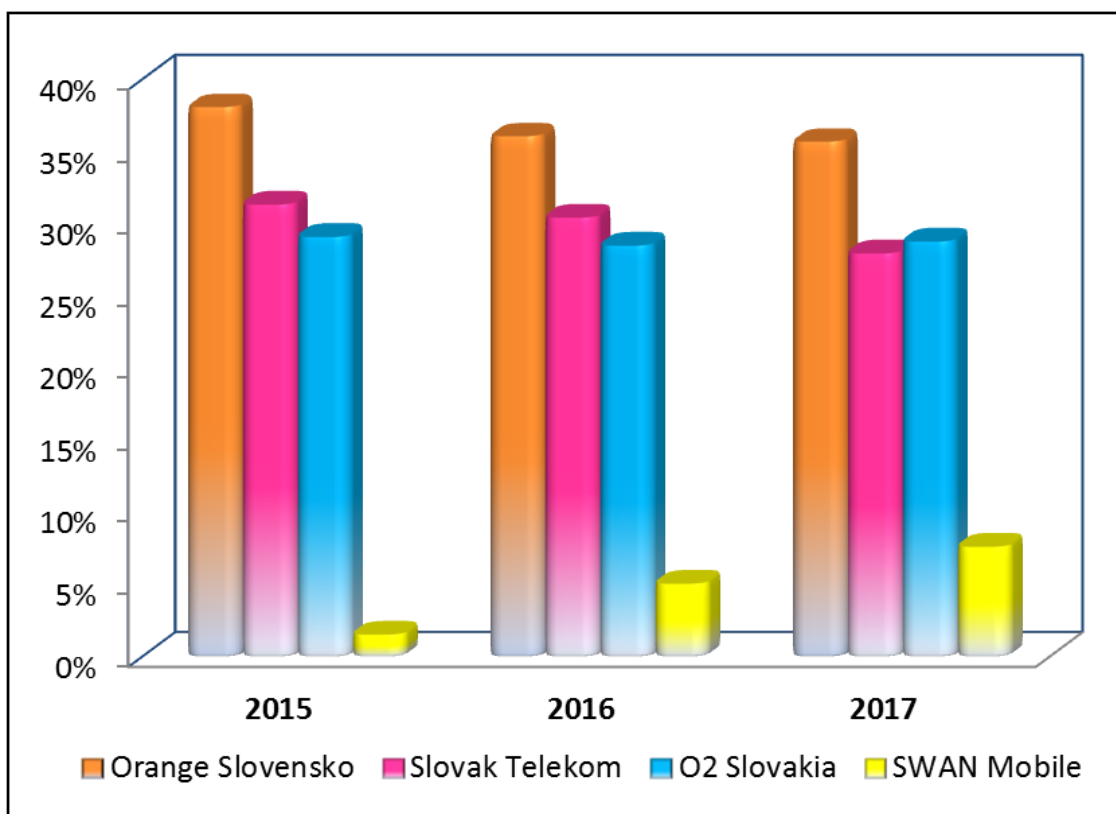
Za účelom vyhodnotenia trhových podielov vo všetkých štyroch mobilných sieťach úrad pristúpil k vyhodnoteniu trhových podielov vypočítaných na základe nasledovných ukazovateľov:

- celkový počet aktívnych SIM kariet používaných na poskytovanie verejnej mobilnej telefónnej služby jednotlivých operátorov,
- celkový objem ukončených hlasových volaní (bez ohľadu na to, či volania boli zostavené na Slovensku alebo v zahraničí) vrátane vlastných dodávok,
- celkový objem ukončených minút v rámci prepojenia sietí medzi podnikmi.

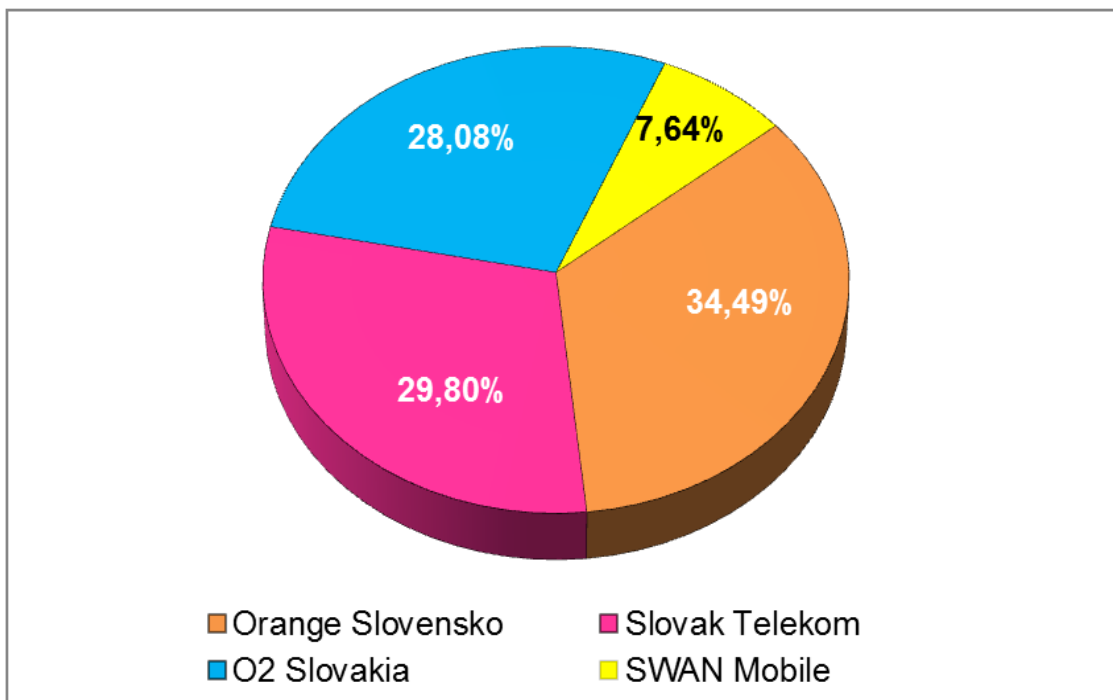
Aktívni zákazníci

Vývoj trhových podielov podľa počtu aktívnych hlasových SIM kariet v období od konca roku 2015 do konca 1. polroku 2018 je znázornený v grafoch č. 2.

Graf č. 2a: Vývoj trhových podielov jednotlivých mobilných operátorov podľa počtu aktívnych hlasových SIM kariet od roku 2015 – 2017

Graf č. 2b: Vývoj aktuálnych trhových podielov jednotlivých mobilných operátorov podľa počtu aktívnych hlasových SIM kariet k 30.6.2018

Kategória aktívnych zákazníkov v sebe zahŕňa celkový počet aktívnych SIM kariet používaných na poskytovanie verejnej mobilnej telefónnej služby, t. j. počet SIM kariet, na ktoré je uzatvorená platná zmluva o poskytovaní služieb (ďalej len „postpaid“), a počet predplatených SIM kariet, ktoré boli minimálne raz za posledné 3 mesiace použité na uskutočnenie volania, SMS, alebo dátový prenos (ďalej len „prepaid“). Počet aktívnych hlasových SIM kariet jednotlivých operátorov je vykazovaný aj vrátane SIM kariet tzv. resellera, ktorý v analyzovanom období predával služby pod svojou značkou, avšak poskytovateľom služieb bol jeden z mobilných operátorov.

Z grafov č. 2 je zrejmé, že najväčší trhovú podiel podľa počtu aktívnych hlasových SIM kariet v sledovanom období dosahovala spoločnosť Orange Slovensko. Jej podiel podľa počtu aktívnych hlasových SIM kariet od konca roku 2015 do konca roku 2017 postupne mierne klesal z 38,07 % k 31.12.2015 na 35,68 % k 31.12.2017. Trhovú podiel vyjadrený počtom aktívnych SIM kariet spoločnosti Orange Slovensko z celkového počtu aktívnych SIM kariet k 30.6.2018 opäť mierne klesol na úroveň 34,49 %.

Mierne poklesol aj trhovú podiel počtu aktívnych hlasových SIM kariet spoločnosti Slovak Telekom z celkového počtu aktívnych SIM kariet, a to z 31,33 % k 31.12.2015 na 27,94 % k 31.12.2017. Trhovú podiel vyjadrený počtom aktívnych SIM kariet spoločnosti Slovak Telekom z celkového počtu aktívnych SIM kariet k 30.6.2018 naopak mierne stúpol na úroveň 29,80 %.

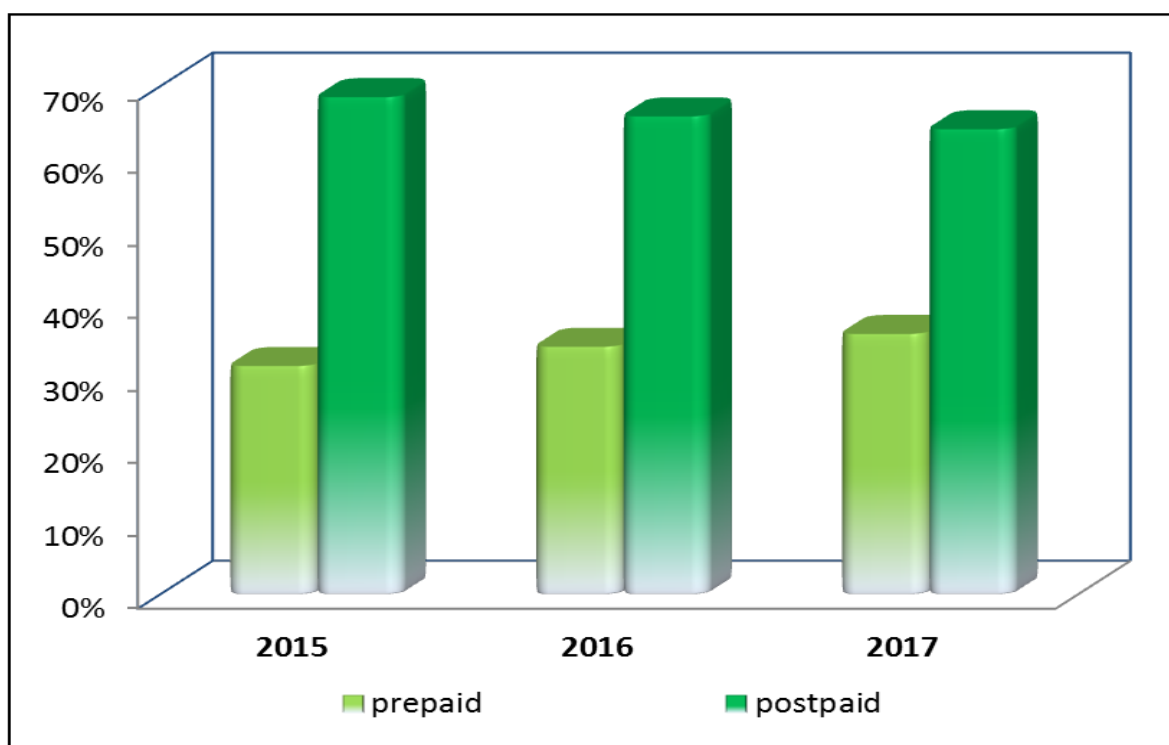
Celkovo obom väčším podnikom trhové podiely podľa tohto ukazovateľa za posledných 30 mesiacov mierne klesli.

Rovnaký trend bol zaznamenaný aj u spoločnosti O2 Slovakia, ktorej trhovú podiel vyjadrený počtom aktívnych hlasových SIM kariet z celkového počtu aktívnych SIM kariet v sledovanom období počas 2 a pol roka mierne poklesol. K 31.12.2015 dosahovala spoločnosť O2 Slovakia trhovú podiel vo výške 29,08 %, k 31.12.2016 trhovú podiel vo výške 28,48 % a k 31.12.2017 jej trhovú podiel zase mierne stúpol na 28,77 % z celkového počtu aktívnych SIM kariet. Tento trend u spoločnosti O2 Slovakia pokračoval aj v poslednom polroku, kedy jej k 30.6.2018 trhovú podiel podľa aktívnych hlasových SIM kariet na celkovom počte aktívnych SIM kariet opäť mierne klesol na úroveň 28,08 %.

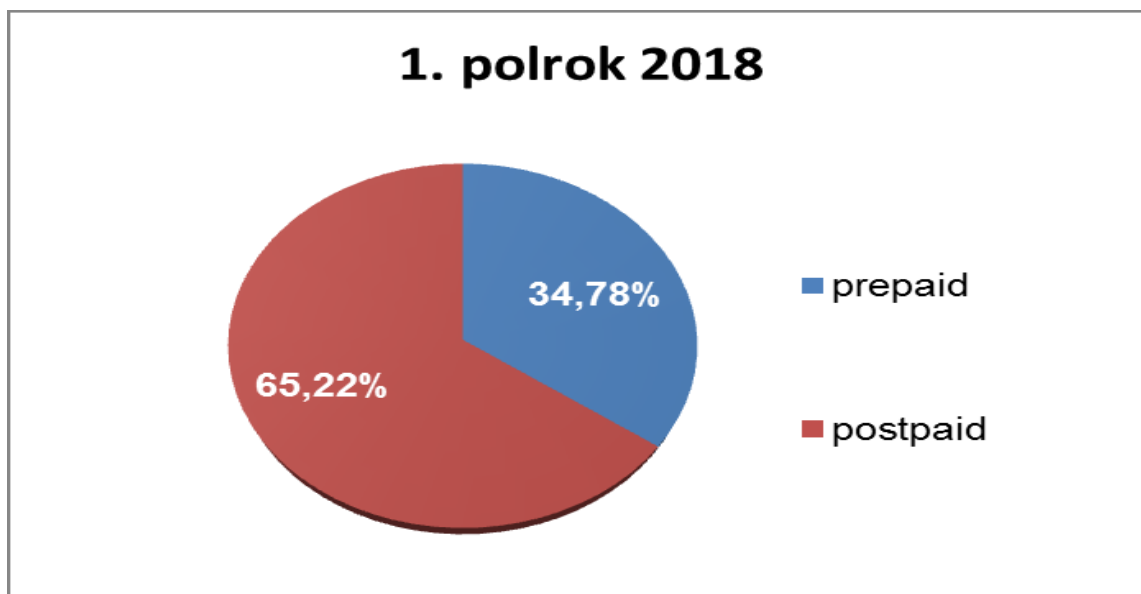
Najmladšia spoločnosť na predmetnom trhu, spoločnosť SWAN Mobile, dosiahla za rok 2015 k 31.12.2015 trhovú podiel 1,5 % na celkovom počte aktívnych hlasových SIM kariet, pričom tento jej podiel k 31.12.2016 mierne stúpol na úroveň 5,05 % a k 31.12.2017 opäť mierne stúpol na úroveň 7,61 %. Táto úroveň sa stabilizovala až v poslednom polroku, keď k 30.6.2018 dosiahla úroveň 7,64 %.

Nasledujúce grafy č. 3 znázorňujú štruktúru aktívnych zákazníkov všetkých mobilných operátorov za roky 2015 až 2017 a 1. polrok 2018 rozdelených na prepaidových a postpaidových zákazníkov.

Graf č. 3a: Podiel počtu všetkých prepaidových a postpaidových aktívnych zákazníkov hlasových SIM k 31.12.2015, k 31.12.2016 a k 31.12.2017

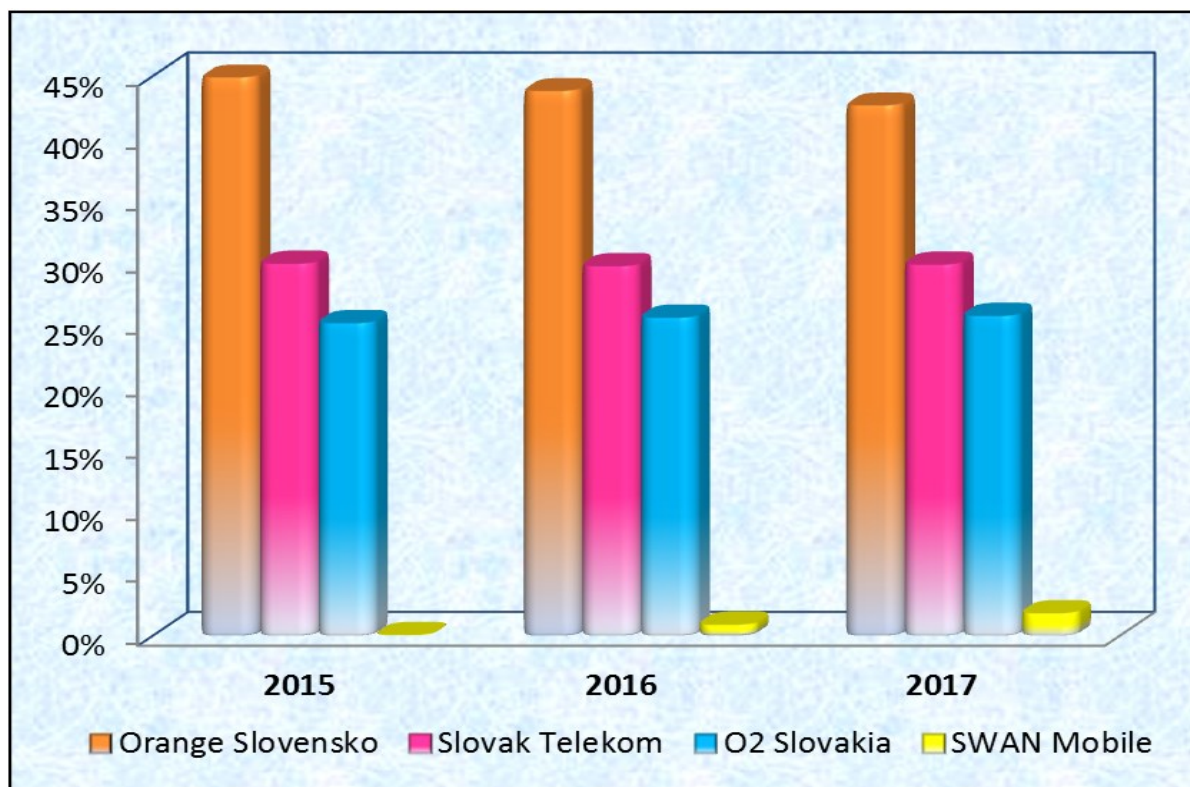

Graf č. 3b: Podiel počtu všetkých prepaidových a postpaidových aktívnych zákazníkov hlasových SIM k 30.6.2018

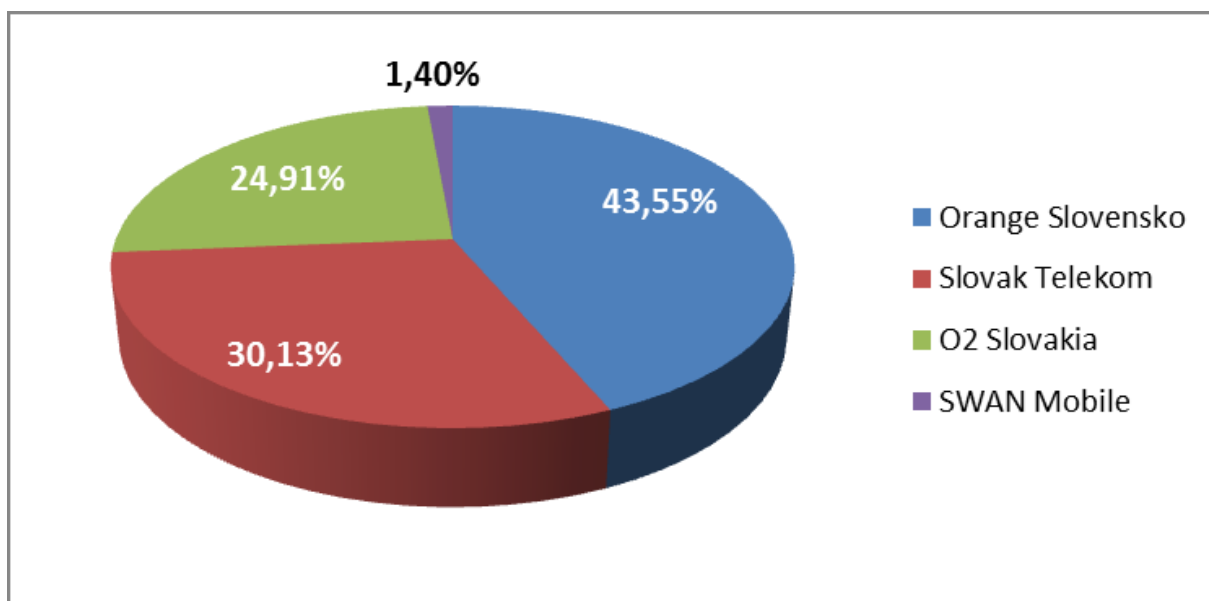

Ako vidieť z grafov č. 3, zo všetkých aktívnych hlasových SIM kariet bolo počas analyzovaného obdobia viac postpaidových ako prepaidových zákazníkov.

Graf č. 4a: Vývoj trhových podielov jednotlivých mobilných operátorov podľa celkového objemu ukončených minút hlasových volaní vrátane hlasových volaní zostavených vo vlastnej verejnej mobilnej alebo fixnej sieti (vrátane samozásobovania) v rokoch 2015 – 2017

Graf č. 4b: Vývoj trhových podielov jednotlivých mobilných operátorov podľa celkového objemu ukončených minút hlasových volaní vrátane hlasových volaní zostavených vo vlastnej verejnej mobilnej alebo fixnej sieti) za 1. polrok 2018

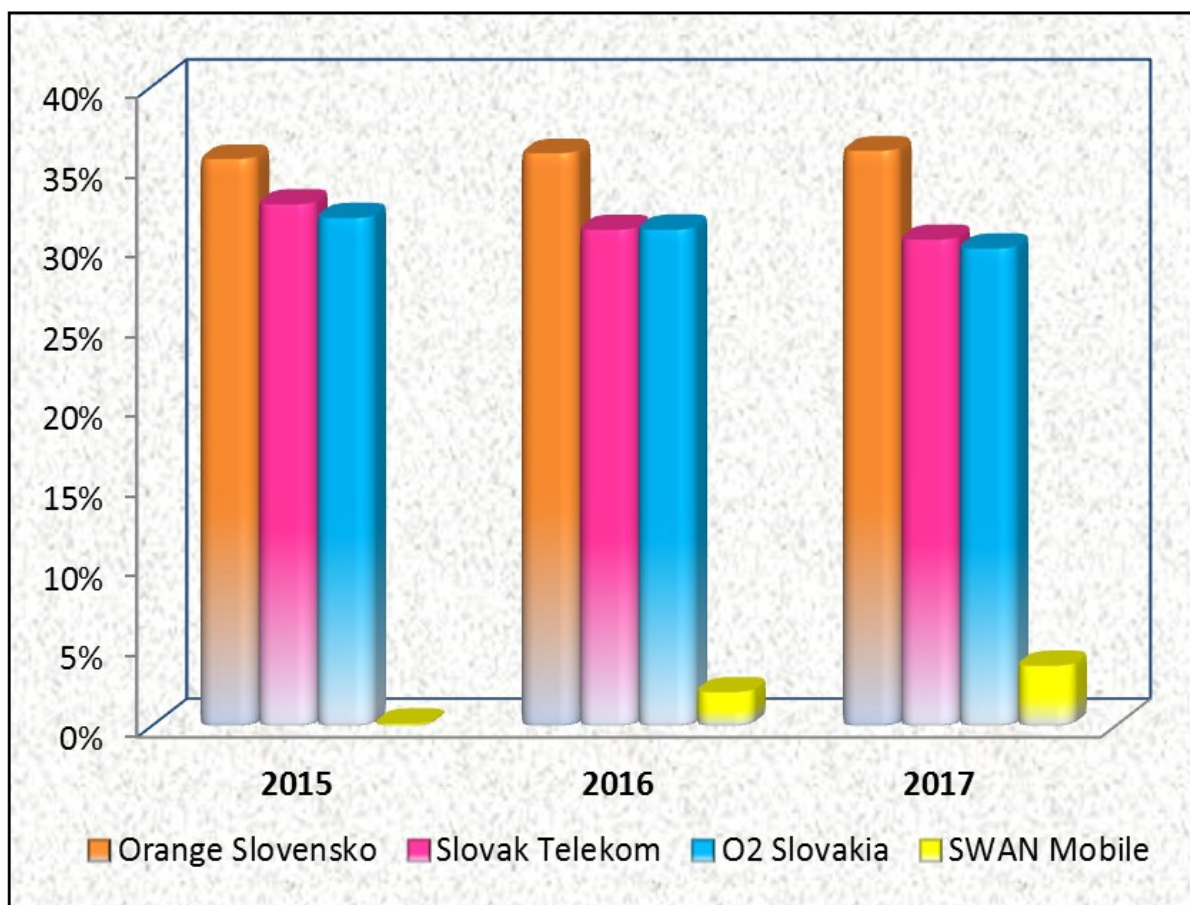

Grafy č. 4 znázorňujú vývoj trhových podielov podľa objemu všetkých ukončených hlasových volaní v individuálnych mobilných sieťach od roku 2015 až do konca 1. polroku 2018. Objem všetkých ukončených hlasových volaní v súlade s definíciou trhu zahŕňa všetky ukončené volania vo verejnej mobilnej sieti, teda zahŕňa ukončené volania zostavené:

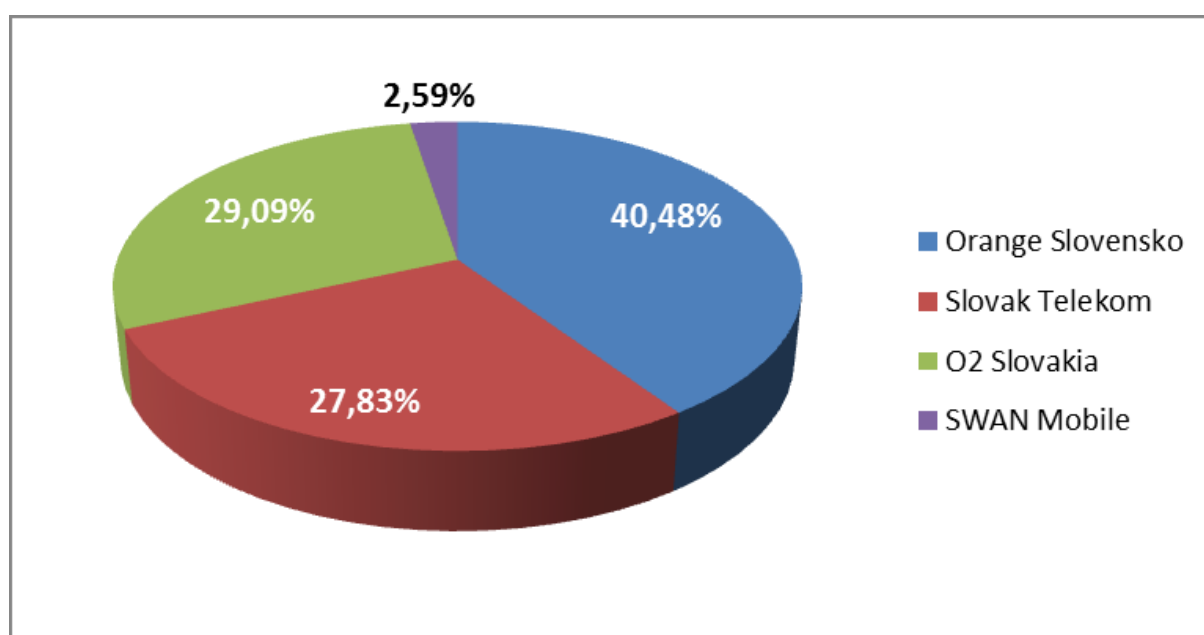
- 1) vo vlastnej mobilnej telefónnej sieti,
- 2) vo vlastných fixných sieťach,
- 3) v iných národných mobilných telefónnych sieťach,
- 4) v iných národných fixných sieťach,
- 5) v zahraničnej mobilnej alebo pevnej sieti.

V analyzovanom období podľa vývoja trhových podielov z objemu všetkých ukončených minút hlasových volaní dominovala spoločnosť Orange Slovensko. K 31.12.2015 trhový podiel všetkých ukončených minút v jej sieti na celkovom objeme všetkých ukončených minút na predmetnom trhu dosahoval výšku 44,89 %, pričom k 30.6.2018 mierne klesol na 43,55 %. Vývoj trhových podielov spoločnosti Slovak Telekom bol stabilný, pričom sa pohyboval od 29,91 % k 31.12.2015 až po 30,13 % k 30.6.2018. Spoločnosť O2 Slovakia k 31.12.2015 dosahovala trhový podiel objemu všetkých ukončených hlasových volaní v jej vlastnej mobilnej sieti z celkového objemu všetkých ukončených minút na predmetnom trhu vo výške 25,15 %, pričom jej trhový podiel k 30.6.2018 mierne klesol na 24,91 %. Spoločnosť SWAN Mobile dosiahla v roku 2015 trhový podiel podľa objemu všetkých ukončených minút na predmetnom trhu vo výške 0,06 %, ktorý počas 30 mesiacov dosiahol k 30.6.2018 úroveň 1,4 %.

Graf č. 5a: Vývoj trhových podielov podľa objemu veľkoobchodne ukončených minút v rámci prepojenia za roky 2015 – 2017

Graf č. 5b: Vývoj trhových podielov podľa objemu veľkoobchodne ukončených minút v rámci prepojenia za 1. polrok 2018

Grafy č. 5 znázorňujú vývoj trhových podielov verejných mobilných operátorov podľa objemu veľkoobchodne ukončených minút hlasových volaní v rámci prepojenia od konca roku 2015 do konca 1. polroku 2018. Objem všetkých veľkoobchodne ukončených minút hlasových volaní nezahŕňa ukončené volania, ktoré boli zostavené vo vlastnej verejnej mobilnej telefónnej sieti každého operátora (samozásobovanie), ale zahŕňa objem všetkých ukončených hlasových volaní zostavených vo verejnej mobilnej sieti ostatných operátorov (teda veľkoobchodne).

Počas analyzovaného obdobia sa podiely minút hlasových volaní ukončených v rámci prepojenia so sieťou iného podniku na celkovom objeme ukončených volaní vo verejnej mobilnej sieti pohybovali u 3 etablovaných hráčov na trhu v rozpätí medzi 30 – 36 %. K 30.6.2018 mierne stúpol podiel spoločnosti Orange Slovensko na úroveň 40,48 %. Spoločnosť SWAN Mobile dosiahla v roku 2015 trhovú podiel podľa minút hlasových volaní ukončených v rámci prepojenia so sieťou iného podniku na celkovom objeme ukončených volaní vo verejnej mobilnej sieti nižší ako 1 %, ktorý sa za 2 a pol roka, t. j. k 30.6.2018 zvýšil na úroveň 2,59 %.

Prekážky vstupu na relevantný trh

Prekážky vstupu na relevantný trh č. 2 sú rovnaké ako prekážky vstupu na súvisiaci maloobchodný trh verejnej mobilnej telefónnej služby. Každý podnik, ktorý má záujem poskytovať verejnú mobilnú telefónnu službu, potrebuje buď vlastniť vlastnú funkčnú verejnú mobilnú elektronickú komunikačnú sieť, alebo odoberať veľkoobchodný prístup do takejto siete a poskytovať služby na cudzej sieti ako virtuálny operátor.

Prekážky vstupu ďalšieho prevádzkovateľa mobilnej siete na relevantný trh č. 2 úrad rozčlenil podľa jednotlivých kategórií na strategické, ekonomické, technické a časové.

Strategické prekážky:

- využitie frekvenčného spektra, ktoré je značne obmedzené, a preto je vstup ďalšieho plnohodnotného operátora (nie virtuálneho operátora) na predmetný trh veľmi limitovaný, samotné individuálne povolenie na používanie frekvenčného spektra je možné získať až po vyhlásení výberového konania, na základe ktorého úrad prideliuje voľné frekvencie; posledná aukcia na pridelenie frekvencií harmonizovaných pre mobilné siete, prostredníctvom ktorých je možné poskytovať verejnú mobilnú telefónnu službu, prebehla v roku 2015; aukcia na frekvencie určené na budovanie mobilných/pevných komunikačných sietí (MFCN 3,5 GHz) prebehla v roku 2017, avšak v súčasnosti sú tieto frekvencie využívané výhradne na poskytovanie fixného LTE internetu,

- silná pozícia troch etablovaných mobilných operátorov na trhu, ktorí už majú svoju „vernú“ klientelu, a rozbiehajúci sa štvrtý operátor, ktorý sa snaží získať čo najviac zákazníkov (svojou marketingovou činnosťou a samotným portfóliom služieb),
- zotrvačnosť zákazníkov pri zmene mobilného operátora, vplyv (retenčných) oddelení operátorov, ktorých hlavnou činnosťou je udržanie si zákazníka a starostlivosť o zákazníka,
- penetrácia trhu hlasových SIM kariet, ktorá bola k 30.6.2018 vo výške 115,2 %.

Ekonomické prekážky:

- úhrady za právo používať pridelené frekvencie,
- vysoké kapitálové investície na zriadenie verejnej mobilnej telefónnej siete spolu so súvisiacimi technológiami (uvedené neplatí pre potenciálneho virtuálneho operátora),
- investičná náročnosť spojená s veľkým rizikom súvisiacim s návratnosťou investícií,
- vysoké počiatočné náklady na získanie zákazníkov (reklama, cenovo atraktívnejšie služby v porovnaní s konkurenciou alebo inovované služby a iné).

Technické prekážky:

- dynamika technologického vývoja a prudké zmeny v sektore elektronických komunikácií,
- zriadenie verejných mobilných telefónnych sietí.

Časové prekážky:

- časovo náročné zriadenie verejnej mobilnej telefónnej siete (neplatí pre potenciálneho virtuálneho operátora),
- čas potrebný na vstup a stabilizáciu nového podniku na trhu,
- čas potrebný na získanie významného počtu zákazníkov vzhľadom na celkovú penetráciu hlasových SIM kariet, ale aj návratnosť investícií a dosiahnutie konkurencieschopnosti.

Podľa názoru úradu získanie frekvencií a následné vybudovanie siete je prekážkou vstupu pre každý podnik, ktorý má záujem poskytovať verejnú mobilnú telefónnu službu. Podľa § 33 ods. 13 zákona o elektronických komunikáciách úrad je pri pridelení frekvencií viazaný poradím určeným výberovou komisiou alebo výsledkom aukcie. Účastníci výberového konania, ktorí sa umiestnili na miestach, na ktorých sa frekvencie nepridelia, sa považujú za neúspešných účastníkov. Neúspešným účastníkom výberového konania a vylúčeným účastníkom výberového konania úrad konanie o ich žiadosti zastaví s uvedením dôvodov.

Na získanie frekvencií a vybudovanie siete sú potrebné veľké finančné zdroje, čo je tiež bariérou vstupu na trh. Ak sa nejaký podnik rozhodne poskytovať verejnú mobilnú telefónnu službu ako plnohodnotný virtuálny operátor, tak bude poskytovať služby na cudzej sieti a nepotrebuje získať frekvencie. Avšak úrad trvá na tom, že získanie frekvencií a následné vybudovanie siete je bariérou vstupu. Ľubovoľný hypotetický nový podnik, ktorý by vstúpil na predmetný trh poskytovaním predmetnej služby na vlastnej sieti a s nulovou užívateľskou bázou, by musel ešte pred začatím poskytovania služieb a generovania výnosov najskôr významne investovať do budovania svojej vlastnej mobilnej siete.

Obmedzenosť zdrojov frekvenčného spektra a doposiaľ vydané rozhodnutia o pridelení frekvencií, resp. rozhodnutia, ktorými sa stanovujú podmienky, za ktorých je možné používať frekvencie, tvoria jednoznačne prekážku vstupu nových subjektov. Záujemca o vstup nemá možnosť svojvoľne vstúpiť na trh, ale musí získať individuálne povolenie, musia mu byť pridelené frekvencie, ktoré predstavujú vzácny zdroj národného bohatstva, keďže nie sú neobmedzené. Silná pozícia etablovaných mobilných operátorov je ďalším faktorom, ktorý vplýva na rozhodovanie potenciálneho záujemcu o vstup. Podniky pôsobiace na predmetnom trhu totiž disponujú nepopierateľnými výhodami, ako sú pridelené frekvencie, etablovaná pozícia a znalosť trhu, zákaznícka báza, vybudovaná rozsiahla infraštruktúra, kapitálová sila a pod., a všetky tieto výhody môžu mať vplyv aj pri rozhodovaní sa potenciálnych záujemcov o vstup na trh poskytovania verejných mobilných telefónnych služieb.

Zotrvačnosť zákazníkov u jednotlivých podnikov je tiež podstatným faktorom, ktorý sa musí vziať do úvahy pri posudzovaní prekážok vstupu pre potenciálnych záujemcov o vstup na predmetný trh. Etablované podniky sa snažia udržať si existujúcich zákazníkov, ktorí im generujú požadované príjmy, a zabrániť ich odchodu ku konkurencii. Rovnakým spôsobom by sa podniky bránili hypotetickému odchodu týchto zákazníkov k novému podniku vstupujúcemu na trh. Penetrácia SIM kariet svedčí o nasýtenosti trhu a relatívne malého priestoru na oslovenie nových zákazníkov, nakoľko každý už využíva služby etablovaných podnikov. Pri snahe o získanie týchto existujúcich zákazníkov etablovaných podnikov by hypotetický nový podnik na trhu musel čeliť problémom v súvislosti so snahou etablovaných podnikov o udržanie vlastných zákazníkov, ktorí by mali záujem o prechod k novému podniku. Rovnakým spôsobom úrad postupoval pri identifikácii ekonomických, technických a časových bariér, ktoré sú navzájom prepojené a súvisiace. Nasýtenosť trhu výrazne ovplyvňuje návratnosť investícií, časovú náročnosť získania potrebnej zákazníckej bázy, ako aj fungovanie na trhu. S tým súvisia aj požiadavky na technickú úroveň ponúkaného produktu, resp. služby, ktorá musí disponovať pridanou hodnotou v podobe vyššej kvality a nižšej ceny v porovnaní s konkurenciou.

Existencia bariér je nepopierateľná v súvislosti s charakterom trhu ukončenia hlasových volaní. Je veľmi nepravdepodobné, že na predmetnom trhu elektronických komunikácií s dlhodobou prítomnosťou 3 etablovaných mobilných podnikov a štvrtého nového operátora, s danou technologickou a kapitálovou náročnosťou, s vysokým rizikom návratnosti investícií spojeným s dynamikou rozvoja sektora, s nasýtenosťou trhu a s tým spojenou zložitosťou získavania nových zákazníkov a s celkovou potrebou výrazných investícií na vstup nových hráčov nebudú zohrávať svoju úlohu všetky uvedené existujúce bariéry. Tieto bariéry sú jednoznačné, dlhodobu prítomné a všeobecne známe, pričom mnohé z nich existujú a ovplyvňujú rozhodovanie potenciálnych záujemcov o vstup na trh nielen na tomto trhu, ale aj na iných regulovaných trhoch elektronických komunikácií.

Úrad v analýze preukázal súčasný stav súťaže na predmetnom trhu a nasýtenosť tohto trhu, ktorá tiež výrazným spôsobom ovplyvňuje rozhodovanie nových potenciálnych subjektov o možnosti vstupu na predmetný trh. Úrad trvá na existencii všetkých bariér vstupu, ktoré boli identifikované v rámci analýzy relevantného trhu.

Úrad analyzoval napríklad individuálne povolenia podnikov, pokrytie územia a obyvateľstva sieťami na území Slovenskej republiky, trhové podiely jednotlivých mobilných operátorov a celkový stav súťaže. Na základe týchto častí analýzy úrad následne identifikoval bariéry vstupu, ktoré na trhu existujú a ovplyvňujú stav a vývoj súťaže na ňom.

Vzhľadom na vyššie uvedené úrad dospel k záveru, že existujúce bariéry predstavujú významné prekážky pre vstup na predmetný veľkoobchodný trh ukončenia volania v individuálnych mobilných sieťach.

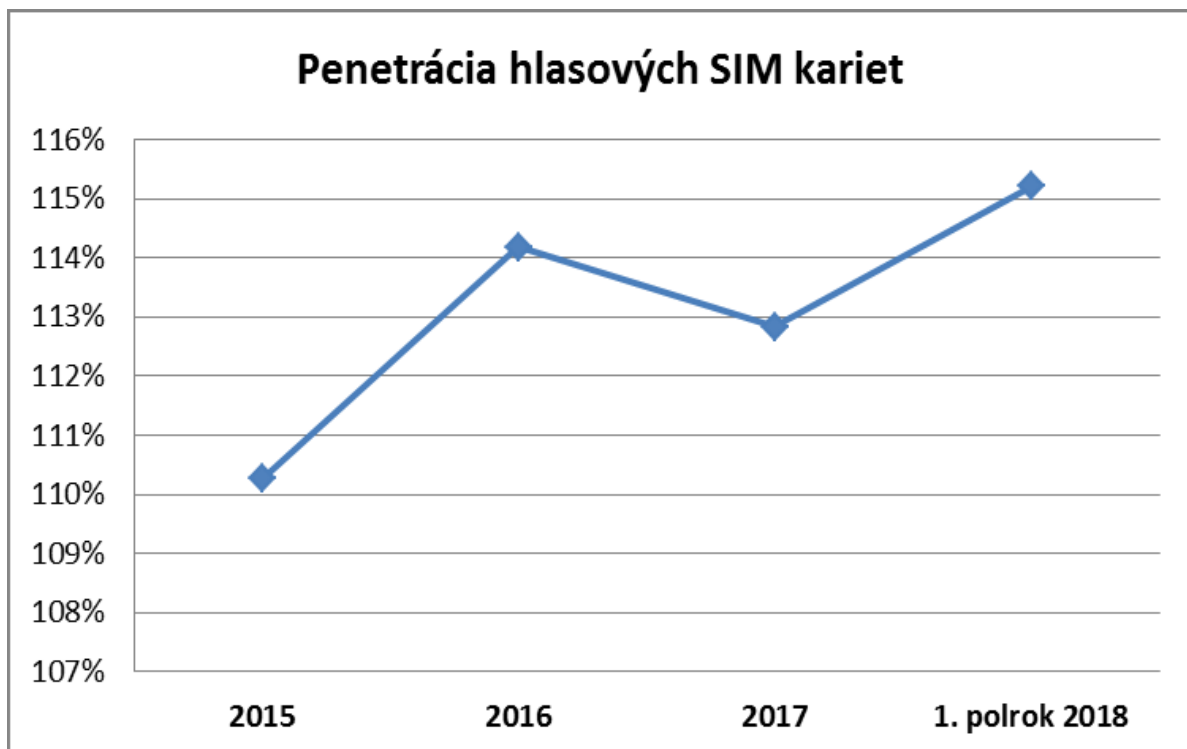
Úrad sa zaoberal aj vstupom úplného virtuálneho operátora na predmetný trh. Úplný virtuálny operátor je podnik, ktorý nemá pridelené vlastné frekvencie a nevlastní ani mobilnú sieť, mobilné služby poskytuje svojim koncovým zákazníkom prostredníctvom siete mobilného sieťového operátora, má vlastný vplyv na zákazníkov, vlastnú cenotvorbu a fakturáciu, vlastný marketing, zmluvy o prepojení s inými operátormi a rokuje so zahraničnými operátormi o cenách roamingu. Takýto virtuálny operátor na Slovensku doposiaľ nepôsobí. Úrad na základe informácií, ktoré má k dispozícii, nepredpokladá, že v priebehu najbližšieho obdobia vstúpi na predmetný trh nejaký virtuálny operátor.

Vývoj penetrácie hlasových SIM kariet

Vývoj penetrácie podľa počtu aktívnych hlasových SIM kariet na Slovensku v analyzovanom období je znázornený v grafe č. 6. Úrad z predložených údajov od operátorov v pravidelnom zbere dát zistil, že k 31.12.2015 bola na Slovensku

penetrácia aktívnych hlasových SIM kariet na úrovni 110 %, pričom za 1 rok penetrácia stúpla na 114 %. K 31.12.2017 penetrácia hlasových SIM kariet mierne klesla na 113 %. Avšak za 1. polrok 2018, teda k 30.6.2018 vývoj penetrácie hlasových SIM kariet opäť mierne stúpol na úroveň 115,2 %. Penetrácia vo výške 115,2 % je od začiatku vykonávania analýz relevantných trhov historickým maximom tohto ukazovateľa na Slovensku.

Graf č. 6: Vývoj penetrácie podľa počtu hlasových SIM kariet na Slovensku ku koncu rokov 2015, 2016, 2017 a k 30.6.2018

Na základe posúdenia príslušných kritérií týkajúcich sa analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 2 úrad dospel k týmto záverom:

1. Podľa definície relevantného trhu č. 2 sú v súčasnosti na území Slovenskej republiky 4 reálne existujúce trhy – trh ukončenia volania v mobilnej sieti spoločnosti Orange Slovensko, trh ukončenia volania v mobilnej sieti spoločnosti Slovak Telekom, trh ukončenia volania v mobilnej sieti spoločnosti O2 Slovakia, trh ukončenia volania v mobilnej sieti spoločnosti SWAN Mobile.
2. Každý poskytovateľ služieb na relevantnom trhu ukončenia hlasových volaní v individuálnych mobilných sieťach má 100 % trhový podiel v individuálnej mobilnej sieti.

3. Úrad vyhodnotil trhové podiely na agregovanom trhu všetkých verejných mobilných telefónnych sietí na základe celkového vývoja:

- počtu aktívnych účastníkov,
- objemu všetkých ukončených minút (vrátane samozásobovania),
- objemu ukončených minút v rámci prepojenia sietí medzi podnikmi.

Spoločnosť Orange Slovensko dosiahla k 30.6.2018 trhový podiel podľa počtu aktívnych SIM kariet vo výške 34,49 %. K 30.6.2018 dosiahla spoločnosť Orange Slovensko trhový podiel podľa objemu všetkých ukončených minút vo verejnej mobilnej sieti vo výške 43,55 % a trhový podiel podľa objemu ukončených minút v rámci prepojenia sietí s iným podnikom vo výške 40,48 %.

Spoločnosť Slovak Telekom dosiahla k 30.6.2018 trhový podiel podľa počtu aktívnych SIM kariet vo výške 29,80 %. K 30.6.2018 dosiahla spoločnosť Slovak Telekom trhový podiel podľa objemu všetkých ukončených minút vo verejnej mobilnej sieti vo výške 30,13 % a trhový podiel podľa objemu ukončených minút v rámci prepojenia sietí s iným podnikom vo výške 27,83 %.

Spoločnosť O2 Slovakia dosiahla k 30.6.2018 trhový podiel podľa počtu aktívnych SIM kariet vo výške 28,08 %. K 30.6.2018 dosiahla spoločnosť O2 Slovakia trhový podiel podľa objemu všetkých ukončených minút vo verejnej mobilnej sieti vo výške 24,91 % a trhový podiel podľa objemu ukončených minút v rámci prepojenia sietí s iným podnikom vo výške 29,09 %.

Spoločnosť SWAN Mobile dosiahla k 30.6.2018 trhový podiel podľa počtu aktívnych SIM kariet vo výške 7,64 %. K 30.6.2018 dosiahla spoločnosť SWAN Mobile trhový podiel podľa objemu všetkých ukončených minút v mobilnej sieti vo výške 1,40 % a trhový podiel podľa objemu ukončených minút v rámci prepojenia sietí s iným podnikom vo výške 2,59 %.

Z pohľadu počtu aktívnych zákazníkov, objemu ukončených minút vo všetkých mobilných telefónnych sieťach spolu a objemu ukončených minút v rámci prepojenia disponujú spoločnosti Orange Slovensko, Slovak Telekom a O2 Slovakia vyššími trhovými podielmi ako spoločnosť SWAN Mobile, ktorá vstúpila na trh až v októbri roku 2015.

4. Vstupu ďalšieho prevádzkovateľa verejnej mobilnej telefónnej siete na predmetný trh bránia významné strategické, ekonomické, technické, ale aj časové prekážky.

5. Každý trh ukončenia volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach je monopolným trhom bez tendencie smerovania k efektívnej súťaži.

Úrad na základe vykonaného šetrenia a výsledkov analýzy relevantného trhu č. 2 zistil, že podľa § 17 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách, každá z uvedených spoločností má na predmetnom trhu vo svojej mobilnej sieti taký vplyv a postavenie, že nie je vystavená efektívnej súťaži a ekonomický vplyv jej v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

Z uvedeného vyplýva, že každá z uvedených spoločností je významným podnikom na relevantnom trhu ukončenia volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach.

V súlade s vyššie uvedeným úrad dospel k záveru, že spoločnosť Orange Slovensko je významným podnikom na trhu ukončenia volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti spoločnosti Orange Slovensko.

Odôvodnenie určenia významného podniku a uložených povinností

Úrad na základe ním vykonanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 zistil, že spoločnosť Orange Slovensko má podľa § 17 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách na relevantnom trhu č. 2 také postavenie, že nie je vystavená efektívnej súťaži a ekonomický vplyv jej v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov, teda spoločnosť Orange Slovensko je významným podnikom na relevantnom trhu č. 2.

Úrad považuje uloženie povinností pre podniky s významným vplyvom na predmetnom trhu za opodstatnené a nevyhnutné na zabezpečenie konkurenčného prostredia ako aj na zabezpečenie efektívnej súťaže, ale predovšetkým na presadzovanie záujmov koncových užívateľov hlavne s ohľadom na ceny služieb ukončenia volania v mobilnej sieti.

Plnenie povinností prístupu k určitým sieťovým prostriedkom podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách je naďalej základným predpokladom pre zriadenie úspešného prepojenia sietí, ktoré je kľúčové pre poskytovanie verejnej telefónnej služby a následne aj vzájomnej dovolateľnosti koncového účastníka z jednej siete do každej inej siete. Absencia tejto povinnosti by mohla dočasne alebo trvale úplne vylúčiť súťaž na súvisiacom maloobchodnom trhu poskytovania verejnej telefónnej služby a spôsobiť škody nielen niektorým podnikom, ale hlavne koncovým užívateľom. Túto povinnosť úrad ukladá každému jednotlivému podniku s významným vplyvom na relevantnom trhu č. 2.

V rámci uloženej povinnosti prístupu k určitým sieťovým prostriedkom je významný podnik povinný prepojiť sieť alebo sieťové prostriedky. Podľa ustanovenia § 2 ods. 8 zákona o elektronických komunikáciách prepojenie je fyzické a logické spojenie verejných sietí používaných tým istým alebo iným podnikom umožňujúce užívateľovi siete jedného podniku komunikovať s užívateľom toho istého alebo iného podniku, alebo umožňujúce prístup k elektronickým komunikačným službám poskytovaným iným podnikom. Prepojenie je osobitný druh prístupu realizovaný medzi verejnými sieťami.

Úrad preto považuje za primerané podľa § 22 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách uložiť každému významnému podniku povinnosť viesť rokovania v dobrej viere s inými podnikmi žiadajúcimi o prepojenie siete každého významného podniku, umožniť spoločné umiestnenie alebo iné formy spoločného používania pridružených prostriedkov a povinnosť za primeraných a objektívnych podmienok prepojiť sieť alebo sieťové prostriedky významného podniku s iným podnikom, resp. s potenciálnym konkurentom. Uloženými povinnosťami chce úrad zabezpečiť podmienky na to, aby každý významný podnik bol povinný viesť rokovania s podnikmi žiadajúcimi o prepojenie, ktoré v konečnom dôsledku vyústia do podpísania zmluvy o prepojení sietí, a následne ich prepojenia. Cieľom uloženia povinnosti prepojenia siete alebo sieťových prostriedkov je zabezpečenie dovolateľnosti koncových zákazníkov z akejkolvek národnej alebo zahraničnej siete.

Na základe vykonanej analýzy relevantného trhu č. 2 úrad síce dospel k záveru, že existujú kvantitatívne rozdiely v celkových trhových podieloch spoločností Orange Slovensko, Slovak Telekom, O2 Slovakia a spoločnosti SWAN Mobile (výška kvantitatívnych ukazovateľov je rôzna), ale každý jednotlivý významný podnik má 100 % trhovú podiel pri poskytovaní služieb ukončenia volania vo svojej individuálnej mobilnej sieti.

Pri uložení povinnosti prístupu úrad súčasne prihliadal na ustanovenia § 22 ods. 3 písm. a) až f) zákona o elektronických komunikáciách nasledovne:

- písm. a) technickú a ekonomickú uskutočniteľnosť použitia existujúcich zariadení alebo inštalovania zariadení konkurencie s ohľadom na rýchlosť vývoja trhu, spôsob a typ prepojenia alebo prístupu vrátane uskutočniteľnosti iných prístupových produktov vyššej úrovne v spojení s § 27 zákona o elektronických komunikáciách s akcentom na ods. 3 tohto ustanovenia, podľa ktorého prepojenie verejných telefónnych sietí musí byť prístupné v obvyklých bodoch prepojenia a v kvalite, ktorá nie je horšia ako prevádzkovanie verejnej telefónnej siete pre vlastnú potrebu podniku, alebo poskytovanie verejnej telefónnej siete a služby podniku v postavení ovládanej osoby, alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať. Významný podnik

je zodpovedný za interoperabilitu služieb na strane ním prevádzkovanvej verejnej telefónnej siete až po bod prepojenia.

Úrad v rámci povinnosti prístupu ukladá významnému podniku povinnosť prepojiť svoju sieť so sieťou iného podniku na základe jeho odôvodnenej a opodstatnenej žiadosti (ak je to technicky uskutočniteľné) za účelom poskytovania verejnej telefónnej služby. V rámci prepojenia sietí poskytuje významný podnik veľkoobchodné služby ukončenia volania v individuálnej mobilnej sieti. Technická a ekonomická uskutočniteľnosť použitia existujúcich zariadení alebo inštalovania zariadení konkurencie s ohľadom na rýchlosť vývoja trhu, spôsob a typ prepojenia alebo prístupu je zohľadnená pri cenovej regulácii.

- písm. b) uskutočniteľnosť požadovaného prístupu a prepojenia so zreteľom na využiteľnú kapacitu siete úrad tiež posudzoval v nadväznosti na § 27 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách. Podľa tohto ustanovenia je významný podnik poskytujúci verejnú telefónnu sieť povinný umožniť prepojenie a to:
 - a) na základe technických požiadaviek vyplývajúcich z technických noriem a technických špecifikácií podľa § 14 ods. 2 písm. q) zákona o elektronických komunikáciách zabezpečujúcich interoperabilitu služieb,
 - b) v primeranej lehote a za primeraných zmluvných podmienok, pričom prepojenie nesmie byť podmienené platbou za tie časti verejnej siete alebo tie zariadenia, ktoré nie sú na prepojenie nevyhnutne potrebné,
 - c) aj v iných miestach ako v obvyklých bodoch prepojenia verejných sietí, ak o to podnik poskytujúci verejnú sieť požiada a uhradí nevyhnutné náklady takého prepojenia.

Podmienky prepojenia musí každý významný podnik uverejniť v referenčnej ponuke na svojom verejne dostupnom webovom sídle.

- písm. c) počiatočné investície vlastníka zariadení vzhľadom na uskutočnené verejné investície a riziká spojené s investovaním - sú spojené s cenovou reguláciou. V použítom postupe kalkulácie regulovanej ceny za ukončovanie volania vo verejnej mobilnej sieti bude výsledná hodnota ceny ovplyvnená okrem iného aj konštantou WACC, t. j. hodnotou priemernej miery návratnosti vloženého kapitálu. V hodnote WACC je zodpovedajúcim spôsobom zohľadnené investičné riziko, ako aj všetky ostatné podstatné náležitosti pre stanovenie ceny, ktoré znáša investujúci podnik.

- písm. d) potreba dlhodobej ochrany hospodárskej súťaže vyplýva z vykonanej analýzy relevantného trhu č. 2, ako aj z ustanovení zákona o elektronických komunikáciách, hlavne z § 17 a § 18 zákona o elektronických komunikáciách, na ktoré sa úrad odvoláva hlavne pri ukladaní povinností. Plnenie povinnosti prístupu (prepojenia) je základným predpokladom na poskytovanie hlasových služieb na predmetnom trhu, ako aj na súvisiacom maloobchodnom trhu verejnej mobilnej telefónnej služby.
- písm. e) ochrana práv duševného vlastníctva nie je vo vzťahu k predmetnému trhu relevantná.
- písm. f) poskytovanie celoeurópskych služieb bolo zohľadnené tým, že do vecne vymedzeného trhu boli zahrnuté všetky ukončené volania bez ohľadu na to, v akej sieti vznikli a či boli zostavené na Slovensku alebo v zahraničí.

Rozsah povinností plne korešponduje s charakterom služby ukončenia volaní vo verejnej mobilnej telefónnej sieti poskytovanej vzájomne medzi operátormi poskytujúcimi verejnú telefónnu službu a môže pri potenciálnej absencii zmluvných vzťahov týkajúcich sa prepojenia v konečnom dôsledku na nevyhnutnú dobu ochrániť koncových užívateľov, a teda samotnú súťaž na trhu veľkoobchodných služieb ukončenia volania v mobilnej sieti.

Úrad uložil všetkým významným podnikom **povinnosť transparentnosti**, a to hlavne z dôvodu zabezpečenia dostupnosti základných a podstatných informácií každého jednotlivého významného podniku.

Podniky na základe informácií z referenčnej ponuky každého významného podniku získajú prehľad nielen o podmienkach a možnostiach vstupu na trh verejnej mobilnej telefónnej služby, ale aj základné informácie (vrátane cien) každého jednotlivého podniku pri poskytovaní služieb ukončenia volania v mobilnej sieti. **Povinnosť transparentnosti prístupu a prepojenia** podľa § 19 zákona o elektronických komunikáciách je účinným a dôležitým nástrojom na vytvorenie „náhľadu“ na existujúce podmienky na danom trhu predovšetkým tým, že sú transparentne sprístupnené informácie o podmienkach ponúkaných služieb ukončenia volania v mobilnej sieti od všetkých podnikov. Transparentnosť predstavuje základný predpoklad na zabezpečenie nediskriminácie.

Účelom povinnosti transparentnosti je zabezpečiť dostupnosť základných a podstatných informácií pre podniky, je to možné zabezpečiť len prostredníctvom zverejnenia referenčnej ponuky a jej prípadnými aktualizáciami, čiže ponuky so všetkými platnými zmenami, ktoré v nej nastali.

Základným princípom povinnosti **nediskriminácie** je, že každý významný podnik je povinný voči iným podnikom uplatňovať porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovať informácie a služby iným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich využíval pre vlastnú potrebu alebo ich poskytoval podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať. Z tohto dôvodu úrad naďalej požaduje, aby každá referenčná ponuka bola prehľadná a dostatočne rozčlenená, aby podniky využívajúce veľkoobchodnú službu ukončenia volania nemuseli platiť za služby, ktoré nie sú potrebné vo vzťahu k požadovanej službe. Iba dostatočne prehľadná a rozčlenená referenčná ponuka je zárukou dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania pri poskytovaní služby ukončenia volania, ktorá predstavuje obsahovú náplň povinnosti nediskriminácie. Dostatočne široký rozsah povinných položiek referenčnej ponuky obmedzuje možnosť individuálnych rozdielov v jednotlivých zmluvách o poskytovaní služieb ukončenia volania a limituje možnosti rozdielnosti zmluvných podmienok, čím efektívne zabraňuje významným podnikom správať sa diskriminačne. Z uvedeného dôvodu úrad považuje za efektívne, aby bolo naplnenie povinnosti nediskriminácie v spojení s transparentnou prezentáciou informácií a podmienok poskytovania veľkoobchodnej služby ukončenia volania vo verejnej mobilnej sieti.

Uloženie povinnosti transparentnosti a následnej povinnosti nediskriminácie je účinným nástrojom na zabezpečenie rovnakých podmienok pri poskytovaní veľkoobchodných služieb ukončenia volania. Zabezpečenie transparentných a nediskriminačných podmienok môže pozitívne ovplyvniť ďalších potenciálnych konkurentov, čo sa v konečnom dôsledku pozitívne prejaví v prospech koncových zákazníkov vytvorením priestoru pre znižovanie cien na súvisiacom maloobchodnom trhu. Úrad ako sektorový regulátor rozhoduje ex ante, t. j. určuje rámec a konkrétne pravidlá budúceho správania sa podnikov pôsobiacich na relevantnom trhu. Úrad preto ukladá povinnosť nediskriminácie každému jednotlivému podniku s významným postavením na relevantnom trhu č. 2.

Neuloženie povinnosti nediskriminácie by mohlo mať za následok možnosť uplatňovania diskriminačných podmienok s cieľom vylúčiť alebo obmedziť súťaž. Dobrá informovanosť všetkých podnikov v úzkej súčinnosti s povinnosťou nediskriminácie pozitívne ovplyvní možnosti týchto podnikov pri poskytovaní verejnej telefónnej služby. Úrad zastáva názor, že významné podniky majú ukončenie hlasových volaní poskytovať všetkým fixným aj mobilným operátorom za rovnakých podmienok, teda vrátane ceny.

V takomto prípade, keď každý podnik ukončuje volania smerované zo sietí iných podnikov, podľa názoru úradu nie je postačujúce uloženie povinností len podľa ustanovení § 19 až 22 zákona o elektronických komunikáciách, a preto úrad ukladá aj povinnosť cenovej regulácie použitím odporúčaného modelu BU LRIC pure

v súlade s platným odporúčaním Komisie zo 7.5.2009 o regulačnom zaobchádzaní s prepojavacími poplatkami v pevných a mobilných telefónnych sieťach v EÚ (2009/396/ES). Priamo z ustanovenia § 11 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách vyplýva povinnosť úradu prihliadnuť pri regulácii elektronických komunikácií na odporúčania a usmernenia Európskej komisie vrátane technických noriem a technických špecifikácií pre siete a služby, ktorých zoznam zverejňuje Európska komisia v Úradnom vestníku Európskej únie.

Cieľom úradu je zabezpečiť, aby veľkoobchodné poplatky za ukončenie volania boli stanovené na úrovni nákladov, ktoré by znášal efektívny operátor poskytujúci službu ukončenia volania vo verejnej mobilnej sieti, teda aby poplatky za služby ukončenia volania vo verejnej mobilnej sieti boli nákladovo efektívne.

Predmetná cenová regulácia sa vzťahuje aj na ukončenie volaní zostavených v členských štátoch EÚ/EHP - momentálne 28 členských štátov EÚ: Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovenská republika, Slovinsko, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, Španielsko, Švédsko, Taliansko a štáty Island, Lichtenštajnsko a Nórsko vrátane tzv. veľmi vzdialených regiónov v zmysle článkov 349 a 355 Zmluvy o fungovaní Európskej únie platnej od 1.1.2009 (Lisabonská Zmluva), ktoré sú súčasťou EÚ a tzv. jednotného trhu ako: Azory, Francúzska Guyana, Guadeloupe, Kanárske ostrovy, Madeira, Mayotte, Martinik, Réunion a Sv. Martin.

Podľa článku 355 Lisabonskej zmluvy Európska rada môže na základe iniciatívy dotknutého členského štátu vydať rozhodnutie, ktorým sa zmení vyššie uvedený zoznam veľmi vzdialených regiónov (vypustením, resp. doplnením konkrétneho regiónu). Ostrov Svätý Bartolomej je rozhodnutím Rady č. 528/2012/EÚ od roku 2012 vypustený zo zoznamu veľmi vzdialených regiónov. Ostrov Mayotte je rozhodnutím Rady č. 162/2014/EÚ od roku 2014 súčasťou zoznamu veľmi vzdialených regiónov.

Podľa § 23 zákona o elektronických komunikáciách ak úrad na základe analýzy relevantného trhu súvisiaceho s prístupom alebo prepojením podľa § 17 zistí, že na tomto trhu nie je efektívna hospodárska súťaž a uloženie jednej alebo viacerých povinností podľa § 19 až 22 nepostačuje na to, aby významný podnik určený podľa § 18 nepožadoval neprimerane vysoké alebo neprimerane nízke ceny súvisiace s prístupom alebo prepojením v neprospech koncových užívateľov, môže regulovať ceny významného podniku podľa § 12.

Bez uloženia povinnosti cenovej regulácie by mohli významné podniky na tomto trhu účtovať neprimerane vysoké ceny za ukončenie volania vo verejnej

mobilnej sieti, čo by sa v konečnom dôsledku mohlo prejavíť v neprospech koncového užívateľa.

Rozhodnutie o regulácii cien podlieha režimu samostatných národných a nadnárodných konzultácií. Po ukončení konzultácií s Európskou komisiou úrad vydá rozhodnutie o regulácii cien v samostatnom konaní.

Rozhodnutie o regulácii cien sa bude vzťahovať na služby ukončenia hlasových volaní v jednotlivých mobilných sieťach významných podnikov zostavených v inej národnej mobilnej alebo fixnej sieti a na služby ukončenia hlasových volaní v jednotlivých mobilných sieťach významných podnikov zostavených v inej zahraničnej mobilnej alebo fixnej sieti v rámci EÚ/EHP. Ukončenie volaní zostavených v krajinách mimo EÚ/EHP úrad z cenovej regulácie vypustil.

Ukončovanie hlasového volania v individuálnej verejnej mobilnej sieti zahraničných operátorov v krajinách mimo EÚ/EHP nepodlieha takým regulačným povinnostiam, akým podliehajú pri poskytovaní ukončenia hlasového volania v individuálnej mobilnej sieti operátori na Slovensku a v krajinách EÚ/EHP, a teda pri regulácii cien ani nie je dôvod na ne nahliadať ako na ekvivalentné volania z krajín EÚ/EHP.

Volania vznikajúce v iných krajinách ako EÚ/EHP a ich ukončovanie predstavujú osobitnú a jasne odlišiteľnú ponuku a tiež osobitnú situáciu na trhu ukončovania volaní, špecificky pri nastavovaní ceny, kde nie je možné spoliehať sa na reguláciu v rámci EÚ/EHP, ktorá na tieto krajiny nemá žiadny dosah. V týchto prípadoch je podľa názoru úradu potrebné umožniť komerčné rokovania podnikov na oboch stranách. Je teda potrebné zabezpečiť zmluvnú voľnosť oboch strán pri negociácii nastavenia predmetných cien, teda i zo strany podnikov na Slovensku.

Jednostranná regulácia spôsobuje podľa názoru úradu nevyváženosť zmluvného vzťahu voči neregulovanému podniku pôsobiacemu mimo krajín EÚ/EHP spočívajúcu v nemožnosti moderovať pri komerčných rokovaniach cenu za ukončovanie volania v jeho neregulovanej sieti, čo v konečnom dôsledku môže mať negatívny dopad na výšku/nárast ceny aj pre maloobchodných zákazníkov v sieťach národných operátorov, kam sa neregulovaná cena za ukončovanie volaní mimo krajín EÚ/EHP ako veľkoobchodný náklad premietne. Jediným spôsobom jej moderácie je možnosť komerčne o nej rokovať. Z uvedeného dôvodu úrad upustil od jednostrannej cenovej regulácie ukončovania volaní vznikajúcich v krajinách mimo krajín EÚ/EHP a ponechal voľnosť negociácie vzájomných cien ako jediného prostriedku vytvorenia trhového tlaku na ich výšku.

Keď budú mať národní mobilní operátori možnosť komerčne negociovať ceny, budú tieto ceny prirodzene obojstranne vyvážené dohodou pri vzájomných

rokovaníach, čo bude mať v konečnom dôsledku pozitívny dopad aj na koncových zákazníkov.

Podľa názoru úradu vypustenie cenovej regulácie volaní ukončených v mobilnej sieti, ktoré boli zostavené v krajinách mimo EÚ/EHP, je plne v súlade s cieľmi a regulačnými princípmi zakotvenými v legislatíve EÚ, ako aj v článku 8 rámcovej smernice.

Hlavným cieľom a zmyslom cenovej regulácie významných podnikov je, aby úrad vytvoril podmienky na znižovanie maloobchodných cien pre koncových zákazníkov krajín EÚ/EHP, pretože jedným zo vstupov pre stanovenie maloobchodnej ceny je práve výška veľkoobchodného poplatku. Čím bude veľkoobchodný poplatok za ukončenie volania vo verejnej mobilnej sieti nižší, tým bude vytvorený väčší priestor na to, aby túto skutočnosť jednotlivé podniky poskytujúce verejnú telefónnu službu premietli do maloobchodnej ceny za odchádzajúce volania do mobilnej siete.

Všetky povinnosti vychádzajú zo zisteného stavu na trhu, sú efektívne, primerané účelu a princípom regulácie, slúžia na podporu vnútorného trhu a podporujú záujmy koncových užívateľov. Uloženie všetkých povinností má za cieľ zabezpečenie otvorenej a funkčnej súťaže na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových volaní, zefektívnenie konkurenčného prostredia a potlačenie protisúťažného správania nielen na relevantnom trhu č. 2, ale aj na súvisiacom maloobchodnom trhu verejnej mobilnej telefónnej služby. Úrad pokladá uloženie týchto povinností za odôvodnené a primerané stavu súťaže na predmetnom trhu, ako aj riešeniu potenciálnych súťažných trhových problémov. Vzájomná súčinnosť všetkých povinností je podľa názoru úradu predpokladom pre ďalší rozvoj konkurenčného prostredia pri poskytovaní verejnej telefónnej služby. Ide o povinnosti, ktoré napĺňajú účel ex ante regulácie v súlade s regulačným rámcom a odrážajú skutočný stav súťaže na relevantnom trhu. Uloženie všetkých povinností je v súlade so stavom súťaže na veľkoobchodnom trhu č. 2 a ich efekt napĺňa vyššie uvedené princípy.

Národné konzultácie

Úrad dňa 5.10.2018 zverejnil na konzultačnom mieste na svojom verejne dostupnom webovom sídle výsledky analýzy relevantného trhu č. 2 a stanovil tridsaťdňovú lehotu na zaslanie písomných pripomienok. Analýza bola podľa § 8 ods. 1 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách doručená Protimonopolnému úradu SR.

V stanovenej lehote bolo úradu doručené stanovisko Protimonopolného úradu SR a pripomienky spoločnosti Slovak Telekom, spoločnosti O2 Slovakia a spoločnosti IPfon. Žiadne iné ďalšie stanovisko od iného subjektu v predmetnej veci nebolo úradu doručené.

PMÚ SR vo svojom stanovisku č. 558/2018/OZDPaVD/5155/2018 zo dňa 5.11.2018, zaevidovaným úradom pod č. OER/4758/2018, uviedol, že k uvedenej analýze nemá žiadne pripomienky.

Pripomienky spoločnosti Slovak Telekom

Spoločnosti Slovak Telekom doručila úradu dňa 5.11.2018 svoje pripomienky k analýze zaevidované pod č. OER/4792/2018:

1. Dominancia

Spoločnosť Slovak Telekom navrhuje, aby úrad návrh opatrenia stiahol a dodatočne preskúmal, či vôbec na predmetných trhoch existujú významné podniky, pretože ich dominancia nebola podľa názoru spoločnosti Slovak Telekom v analýze dostatočne preukázaná.

Podľa názoru spoločnosti Slovak Telekom úrad neskúmal tú skutočnosť, že na predmetných relevantných trhoch je efektívna hospodárska súťaž.

Podľa spoločnosti Slovak Telekom úrad dostatočne neskúmal dopad na trh zo strany tzv. „OTT hráčov“.

Ďalej spoločnosť Slovak Telekom v tejto časti uvádza, že z povahy veci nie je možné, aby na predmetný relevantný trh vôbec niekto vstúpil. Vstup nového operátora by predstavoval vytvorenie nového trhu (ukončenie volaní v jeho sieti), na ktorom by znova tento operátor mal 100 %.

Stanovisko úradu:

Úrad zásadne nesúhlasí s vyjadrením spoločnosti Slovak Telekom, že úrad neskúmal, či na trhu je efektívna súťaž. Cieľom každej analýzy relevantného trhu je zistiť, či na trhu existuje efektívna hospodárska súťaž. Efektívnou hospodárskou súťažou sa rozumie taký stav, pri ktorom ani jeden podnik pôsobiaci na príslušnom relevantnom trhu nemá významný vplyv.

Úrad v časti 3.8 Závěry analýzy uviedol, že na základe vykonaného šetrenia a výsledkov analýzy relevantného trhu č. 2 zistil, že podľa § 17 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách každá z uvedených spoločností má na predmetnom trhu vo svojej mobilnej sieti taký vplyv a postavenie, že nie je vystavená efektívnej

súťaži a ekonomický vplyv jej v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

Vo Vysvetľujúcom memorande k odporúčaniam Komisie o príslušných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronických komunikácií umožňujúcich reguláciu ex ante z roku 2007 sa na strane 25 uvádza: „Each market for call termination on an individual fixed network is a monopolistic market with no tendency towards effective competition, where end-users are unable to systematically set up their own call termination.“, čo v preklade znamená „Každý trh ukončovania volania v jednotlivej verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení je monopolistický trh, na ktorom nie je žiadna tendencia smerom k efektívnej súťaži, kde koncoví užívatelia nie sú schopní systematicky stanoviť ich vlastné ukončovanie volania.“ Uvedené platí nielen pre fixnú, ale aj pre mobilnú termináciu.

Vo Vysvetľujúcom memorande k odporúčaniam Komisie o regulačnom zaobchádzaní s prepojavacími poplatkami v pevných a mobilných telefónnych sieťach v EÚ (Rationale for regulating fixed and mobile call termination markets) v časti 2.1. (General competition issues in fixed and mobile termination markets) na strane 6 sa uvádza: „There are currently no demand - or supply - side substitutes for call termination on an individual network. Therefore, each network constitutes a separate relevant market and each network operator has a monopolistic position on the market for terminating calls on its own network.“, čo v preklade znamená: „V individuálnej sieti v súčasnosti neexistujú žiadne substitúty ukončovania volaní na strane dopytu alebo ponuky. Z toho dôvodu každá sieť tvorí samostatný relevantný trh a každý poskytovateľ siete má monopolné postavenie na trhu ukončovania volania v jeho vlastnej sieti.“

V súlade s vyššie uvedeným úrad trvá na záveroch analýzy, že na relevantnom trhu č. 2 nie je efektívna súťaž, a navrhuje určiť spoločnosť Slovak Telekom, spoločnosť Orange Slovensko, spoločnosť O2 a spoločnosť SWAN Mobile za významné podniky na relevantnom trhu č. 2.

Úrad súhlasí s vyjadrením spoločnosti Slovak Telekom, že z povahy veci nie je možné, aby na predmetný individuálny relevantný trh vôbec niekto vstúpil a vstup nového operátora XY by predstavoval vytvorenie nového trhu (ukončenie volaní v jeho sieti), na ktorom by znova tento operátor mal 100 %.

Úrad zastáva názor, že dostatočne skúmal aj dopad na trh zo strany tzv. „OTT hráčov“. Na maloobchodnej úrovni sa vo väčšom rozsahu rozšírilo poskytovanie hlasových služieb prostredníctvom tzv. OTT služieb, čo súvisí s rozvojom vysokorýchlostného prístupu na internet, ako aj so zvyšujúcim sa podielom používania tzv. „smartfónov“. Pod pojmom OTT služby rozumieme služby poskytované prostredníctvom internetu za súčasného obchádzania tradičných distribučných kanálov (nemanajovaný VoIP - volania prostredníctvom

nainštalovaných aplikácií, ako Skype, WhatsApp, Viber a pod.). Obmedzením však je, že zákazník potrebuje mať zapnuté dátové služby, aby mohol volanie prostredníctvom takejto aplikácie zostaviť, resp. ukončiť. Uvedené úrad zohľadnil v analýze vo vecnom vymedzení.

V časti 2.1. Vecné vymedzenie súvisiaceho maloobchodného trhu sa úrad zaoberal zastupiteľnosťou verejnej mobilnej telefónnej služby na strane dopytu a ponuky pre vymedzenie súvisiaceho maloobchodného trhu.

Súvisiacim maloobchodným trhom je trh poskytovania prichádzajúcich hlasových volaní v rámci poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby pre koncových zákazníkov, teda hlasové volania prichádzajúce na mobilné telefónne čísla z vlastnej siete podniku, z iných národných sietí a zo zahraničných sietí.

Úrad vo vyššie uvedenej časti okrem iného uviedol, že z hľadiska funkcionality považuje ukončovanie takých hlasových volaní, ktoré boli zostavené prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby, za zastupiteľné s ukončením štandardných hlasových volaní v individuálnej mobilnej telefónnej sieti. Služba ukončenia hlasového volania v individuálnej mobilnej sieti zahŕňa aj ukončenie hlasových volaní prichádzajúcich na mobilné telefónne čísla, ktoré boli zostavené prostredníctvom nainštalovanej aplikácie (napr. aplikácia SkypeOut) a následne ukončené na mobilných číslach, ale nezahŕňa volania, ktoré boli ukončené prostredníctvom nainštalovanej aplikácie (volania z aplikácie Skype na aplikáciu Skype bez použitia čísla NI-ICS (Number independent interpersonal communication service) a pod.).

Úrad do analýzy v časti 2.1. Vecné vymedzenie súvisiaceho maloobchodného trhu v tejto veci doplnil: *„Prichádzajúce hlasové volanie (ukončenie hlasového volania), pre ktorého prijatie je nevyhnutné mať nainštalovanú aplikáciu a mať na mobilnom zariadení zapnuté dátové služby, úrad na maloobchodnej úrovni nepovažuje za zastupiteľné so štandardným prichádzajúcim hlasovým volaním do mobilnej telefónnej siete (s ukončením štandardných hlasových volaní v individuálnej mobilnej telefónnej sieti).“*

2. Samozásobovanie

Spoločnosť Slovak Telekom navrhuje, aby úrad vypustil z analýzy časti viet, v ktorých sa uvádza termín samozásobovanie, a primerane k tomu upravil aj grafy. Podľa spoločnosti Slovak Telekom samozásobovanie nie je zastupiteľné ani z hľadiska dopytu, nakoľko on-net volanie neprechádza bodom prepojenia medzi sieťami, a nie je zastupiteľné ani z hľadiska ponuky, nakoľko jediným scenárom zastupiteľným s on-net volaniami sú volania v národnom roamingu.

Stanovisko úradu:

Zastupiteľnosť služieb na veľkoobchodnom trhu sa odvíja od zastupiteľnosti na súvisiacom maloobchodnom trhu, preto vecné vymedzenie predmetného trhu vždy začína skúmaním zastupiteľnosti služieb na úzko súvisiacom maloobchodnom trhu. Služba poskytovaná na veľkoobchodnom trhu je vstupom pre poskytnutie služieb na maloobchodnom trhu.

Súvisiacim maloobchodným trhom je trh poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby pre koncových užívateľov, konkrétne poskytovanie všetkých prichádzajúcich hlasových volaní v rámci poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby pre koncových užívateľov. Ak hovoríme o dopyte koncového zákazníka, tak ide o jeho záujem prijať prichádzajúce volanie do mobilnej siete bez ohľadu na to, v akej sieti bolo volanie vytvorené. Zákazníka nezaujíma odkiaľ bolo volanie k nemu smerované. Z pohľadu zákazníka je dôležitá predovšetkým dovolateľnosť, čiže aj dovolateľnosť od iných zákazníkov svojho vlastného operátora. Z hľadiska funkcionality a zastupiteľnosti na strane dopytu je ukončenie on-net volaní identické s ukončením off-net volaní zostavených v cudzích sieťach. Úrad z uvedeného dôvodu na relevantný trh č. 2 zahrnul ukončenie hlasových volaní prichádzajúcich na mobilné telefónne čísla z vlastnej siete podniku, z iných národných sietí a zo zahraničných sietí.

Úrad skúmal vývoj trhových podielov jednotlivých podnikov vypočítaný podľa počtu veľkoobchodne ukončených minút v rámci prepojenia, kde do počtu všetkých veľkoobchodne ukončených minút nezahrňal ukončené minúty z volaní vytvorených vo vlastnej verejnej telefónnej sieti (graf č. 5 v analýze), a súčasne skúmal vývoj trhových podielov podľa počtu všetkých ukončených minút vrátane self-supply (on-net volaní - graf č. 4 v analýze). Z uvedených grafov je možné porovnať celkovú ukončenú prevádzku jednotlivých významných podnikov za účelom znázornenia skutočnej situácie na trhu.

Z vyššie uvedených dôvodov úrad nesúhlasí s vypustením viet týkajúcich sa samozásobovania a súvisiacich grafov z analýzy.

3. EHP priestor.

Spoločnosť Slovak Telekom navrhuje, aby úrad v súvislosti s navrhovanou cenovou reguláciou rozpísal, ktoré krajiny sú súčasťou EÚ/EHP.

Stanovisko úradu:

Predmetná cenová regulácia sa vzťahuje na ukončenie volaní zostavených v členských štátoch EÚ/EHP - momentálne 28 členských štátov EÚ: Belgicko,

Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovenská republika, Slovinsko, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, Španielsko, Švédsko, Taliansko a štáty Island, Lichtenštajnsko a Nórsko vrátane tzv. veľmi vzdialených regiónov v zmysle článkov 349 a 355 Zmluvy o fungovaní Európskej únie platnej od 1.1.2009 (ďalej len „Lisabonská Zmluva“), ktoré sú súčasťou EÚ a tzv. jednotného trhu ako: Azory, Francúzska Guyana, Guadeloupe, Kanárske ostrovy, Madeira, Mayotte, Martinik, Réunion a Sv. Martin (ďalej len „veľmi vzdialené regióny“).

Podľa článku 355 Lisabonskej zmluvy Európska rada môže na základe iniciatívy dotknutého členského štátu vydať rozhodnutie, ktorým sa zmení vyššie uvedený zoznam veľmi vzdialených regiónov (vypustením, resp. doplnením konkrétneho regiónu). Ostrov Svätý Bartolomej je rozhodnutím Rady č. 528/2012/EÚ od roku 2012 vypustený zo zoznamu veľmi vzdialených regiónov. Ostrov Mayotte je rozhodnutím Rady č. 162/2014/EÚ od roku 2014 súčasťou zoznamu veľmi vzdialených regiónov.

Úrad navrhuje zoznam krajín EÚ/EHP z dôvodu možných zmien neuvádzať vo výroku SMP rozhodnutia, ale doplniť vysvetlenie k tejto veci do jeho odôvodnenia.

Úrad zohľadnil pripomienku spoločnosti Slovak Telekom a do analýzy v časti 4.3. Odôvodnenie navrhovaných povinností na strane 54 za 3. odsek doplnil:

„Predmetná cenová regulácia sa vzťahuje aj na ukončenie volaní zostavených v členských štátoch EÚ/EHP - momentálne 28 členských štátov EÚ: Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovenská republika, Slovinsko, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, Španielsko, Švédsko, Taliansko a štáty Island, Lichtenštajnsko a Nórsko vrátane tzv. veľmi vzdialených regiónov v zmysle článkov 349 a 355 Zmluvy o fungovaní Európskej únie platnej od 1.1.2009 (Lisabonská Zmluva), ktoré sú súčasťou EÚ a tzv. jednotného trhu ako: Azory, Francúzska Guyana, Guadeloupe, Kanárske ostrovy, Madeira, Mayotte, Martinik, Réunion a Sv. Martin.“

Podľa článku 355 Lisabonskej zmluvy Európska rada môže na základe iniciatívy dotknutého členského štátu vydať rozhodnutie, ktorým sa zmení vyššie uvedený zoznam veľmi vzdialených regiónov (vypustením, resp. doplnením konkrétneho regiónu). Ostrov Svätý Bartolomej je rozhodnutím Rady č. 528/2012/EÚ od roku 2012 vypustený zo zoznamu veľmi vzdialených regiónov. Ostrov Mayotte je rozhodnutím Rady č. 162/2014/EÚ od roku 2014 súčasťou zoznamu veľmi vzdialených regiónov.“

4. Návrh na doplnenie.

Spoločnosť Slovak Telekom navrhuje, aby úrad posúdil trhovú silu na strane kupujúceho a dvojstrannú podobu trhu, teda či je kúpna sila predávajúceho vyvážená kúpnu silou kupujúceho, nakoľko každý operátor, ktorý ukončuje volania, zároveň potrebuje odoberať ukončovanie volaní v sieťach iných operátorov, čím je jeho prípadná trhovú sila vyvážená.

Stanovisko úradu:

Úrad nepovažuje za potrebné vyhodnocovať kúpnu silu na strane predávajúceho a kupujúceho, avšak v analýze vyhodnotil počet aktívnych SIM kariet, s čím súvisí aj kúpna sila na strane kupujúceho a predávajúceho medzi mobilnými operátormi navzájom. Je pravda, že každý mobilný (aj fixný) operátor by mal byť motivovaný zabezpečiť vzájomnú dovolateľnosť svojim koncovým zákazníkom, avšak ak má jeden mobilný operátor neporovnateľne väčší počet aktívnych SIM kariet ako druhý fixný alebo mobilný operátor, tak ich kúpnu silu na strane kupujúceho a predávajúceho nie je možné považovať za vyváženú. Uvedené dokazuje aj reálna skúsenosť na predmetnom trhu z roku 2009, keď nedošlo k dohode o výške terminačných poplatkov medzi novo-vstupujúcim mobilným operátorom (s trhovým podielom 5,9% podľa počtu aktívnych SIM kariet k 31.12.2008) a v tom čase už etablovanými mobilnými operátormi (s trhovými podielmi 41,1 % a 53 % podľa počtu aktívnych SIM kariet k 31.12.2008).

Pripomienky spoločnosti O2 Slovakia

Spoločnosti Spoločnosť O2 doručila úradu dňa 31.10.2018 svoje pripomienky k analýze zaevidované pod č. OER/4799/2018:

Bod 1.

- A) Spoločnosť O2 žiada úrad, aby špecifikoval, voči ktorým podnikom sa vzťahujú navrhované povinnosti.
- B) Podľa spoločnosti O2 je vo vymedzení trhu zmienka o on-netových volaniach nadbytočná.

Stanovisko úradu:

A)

Služba ukončenia hlasového volania v individuálnej mobilnej telefónnej sieti zahŕňa ukončenie hlasových volaní prichádzajúcich na mobilné telefónne čísla, ktoré boli

zostavené buď vo vlastnej sieti konkrétneho operátora, v inej národnej sieti, alebo v zahraničí.

Z hľadiska funkcionality a zastupiteľnosti na strane dopytu aj ponuky je ukončenie hlasových volaní zostavených v zahraničí identické s ukončením hlasových volaní zostavených v národných sieťach. Z uvedeného dôvodu sú ukončené hlasové volania vo verejnej mobilnej sieti zostavené v zahraničí v krajinách Európskej únie alebo Európskeho hospodárskeho priestoru (ďalej len „EÚ/EHP“), ako aj mimo EÚ/EHP súčasťou relevantného trhu č. 2.

Úrad v analýze v časti navrhované povinnosti uviedol, že navrhuje uložiť významným podnikom pri poskytovaní služby ukončenia volania v individuálnych mobilných sieťach nasledujúce povinnosti:

- a) povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách,
- b) povinnosť transparentnosti prístupu a prepojenia podľa § 19 zákona o elektronických komunikáciách,
- c) povinnosť nediskriminácie prístupu a prepojenia podľa § 20 zákona o elektronických komunikáciách,
- d) povinnosť regulácie cien prístupu a prepojenia podľa § 23 zákona o elektronických komunikáciách.

Úrad navrhuje, aby sa regulácia cien vzťahovala na služby ukončenia hlasových volaní v jednotlivých mobilných sieťach významných podnikov zostavených v inej národnej mobilnej alebo fixnej sieti a na služby ukončenia hlasových volaní v jednotlivých mobilných sieťach významných podnikov zostavených v inej zahraničnej mobilnej alebo fixnej sieti v rámci EÚ/EHP. Ukončenie hlasových volaní zostavených v krajinách mimo EÚ/EHP úrad navrhuje z cenovej regulácie vypustiť z toho dôvodu, že ukončovanie hlasového volania v individuálnej verejnej mobilnej sieti zahraničných operátorov v krajinách mimo EÚ/EHP nepodlieha cenovej regulácii tak ako na Slovensku a v krajinách EÚ/EHP, a teda pri regulácii cien ani nie je dôvod na ne nahliadať ako na národné volania a volania z krajín EÚ/EHP. Z uvedeného vyplýva, že navrhovaná cenová regulácia sa nevzťahuje len na volania vytvorené na Slovensku, ale aj na volania vytvorené v EÚ/EHP.

Identicky bol trh vymedzený už v analýze konzultovanej v roku 2013 a následne v SMP rozhodnutí č. 1404/OER/2013 zo dňa 10.07.2013. Rozdielom v navrhovaných povinnostiach v konzultovanej analýze oproti predchádzajúcemu obdobiu je, že ukončenie hlasových volaní zostavených v krajinách mimo EÚ/EHP úrad navrhuje z cenovej regulácie vypustiť.

B)

Zastupiteľnosť služieb na veľkoobchodnom trhu sa odvíja od zastupiteľnosti na súvisiacom maloobchodnom trhu, preto vecné vymedzenie predmetného trhu vždy začína skúmaním zastupiteľnosti služieb na úzko súvisiacom maloobchodnom trhu. Služba poskytovaná na veľkoobchodnom trhu je vstupom pre poskytnutie služieb na maloobchodnom trhu.

Súvisiacim maloobchodným trhom je trh poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby pre koncových užívateľov, konkrétne poskytovanie všetkých prichádzajúcich hlasových volaní v rámci poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby pre koncových užívateľov. Ak hovoríme o dopyte koncového zákazníka, tak ide o jeho záujem prijať prichádzajúce volanie do mobilnej siete bez ohľadu na to, v akej sieti bolo volanie vytvorené. Zákazníka nezaujíma odkiaľ bolo volanie k nemu smerované. Z pohľadu zákazníka je dôležitá predovšetkým dovolateľnosť, čiže aj dovolateľnosť od iných zákazníkov svojho vlastného operátora. Z hľadiska funkcionality a zastupiteľnosti na strane dopytu je ukončenie on-net volaní identické s ukončením off-net volaní zostavených v cudzích sieťach. Úrad z uvedeného dôvodu na relevantný trh č. 2 zahrnul ukončenie hlasových volaní prichádzajúcich na mobilné telefónne čísla z vlastnej siete podniku, z iných národných sietí a zo zahraničných sietí.

Úrad skúmal vývoj trhových podielov jednotlivých podnikov vypočítaný podľa počtu veľkoobchodne ukončených minút v rámci prepojenia, kde do počtu všetkých veľkoobchodne ukončených minút nezahrňal ukončené minúty z volaní vytvorených vo vlastnej verejnej telefónnej sieti (graf č. 5 v analýze), a súčasne skúmal vývoj trhových podielov podľa počtu všetkých ukončených minút vrátane self-supply (on-net volaní - graf č. 4 v analýze). Z uvedených grafov je možné porovnať celkovú ukončenú prevádzku jednotlivých významných podnikov za účelom znázornenia skutočnej situácie na trhu.

Z vyššie uvedených dôvodov úrad nesúhlasí s vyjadrením spoločnosti O2, že vo vymedzení trhu je zmienka o on-netových volaniach nadbytočná.

Pripomienky spoločnosti IPfon

Spoločnosti IPfon doručila úradu dňa 5.11.2018 svoje pripomienky k analýze zaevidované pod č. OER/4793/2018.

1. Všeobecné pripomienky k analýze trhu č. 2

Podľa názoru spoločnosti IPfon úrad porušil ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách, keď:

- **riadne neobstaral a nezážil všetky potrebné podklady** týkajúce sa účasti podniku IPfon na predmetnom trhu,
- **postupoval v rozpore so zásadou nediskriminácie**, keď pôsobenie podniku IPfon na predmetnom trhu nehodnotil na základe kritérií stanovených pre analýzu predmetného trhu, ale na základe odlišných kritérií, ktoré stanovil a použil výhradne pre tento jeden podnik,
- **postupoval v rozpore so zásadou technologickej neutrality**, keď účasť podniku IPfon na predmetnom trhu posudzoval na základe používania, resp. nepoužívania konkrétnych technológií, rozhraní a protokolov,
- **porušil zásadu predvídateľnosti regulácie**, keď sa pri posudzovaní účasti podniku IPfon na predmetnom trhu výrazne odklonil od postupov, ktoré dlhodobo uplatňuje v obsahovo podobných až zhodných prípadoch.

Podľa názoru spoločnosti IPfon tieto zásadné nedostatky vo vykonanej analýze majú za následok nesprávne posúdenie účasti (postavenia) spoločnosti IPfon na predmetnom trhu, a následne jeho neuvedenie ako významného podniku v návrhu opatrenia. Podľa názoru spoločnosti IPfon mala byť spoločnosť IPfon zaradená medzi podniky, ktoré úrad v analýze navrhol určiť za významné podniky na relevantnom trhu č. 2.

Stanovisko úradu:

Podľa § 11 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách je úrad povinný konať a svoje rozhodnutia vydávať v súlade s princípmi efektívnosti, objektívnosti, transparentnosti, nediskriminácie, primeranosti a odôvodnenosti. Všetky svoje rozhodnutia, všeobecne záväzné právne predpisy a informácie, ktoré prispievajú k otvorenému a funkčne konkurenčnému trhu, zverejňuje na svojom webovom sídle, a ak tak ustanovuje tento zákon, aj vo vestníku, pričom tieto údaje priebežne aktualizuje. Úrad nesúhlasí so spoločnosťou IPfon, že nekonal podľa § 11 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách.

Úrad trvá na tom, že vypracoval analýzu v súlade so zákonom o elektronických komunikáciách, o čom svedčia vyjadrenia úradu v konzultovanej analýze, ako aj v tomto dokumente.

Úrad nemôže určiť za významný podnik na relevantnom trhu žiaden podnik len na základe jeho želania či žiadosti a určiť mu povinnosti. Určenie podniku s významným vplyvom úrad uskutoční na základe vyhodnotenia kritérií týkajúcich sa príslušného relevantného trhu, pričom úrad berie do úvahy súčasnú situáciu na trhu a predpokladaný budúci vývoj relevantného trhu. Analýza trhu je východiskom pri rozhodovaní o uplatnení, zmenení alebo zrušení regulačných opatrení. V ďalších častiach vyhodnotenia pripomienok k analýze relevantného trhu č. 2 úrad podrobne vysvetlí dôvody, prečo služby, ktoré má záujem poskytovať spoločnosť IPfon, nie je

možné považovať za verejnú mobilnú telefónnu službu poskytovanú prostredníctvom mobilnej siete.

K podnetu na vykonanie štátneho dohľadu, na ktorý sa spoločnosť IPfon odvoláva, sa úrad vo vyhodnocovaní pripomienok k analýze relevantného trhu č. 2 vyjadrovať nebude, pretože vykonávanie dohľadu je v kompetencii iného odboru Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb.

Pripomienky spoločnosti IPfon:

2. Účasť IPfonu na trhu mobilných služieb

Spoločnosť IPfon uviedla, že pri poskytovaní mobilných služieb IPfon prevádzkuje všetky časti telefónnej siete okrem prístupovej siete, namiesto ktorej využíva siete iných podnikov. Spoločnosť IPfon zastáva názor, že na trhu mobilných služieb pôsobí ako Full MVNO.

Spoločnosť IPfon ďalej uviedla, že do svojej siete technicky implementovala podporu mobility koncových bodov siete (resp. koncových užívateľov) v rokoch 2013 - 2014, a následne ohlásila úradu zámer poskytovať mobilné služby. Implementovaná je hlasová služba a služba krátkych textových správ (SMS).

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] (predmet obchodného tajomstva).

Spoločnosť IPfon uviedla, že používa technické riešenie, ktoré vytvára medzi mobilným koncovým zariadením (mobilným smart-telefónom) a core sieťou IPfonu virtuálny komunikačný okruh cez IP, ktorý slúži na prenos signalizácie aj médií (zvuk a prípadne obraz). Služba IPfonu je využiteľná prostredníctvom všetkých prístupových IP sietí, ktoré umožňujú IP komunikáciu medzi mobilným koncovým zariadením a core sieťou IPfonu s potrebnou šírkou pásma (min. cca 30 kbps), čo vzhľadom na nízke nároky a zásadu sieťovej neutrality znamená prakticky akékoľvek súčasné 3G/4G alebo WiFi pripojenie. Je podporovaný handover hovoru medzi rôznymi prístupovými sieťami, t. j. koncové zariadenie môže započat' hovor napríklad v personálnej rádiovéj sieti WiFi zmluvného partnera (non-OTT) a počas hovoru prejsť do širokopásmovej 4G/LTE siete (OTT) a podobne. Doterajšie využívanie služby je v prevažnej miere prostredníctvom WiFi sietí zmluvných partnerov/podnikov (t. j. non-OTT) a v menšej miere prostredníctvom mobilného internetového pripojenia (OTT).

V závere svojho vyjadrenia v tomto bode spoločnosť IPfon opakovane žiada úrad, aby zaradil spoločnosť IPfon medzi podniky pôsobiace na relevantnom trhu č. 2

a určil ju rozhodnutím za významný podnik a uložil jej povinnosť cenovej regulácie na tomto trhu.

Stanovisko úradu:

Spoločnosť IPfon v komunikácii s úradom v rámci poskytnutia informácií k analýze relevantného trhu č. 2 uviedla, že strategickým záujmom spoločnosti IPfon je nebyť pri poskytovaní služby závislý na žiadnom jedinom prevádzkovateľovi siete. Ako vyplýva zo Všeobecných podmienok spoločnosti IPfon pre poskytovanie verejnej elektronickej komunikačnej služby – verejnej telefónnej služby, *„pre pripojenie k sieti a využívanie služby IPfon je nevyhnutné pripojenie do siete internet alebo prepojenej dátovej siete, umožňujúcej spojenie internetovým protokolom (IP) na smerovače IPfon. Poskytovanie pripojenia do siete internet alebo prepojenej dátovej siete nie je predmetom tejto zmluvy“*, t. j. Zmluvy o poskytovaní verejných služieb spoločnosťou IPfon. Technická špecifikácia účastníckych rozhraní vydaná spoločnosťou IPfon vyslovene uvádza, že pripojenie k internetu alebo prepojenej dátovej sieti si zabezpečuje účastník aj poskytovateľ dátového pripojenia samostatne. Z uvedeného vyplýva, že IPfon neposkytuje svoje služby na konkrétnej hostiteľskej rádiovkej prístupovej sieti (v zmysle terminológie SWD(2014)298) a poskytovanie služieb spoločnosťou IPfon užívateľovi je viazané na odoberanie služby prístupu na internet od iného prevádzkovateľa (napr. mobilný internet, internet cez WiFi/FWA).

V súvislosti s označením pôsobenia spoločnosti IPfon na trhu ako Full MVNO je potrebné vziať do úvahy, že BEREC v dokumente BoR (16) 33 rozdeľuje MVNO na Light MVNO a Full MVNO. Light MVNO používa veľkoobchodný prístup k roamingu na účely ďalšieho predaja, kým Full MVNO používa duálnu platformu IMSI (International Mobile Subscriber Identity) s priamym veľkoobchodným prístupom k roamingu.

Ako uviedla spoločnosť IPfon v komunikácii s úradom v rámci poskytnutia informácií k analýze relevantného trhu č. 2, užívateľ kdekoľvek v dosahu vhodnej dátovej IP siete s prístupom do internetu môže využiť internet na komunikáciu v rámci celého sveta. Z uvedenej odpovede vyplýva, že IPfon neposkytuje roaming v tom zmysle, ako ho definujú štandardy 3GPP/ETSI pre mobilné siete. Zároveň z odpovedí spoločnosti IPfon uvedených v analýze na stranách 20 až 22 vyplýva, že infraštruktúra spoločnosti IPfon na to ani nie je vybavená.

Vzhľadom na spôsob technickej realizácie služby prostredníctvom softvérového komponentu (aplikácie) IPfon Mobile v smart telefóne nie je možné hovoriť o podpore mobility koncových bodov siete (resp. koncových užívateľov) ako súčasťou služby IPfon. Aby sa mohol zostaviť tzv. virtuálny okruh medzi aplikáciou v koncovom zariadení a niektorou z hlasových ústrední siete IPfon Mobile, musí sa koncové zariadenie užívateľa najprv prihlásiť do mobilnej siete 3G/4G príslušného prevádzkovateľa, ktorá potom poskytuje koncovému zariadeniu všetky služby MM

(Mobility Management). Vďaka týmto službám virtuálny okruh ostáva zostavený a udržiavaný aj v prípade, že koncové zariadenie zmení polohu v rádiovnej prístupovej sieti.

Štandardná realizácia prenosu hlasu v prostredí IP cez mobilné siete 3G/4G predpokladá zriadenie minimálne dvoch prenosových kanálov s rozdielnymi QoS požiadavkami – jeden na signalizáciu a jeden alebo viac na hlasovú alebo multimediálnu komunikáciu podľa počtu a charakteru mediových tokov. Vzhľadom na skutočnosť, že IPfon nemá kontrolu nad mobilnou prístupovou sieťou, nemôže riadiť v tejto sieti QoS pre poskytovanie hlasovej služby (virtuálny komunikačný okruh prenáša IP pakety so zapuzdrenou informáciou, ktorej charakter sa môže líšiť). Keďže IPfon používa OTT riešenie na zabezpečenie prenosu hlasu v prostredí IP a realizácia tzv. handover hovoru je daná jednak dobou potrebnou na zostavenie a sprevádzkovanie nového virtuálneho komunikačného okruhu, jednak príslušným nastavením QoS v rádiovnej prístupovej sieti (best effort), nie je možné garantovať, že komunikácia nebude krátkodobo prerušená alebo zrušená.

K podnetu na vykonanie štátneho dohľadu, na ktorý sa spoločnosť IPfon odvoláva, sa úrad vo vyhodnocovaní pripomienok k analýze relevantného trhu č. 2 vyjadrovať nebude, pretože ide samostatné konanie v kompetencii iného odboru Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb.

Ako úrad uviedol v stanovisku k predchádzajúcemu bodu, nemôže určiť za významný podnik na relevantnom trhu žiaden podnik len na základe jeho želania či žiadosti a určiť mu povinnosti. Úrad trvá na tom, že spoločnosť IPfon nepôsobí na súvisiacom maloobchodnom trhu verejnej mobilnej telefónnej služby, a to ani ako sieťový mobilný operátor, ani ako úplný virtuálny operátor. Spoločnosť IPfon nepôsobí na relevantnom trhu č. 2.

Pripomienky spoločnosti IPfon:

3. Neuvedenie IPfonu medzi podnikmi s uzatvorenou zmluvou o prepojení mobilnej siete s iným podnikom

Spoločnosť IPfon namieta, že úrad v analýze neuviedol spoločnosť IPfon medzi podnikmi, ktoré majú uzatvorenú zmluvu o prepojení svojej mobilnej siete s iným podnikom. Ďalej vo svojom vyjadrení uviedol, že súčasťou zmluvy o prepojení sietí medzi spoločnosťou Slovak Telekom a spoločnosťou IPfon a zmluvy o prepojení sietí medzi spoločnosťou BENESTRA, s.r.o. (ďalej len „spoločnosť BENESTRA“) a spoločnosťou IPfon sú aj služby ukončenia volania do mobilnej siete spoločnosti IPfon.

Spoločnosť IPfon navrhuje, aby úrad doplnil do textu analýzy spoločnosť IPfon medzi podniky, ktoré majú uzavreté zmluvy o prepojení svojej mobilnej siete s iným podnikom.

Stanovisko úradu:

Je pravda, že spoločnosť Slovak Telekom má so spoločnosťou IPfon podpísanú Zmluvu o prepojení, ktorá pokrýva všetky scenáre a všetky typy operátorov, ktorí môžu požiadať o prepojenie s pevnou sieťou spoločnosti Slovak Telekom podľa referenčnej ponuky na prepojenie (RIO), teda aj poskytovateľov mobilných služieb. V Dodatku č. 1 (zo dňa 16.1.2014) k Zmluve o prepojení na str. 3 v bode 1.9 je uvedené: „Sieť spoločnosti IC-PARTNER“ znamená spoločnosťou IC-PARTNER prevádzkované verejné mobilné elektronické komunikačné telefónne siete, a to spoločne sieť GSM a sieť UMTS, ako aj pevné verejné telefónne siete s koncovými bodmi, ktoré sú identifikované geograficky určenými číslami alebo negeografickými číslami podľa číslovacieho plánu vydaného TÚ SR¹, ktoré boli individuálnym povolením na používanie čísla pridelené IC-PARTNEROVI, alebo sa jedná o Hostované čísla tretej strany. Ako sme už uviedli v stanovisku k bodu 2, spoločnosť IPfon nedisponuje prístupom ku GSM/UMTS sieti ani ako MVNO.

Takisto je pravda, že súčasťou Zmluvy o prepojení medzi spoločnosťou IPfon a spoločnosťou BENESTRA (pod pôvodným názvom GTS Slovakia, s.r.o.) v znení dodatku č. 2 zo dňa 1.7.2014 sú aj služby ukončenia volaní na účastníckych číslach mobilnej siete IPfon. Odbor technickej regulácie Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb prideliť spoločnosti IPfon, na základe jej žiadosti, rozhodnutím 1885/OTR/2014 zo dňa 20. mája 2014 množinu účastníckych čísel mobilnej siete (0)94333x xxx na účel poskytovania verejnej telefónnej služby prostredníctvom mobilnej siete. Spoločnosť IPfon však nedisponuje prístupom k mobilnej sieti.

V hlavnej časti zmluvy o prepojení elektronických komunikačných sietí uzavretej medzi spoločnosťou IPfon a spoločnosťou BENESTRA zo dňa 4.1.2013 je v článku č. 1 uvedené nasledovné: „Sieť IPFON“ znamená pevná verejná elektronická komunikačná sieť zriadená a prevádzkovaná spoločnosťou IPFON v zmysle povolení TÚ SR“. V článku I. Predmet dodatku v bode 3 Dodatku č. 3 k Zmluve o prepojení elektronických komunikačných sietí uzavretej medzi spoločnosťami IPfon a BENESTRA zo dňa 30.12.2018 s činnosťou k 1.1.2019 je uvedené, že v hlavnej časti zmluvy sa v článku 1. nahrádza ustanovenie ods. 1.7 týmto znením: „1.7 Sieť IPFON znamená pevná verejná elektronická komunikačná sieť a mobilná verejná elektronická komunikačná sieť zriadená a prevádzkovaná spoločnosťou IPFON v zmysle všeobecných povolení Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb.“

¹ TÚ SR je skratka, ktorou sa označoval Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky, ktorého nástupcom je dnešný Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb

Spoločnosť IPfon však neprevádzkuje vlastnú mobilnú sieť a ani nedisponuje prístupom k mobilnej sieti iného operátora ako virtuálny operátor.

V nadväznosti na pripomienku spoločnosti IPfon úrad textáciu v časti 9 analýzy, ktorá sa venovala zdroju informácií, upravil nasledovne: „Úrad za zdroj informácií považoval všetky nižšie uvedené podniky.

Úrad oslovil všetkých sieťových mobilných operátorov (virtuálny mobilný operátor v Slovenskej republike nepôsobí), teda spoločnosť Orange Slovensko, a.s. (ďalej len „spoločnosť Orange Slovensko“), spoločnosť Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „spoločnosť Slovak Telekom“), spoločnosť O2 Slovakia, s.r.o. (ďalej len „spoločnosť O2 Slovakia“) a spoločnosť SWAN Mobile, a.s. (ďalej len „spoločnosť SWAN Mobile“), a požiadal ich o poskytnutie informácií k predmetnej analýze.

Úrad ďalej oslovil aj podniky IPfon, s.r.o. (ďalej len „spoločnosť IPfon“), UTVIDE k.s. (ďalej len „spoločnosť UTVIDE“), Unient Communications SK, s.r.o. (ďalej len „spoločnosť Unient Communications“), DKJG systém a.s. (ďalej len „spoločnosť DKJG systém“), Telnyx Ireland Limited, Onoffapp OÜ (ďalej len „spoločnosť Onoffapp“) a Alternet, s.r.o. (ďalej len „spoločnosť Alternet“), ktoré vo svojej oznamovacej povinnosti uviedli, že majú zámer poskytovať verejnú telefónnu službu prostredníctvom mobilnej siete. Úrad súčasne preskúmal aj informácie zverejnené na verejne dostupnom webovom sídle spoločnosti IPfon.“

Súčasne úrad textáciu na str. 18, ktorá sa venuje Identifikácii podnikov, upravil nasledovne: „Úrad oslovil všetkých sieťových mobilných operátorov, teda spoločnosť Orange Slovensko, spoločnosť Slovak Telekom, spoločnosť O2 Slovakia a spoločnosť SWAN Mobile a požiadal ich o poskytnutie informácií k predmetnej analýze.

Úrad oslovil aj spoločnosti IPfon, UTVIDE, Unient Communications, DKJG systém, Telnyx Ireland Limited, Onoffapp OÜ a Alternet, ktoré vo svojej oznamovacej povinnosti uviedli, že majú zámer poskytovať verejnú telefónnu službu prostredníctvom mobilnej siete. Úrad zistil, že spoločnosti UTVIDE, DKJG systém, Unient Communications, Telnyx Ireland Limited, Onoffapp, Alternet a IPfon v čase spracovania analýzy neposkytovali verejnú mobilnú telefónnu službu koncovým zákazníkom prostredníctvom mobilnej elektronickej komunikačnej siete.“

Pripomienky spoločnosti IPfon:

4. Posúdenie poskytovania mobilných služieb IPfonom v rozpore s princípmi regulácie

Podľa spoločnosti IPfon úrad v predloženej analýze v časti 3.1 Identifikácia podnikov pri vyhodnocovaní pôsobenia spoločnosti IPfon na relevantnom trhu

nepochopiteľne posudzoval a hodnotil úplne iné kritériá, než určil vo vymedzení trhu. Spoločnosť IPfon má za to, že úrad by mal zo samotného hodnotenia spoločnosti IPfon vynechať všetky kritériá, informácie a závery, ktoré nekorešpondujú s vymedzením relevantného trhu, a preto nie sú pre posúdenie trhu relevantné, ale nadbytočné a zmätočné.

Podľa spoločnosti IPfon úrad viaceré závery v súvislosti so službou spoločnosti IPfon postavil na posudzovaní zhody technického riešenia IPfon s konkrétnymi technickými špecifikáciami, ktoré si pre tento účel úrad vybral, alebo zaužívanými (obvyklými) riešeniami pri tradičných prevádzkovateľoch mobilných sietí, ktoré nie je možné aplikovať na virtuálneho operátora, za ktorého sa spoločnosť IPfon považuje, čo je pre spoločnosť IPfon neprijateľné.

Spoločnosť IPfon vo svojom vyjadrení ďalej uviedla, že s trhom č. 2 súvisia normy na prepojenie (4,3)², pričom odporúčanú normu ETSI TS 101909-12 sieť IPfon podporuje a používa. Podľa spoločnosti IPfon úrad analyzovaním ďalších technických noriem prekročil svoje právomoci, nakoľko nie je oprávnený požadovať, aby na poskytovanie služieb podnik použil nejakú konkrétnu, úradom stanovenú normu.

Spoločnosť IPfon vo svojom vyjadrení namieta, že úrad posudzoval aj zhodu s technickými špecifikáciami 3GPP, na ktoré v platných európskych predpisoch nie je odkaz. V skutočnosti európske predpisy odkazujú iba na niektoré z 3GPP špecifikácií, ktoré sú prevzaté a vydané v podobe špecifikácií ETSI, na ktoré európske predpisy odkazujú.

Spoločnosť IPfon vo svojom vyjadrení namieta, že úrad skúmal zhodu s niektorými technickými špecifikáciami, aj keď je zjavné, že spoločnosť IPfon neprevádzkuje mobilnú sieť s vlastnou rádiovou prístupovou sieťou, a preto nemôže byť jeho virtuálna sieť v zhode s niektorými konkrétnymi špecifikáciami či odporúčaniami, napríklad pokiaľ ide o rozhrania rádiovkej prístupovej siete pre pripojenie koncových zariadení.

Stanovisko úradu:

Úrad v časti 3.1 Identifikácia podnikov podrobne zdôvodnil, ktoré podniky pôsobia na predmetnom trhu. Vecné vymedzenie relevantného trhu predstavuje vymedzenie z hľadiska jednotlivých produktov a služieb, ktoré tvoria daný relevantný trh. Veľkoobchodný trh a zastupiteľnosť produktov a služieb na veľkoobchodnom trhu sa odvíja od situácie na súvisiacom maloobchodnom trhu, a preto vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu začína skúmaním zastupiteľnosti na súvisiacom maloobchodnom trhu.

² Rozhodnutie Komisie z 11. decembra 2006, ktorým sa stanovuje zoznam noriem a/alebo špecifikácií pre elektronické komunikačné siete, služby a súvisiace zariadenia a služby, ktorým sa nahrádzajú všetky predchádzajúce verzie; kapitola 4 bod 3 prepojenie

Prichádzajúce hlasové volanie (ukončenie hlasového volania), pre ktorého prijatie je nevyhnutné mať nainštalovanú aplikáciu a mať na mobilnom zariadení zapnuté dátové služby, úrad na maloobchodnej úrovni nepovažuje za zastupiteľné so štandardným prichádzajúcim hlasovým volaním do mobilnej telefónnej siete (s ukončením štandardných hlasových volaní v individuálnej mobilnej telefónnej sieti).

Všetky technické špecifikácie združenia 3GPP, ktorého členom je aj Európsky telekomunikačný štandardizačný inštitút (ETSI), sú vydávané taktiež ako štandardy ETSI. V zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 je ETSI spolu s CEN (Comité Européen de Normalisation) a CENELEC (Comité Européen de Normalisation Électrotechnique) európskou normalizačnou organizáciou, ktorá prijíma európske normy. Pokiaľ má byť zabezpečená všeobecná interoperabilita sieťových a koncových zariadení od rôznych výrobcov a medzi rôznymi prevádzkovateľmi, je existencia takýchto štandardov nevyhnutná.

Pre rádiové mobilné koncové zariadenia a zariadenia rádiovkej prístupovej siete je v tomto smere dôležitá smernica európskeho parlamentu a Rady 2014/53/EÚ zo 16. apríla 2014, ktorá v článku 3 stanovuje základné požiadavky na tieto zariadenia. V rámci implementácie tejto smernice bola uskutočnená harmonizácia noriem podľa harmonizačného právneho predpisu Únie (2017/C 149/02). Do zoznamu harmonizovaných noriem boli zaradené európske normy ETSI EN 301 908-1, EN 301 908-2, EN 301 908-3, EN 301 908-10, EN 301 908-11, EN 301 908-12, EN 301 908-13, EN 301 908-14, EN 301 908-15, EN 301 908-18, EN 301 908-20, EN 301 908-21, EN 301 908-22, ktoré sa týkajú špecifikácie bunkových sietí IMT (International Mobile Telecommunications). Bunkové siete IMT sú buď siete podľa špecifikácie IMT-2000 (odporúčanie ITU-R M.1457), alebo podľa špecifikácie IMT-Advanced (odporúčanie ITU-R M.2012). Uvedené odporúčania definujú charakteristiky mobilných systémov patriacich do skupiny IMT-2000 alebo IMT-Advanced pomocou odkazov na technické špecifikácie vyhotovené štandardizačnými organizáciami (v prípade Európy 3GPP a ETSI). Systémy IMT-2000 sa v štandardoch 3GPP/ETSI označujú ako UMTS (Universal Mobile Telecommunications System) a systémy IMT-Advanced ako LTE-Advanced (Long Term Evolution Advanced).

Úrad v tejto časti považuje za potrebné zdôrazniť, že mobilné koncové zariadenie sa nepripája na tzv. virtuálnu sieť spoločnosti IPfon, ale v skutočnosti na fyzickú rádiovú prístupovú sieť konkrétneho prevádzkovateľa, ktorá je vybavená všetkými potrebnými rozhraniami podľa štandardov 3GPP/ETSI. Keďže služby MM (Mobility Management) pre mobilné koncové zariadenie zabezpečuje fyzická rádiová prístupová sieť, ku ktorej dané koncové zariadenie úspešne vykonalo procedúru „attach“, pričom túto procedúru nemôže infraštruktúra spoločnosti IPfon ani riadiť, ani ovplyvniť, je poskytovanie služieb prevádzkovateľa fyzickej rádiovkej prístupovej siete primárne a poskytovanie služieb zo strany spoločnosti IPfon sekundárne. Z tohto pohľadu spoločnosť IPfon pôsobí ako poskytovateľ služieb OTT a nie ako MVNO.

Úrad v analýze nepožaduje od spoločnosti IPfon používanie akýchkoľvek špecifikácií alebo noriem na poskytovanie svojich služieb. Úrad v časti 3.1 Identifikácia podnikov analýzy podrobne zdôvodnil, prečo nezahrnul spoločnosť IPfon medzi podniky pôsobiace na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 2.

Pripomienky spoločnosti IPfon:

5. Pripomienky k záveru č. 1

1. Spoločnosť IPfon namieta voči nasledujúcej textácii uvedenej v analýze: „Služba IPfon Mobile je služba Over-the-Top (ďalej len „OTT“) a podľa klasifikácie v správe BEREC-u o OTT službách (BoR (16) 35) z januára 2016 ju nie je možné považovať za plnohodnotnú mobilnú telefónnu službu, ktorá je definovaná špecifikáciami 3GPP/ETSI.“
2. Spoločnosť IPfon uviedla, že pre hlasové služby OTT-0 sa používa označenie manažovaný VoIP.
3. Spoločnosť IPfon tvrdí, že úrad v analýze veľkoobchodného relevantného trhu terminácie v pevnom umiestnení považoval hlasové služby poskytované prostredníctvom nainštalovanej aplikácie za zastupiteľné s verejnou telefónnou službou a dospel k záveru, že z pohľadu ukončenia volaní v individuálnych sieťach sú tieto volania zastupiteľné so štandardnými hlasovými volaniami. Spoločnosť IPfon zastáva názor, že úrad považuje na trhu č. 2 aj na trhu č. 1 za zastupiteľné nielen služby kategórie OTT-0, ale aj služby kategórie OTT-1.
4. Spoločnosť IPfon poukazuje na poskytovanie služby VoWiFi spoločnosťou Orange Slovensko.

Stanovisko úradu:

1. Úrad akceptoval pripomienku spoločnosti IPfon a predmetnú textáciu upravil nasledovne: „Podľa klasifikácie v správe BEREC-u o OTT službách (BoR (16) 35) z januára 2016 je služba IPfon Mobile službou Over-the-Top (ďalej len „OTT“). Hlasová služba poskytovaná s použitím čísel ako OTT služba, ktorá umožňuje uskutočňovať volania do PATS/PSTN, je v správe BEREC-u zaradená medzi služby OTT-0. Úrad takýto typ služby nepovažuje za plnohodnotnú mobilnú telefónnu službu, ktorá je definovaná špecifikáciami 3GPP/ETSI.“
- 2.+3. Úrad nesúhlasí s vyjadrením spoločnosti IPfon, že služby, ktoré sú poskytované prostredníctvom nainštalovanej aplikácie, je možné označiť ako tzv. manažovaný VoIP. Kvalita takéhoto prichádzajúceho volania závisí od kvality použitej prístupovej siete, ktorú nekontroluje spoločnosť IPfon.

Prichádzajúce hlasové volanie (ukončenie hlasového volania), pre ktorého prijatie je nevyhnutné mať nainštalovanú aplikáciu a mať na mobilnom zariadení zapnuté dátové služby, úrad na maloobchodnej úrovni nepovažuje

za zastupiteľné so štandardným prichádzajúcim hlasovým volaním do mobilnej telefónnej siete (s ukončením štandardných hlasových volaní v individuálnej mobilnej telefónnej sieti). Úrad v analýze skúmal ukončovanie takých hlasových volaní, ktoré boli zostavené prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby - prostredníctvom nainštalovanej aplikácie – a boli smerované na mobilné čísla národných operátorov na poskytnutie verejnej mobilnej telefónnej služby prostredníctvom mobilnej telefónnej siete. Hlasové volania zostavené prostredníctvom nainštalovanej aplikácie prichádzajú do jednotlivých sietí už „konvertované“ a ich ukončenie je totožné s ukončením štandardných hlasových volaní v mobilnej sieti. Obdobným spôsobom úrad postupoval aj na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 1. Na záver tohto stanoviska úrad opakovane zdôrazňuje, že nepovažuje ukončovanie hlasových volaní prichádzajúcich ako OTT-0 a OOT-1 za zastupiteľné s ukončovaním štandardných hlasových volaní v individuálnej mobilnej telefónnej sieti.

4. Technicky sú medzi realizáciou služby IPfon a službou VoWiFi spoločnosti Orange Slovensko nasledujúce odlišnosti:
- Spoločnosť Orange Slovensko používa pre zabezpečenie hlasových služieb platformu IMS (IP Multimedia System), ktorá je priamo určená na spoluprácu so sieťami LTE (spoločné prvky architektúry, navzájom previazané procesy), kým v prípade spoločnosti IPfon je základom architektúra podľa IETF RFC 3261, ktorá nebola štandardizovaná na použitie v mobilnom prostredí.
 - Spoločnosť Orange Slovensko poskytuje VoWiFi v súlade so štandardmi 3GPP/ETSI a využíva ePDG (Evolved Packet Data Gateway) na pripojenie WiFi k infraštruktúre LTE (P-GW) podľa ETSI TS 123 402 (3GPP TS 23.402), pričom toto riešenie umožňuje plnohodnotne realizovať roamingové scenáre. Mobilný telefón užívateľa má v tomto prípade priamo integrovanú štandardizovanú podporu VoWiFi bez potreby použitia akejkoľvek aplikácie. Tento spôsob realizácie nie je označovaný ako OTT služba. Z hľadiska zabezpečenia mobility infraštruktúra spoločnosti IPfon nie je schopná priamo spolupracovať s rádiovou a WiFi prístupovou sieťou, preto mobilný telefón musí byť vybavený aplikáciou, ktorá využíva IP konektivitu cez virtuálny okruh, teda ide o OTT službu.

Pripomienky spoločnosti IPfon:

6. Pripomienky k záveru č. 2

Spoločnosť IPfon v tomto bode nenamieta voči záveru úradu uvedenom v bode č. 2: *„Užívateľ môže používať službu IPfon Mobile len v prípade, ak súčasne kontinuálne používa dátovú službu, teda prístup k internetu niektorého mobilného*

operátora, prípadne používa prístup k internetu prostredníctvom WiFi. Bez prístupu k internetu nie je možné hlasovú službu IPfon Mobile používať. Náklady na prístup k internetu znáša odberateľ prístupu k internetu, a nie spoločnosť IPfon.“ Namíeta však, že úrad dospel k záveru, že spoločnosť IPfon neprevádzkuje verejnú mobilnú telefónnu sieť a neposkytuje verejnú mobilnú telefónnu službu, a preto ju nezahrnul medzi podniky pôsobiace na predmetnom veľkoobchodnom trhu č. 2.

Stanovisko úradu:

Úrad sa k tejto veci vyjadril už v predchádzajúcich bodoch. Pri posudzovaní uvedenej služby IPfon Mobile z hľadiska jej mobilného aspektu úrad zbral do úvahy najmä nasledovné skutočnosti:

- spoločnosť IPfon ako prevádzkovateľ OTT služby nedisponuje vlastnou rádiovou prístupovou sieťou,
- primárnou službou pre užívateľa je služba prístupu na internet, bez ktorej nie je možné služby prevádzkovateľa OTT služieb, teda v tomto prípade aj služby spoločnosti IPfon, používať,
- služba prístupu na internet je vždy poskytovaná prostredníctvom fyzickej infraštruktúry prístupovej siete, ktorá má konkrétneho prevádzkovateľa,
- v prípade služby prístupu na internet prostredníctvom rádiovkej prístupovej siete užívateľ musí byť účastníkom príslušného prevádzkovateľa mobilnej siete, ktorý prevádzkuje túto rádiovú prístupovú sieť,
- služby MM (Mobility Management) pre mobilné koncové zariadenie užívateľa sú zabezpečované infraštruktúrou fyzickej rádiovkej prístupovej siete.

Úrad trvá na svojom vyjadrení v analýze, že spoločnosť IPfon neprevádzkuje verejnú mobilnú telefónnu sieť a neposkytuje verejnú mobilnú telefónnu službu, a preto ju nezahrnul medzi podniky pôsobiace na predmetnom veľkoobchodnom trhu č. 2.

Pripomienky spoločnosti IPfon:

7. Pripomienky k záveru č. 3

1. Spoločnosť IPfon v tomto bode nenamíeta voči nasledujúcemu záveru úradu uvedenom v bode č. 3: *„Keďže koncovým zariadením pre službu IPfon Mobile je smartfón so softvérovou aplikáciou IPfon Mobile, disponuje uvedené koncové zariadenie fyzickou SIM kartou iného podniku prevádzkujúceho mobilnú elektronickú komunikačnú sieť. Bez tejto fyzickej SIM karty by sa koncové zariadenie nedokázalo pripojiť k mobilnej elektronickej komunikačnej sieti iného podniku, čo by znemožnilo, resp. výrazne obmedzilo používanie služby IPfon Mobile. (...).“*; ale namíeta, že úrad dospel k záveru, že spoločnosť IPfon neprevádzkuje verejnú mobilnú telefónnu sieť a neposkytuje verejnú mobilnú

telefónnu službu, a preto ju nezahrnul medzi podniky pôsobiace na predmetnom veľkoobchodnom trhu č. 2.

V tejto časti svojho vyjadrenia spoločnosť IPfon podotýka, že využitie siete iného podniku je absolútne nevyhnutné pre všetkých tzv. virtuálnych operátorov (bez vlastnej prístupovej siete), za ktorého sa spoločnosť IPfon považuje. Takisto podotýka, že využitie siete iného podniku je nevyhnutné na poskytovanie všetkých OTT služieb.

2. Spoločnosť IPfon poukazuje na to, že niektoré z podnikov, určené v návrhu opatrenia za významné podniky na tomto trhu (spoločnosti O2 a SWAN Mobile), využívajú pri ukončovaní volaní v oblastiach s nedostačujúcim pokrytím územia siete iných podnikov formou národného roamingu a podľa stanoviska úradu uvedeného v analýze je jednoznačné, že volania na čísla podniku sú považované za ukončené v sieti podniku bez ohľadu na to, či boli fyzicky ukončené v inej sieti, resp. prostredníctvom siete iného podniku.
3. Spoločnosť IPfon opakovane v tejto časti uvádza, že podľa jej názoru úrad v analýze dospel k záveru, že OTT-0 služby (napr. SkypeOut) sú na tomto trhu plne zastupiteľné a ich prevádzku nie je možné oddeliť od bežnej prevádzky.
4. Spoločnosť IPfon tvrdí, že službu IPfon Mobile je možné plnohodnotne používať bez SIM karty iného podniku. Spoločnosť IPfon namieta voči úradu a nesúhlasí s tvrdením úradu: „WiFi nie je mobilná služba,“ nakoľko WiFi nie je služba ale technológia.
5. Podľa názoru spoločnosti IPfon úrad postupoval nesprávne, keď volania prijímané prostredníctvom nainštalovanej aplikácie cez pripojenie koncového zariadenia na WiFi nezahrnul na relevantný trh č. 2, pretože ich nepovažuje za ukončenie volaní v mobilnej sieti.

Stanovisko úradu:

1. Úrad opakovane uvádza, že spoločnosť IPfon nie je mobilným virtuálnym operátorom. Ak by ním bol, jednoznačne by bol označený za podnik pôsobiaci na danom veľkoobchodnom trhu.

Na str. 28 vysvetľujúceho memoranda SWD(2014)298 k odporúčaniu Komisie zo dňa 9.10.2014 o relevantných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronických komunikácií podliehajúcich regulácii ex ante v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (ďalej len „vysvetľujúce memorandum“) sa k relevantným trhom fixnej a mobilnej terminácie uvádza: „Relevantný trh je limitovaný sieťou každého operátora poskytujúceho ukončovanie hovorov. Pokiaľ ide o trh mobilnej terminácie, tento pozostáva z trhov pre ukončovanie, ktoré ponúka každý mobilný sieťový operátor (MNO) a úplný mobilný virtuálny sieťový operátor (full MVNO³), ktorý môže rokovať o poplatkoch za ukončenie hovorov

³ Národné regulačné úrady sa odvolávajú na rôzne MVNO: ľahkí mobilní virtuálni sieťoví operátori (light MVNOs), úplní mobilní virtuálni sieťoví operátori (full MVNOs), plnohodnotní mobilní virtuálni sieťoví operátori (full-fledged MVNOs) atď. Úplní MVNOs zvyčajne disponujú a majú kontrolu nad všetkými prvkami

s inými mobilnými operátormi, ktorí sú nezávislí od operátora, na ktorého mobilnej sieti hostujú.

V súlade s technologicky neutrálnym prístupom veľkoobchodný trh ukončovania hovorov vo fixnej sieti zahŕňa termináciu na sieťach PSTN a IP a veľkoobchodný trh mobilnej terminácie zahŕňa všetky topológie mobilných sietí, 2G, 3G - UMTS, 4G – LTE a prípadne akékoľvek iné siete prevádzkované v členských štátoch, ako sú siete CDMA. Zahŕňa ukončenie hovoru bez ohľadu na to, kde bol zostavený (národný, medzinárodný, v pevnej sieti a mobilnej sieti).“

2. Ak by spoločnosť IPfon patrila medzi podniky, ktoré odoberajú služby národného roamingu od niektorého z etablovaných mobilných operátorov, úrad by ju samozrejme zahrnul medzi podniky, ktoré pôsobia na relevantnom trhu č.2.

Čo je roaming a aké procedúry pri ňom musia byť zabezpečené, je jednoznačne špecifikované štandardami 3GPP/ETSI [základná špecifikácia roamingu je uvedená v ETSI TS 122 011 (3GPP TS 22.011)]. Dôležitým aspektom je, že v prípade roamingu mobilný účastník jedného prevádzkovateľa sa nachádza v sieti iného prevádzkovateľa, t. j. v tzv. navštívenej sieti. Pre poskytnutie služieb účastníkovi je potrebná spolupráca medzi domácou sieťou tohto účastníka a navštívenou sieťou, v ktorej sa nachádza. Vo vyššie uvedenom prípade národného roamingu je situácia špecifická v tom, že navštívená sieť sa účastníkovi javí ako jeho domáca sieť a spracovanie prichádzajúcich volaní je riadené domácou sieťou. To si vyžaduje fyzickú infraštruktúru ako na strane domácej siete, tak aj na strane navštívenej siete. Pokiaľ by teda virtuálny operátor chcel využívať procedúry roamingu, musel by disponovať príslušnou infraštruktúrou mobilnej siete.

Z hľadiska obstarania prístupu k sieti možno konštatovať, že spoločnosť IPfon si tento prístup neobstaráva a v zmysle Všeobecných podmienok pre poskytovanie verejnej elektronickej komunikačnej služby – verejnej telefónnej služby prenecháva túto povinnosť užívateľovi. Preto spoločnosť IPfon nemôže realizovať priamy veľkoobchodný prístup k roamingu, ktorého využitie predpokladá BEREC v dokumente BoR (16) 33 - Správa BEREC-u o trhu veľkoobchodného roamingu zo dňa 12.2.2016.

Využitie technológie WiFi iného podniku nemožno považovať za ekvivalent roamingu, pretože táto technológia je určená len na zabezpečenie prístupu k bezdrôtovému médiu a nezabezpečuje sieťové funkcie (technológia WiFi obsahuje len dve najnižšie vrstvy podľa referenčného modelu ISO OSI).

mobilnej siete okrem rádiového prístupu. MVNOs kontrolujú aspoň čiastočne prístup k svojim účastníkom a majú zmluvy o prepojení s jedným alebo viacerými mobilnými sieťovými operátormi (MNOs). V tejto súvislosti by sa mala náležite zohľadniť skutočnosť, že MVNOs môžu mať možnosť dosiahnuť nízke jednotkové náklady bez ohľadu na ich skutočné trhové podiely prenajímaním relevantných sieťových vstupov od etablovaných MNOs, a tým profitovať z ich úspor z rozsahu a / alebo zo sortimentu. To viedlo k tomu, že veľa národných regulačných úradov stanovilo cenu za termináciu mobilných hovorov pre MVNO po ich vstupe na trh presne na úrovni sadzieb stanovených pre prevádzkovateľov príslušnej hostiteľskej siete.

Prichádzajúce hlasové volanie (ukončenie hlasového volania), pre ktorého prijatie je nevyhnutné mať nainštalovanú aplikáciu a mať na mobilnom zariadení zapnuté dátové služby, úrad na maloobchodnej úrovni nepovažuje za zastupiteľné so štandardným prichádzajúcim hlasovým volaním do mobilnej telefónnej siete (s ukončením štandardných hlasových volaní v individuálnej mobilnej telefónnej sieti).

3. Úrad v analýze ale skúmal aj ukončovanie takých hlasových volaní, ktoré boli zostavené prostredníctvom nemanážovanej VoIP služby - prostredníctvom nainštalovanej aplikácie, napr. SkypeOut - a smerované na mobilné čísla etablovaných národných mobilných operátorov za účelom poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby prostredníctvom mobilnej telefónnej siete. Ukončenie takéhoto volania úrad považuje za zastupiteľné s ukončením štandardných volaní v mobilnej sieti. Naproti tomu ukončenie prichádzajúcich volaní prostredníctvom služby Skypeln nie je súčasťou predmetného relevantného trhu. Tu platí rovnaká analógia ako pre služby spoločnosti IPfon.
4. Z dostupných materiálov, ako aj vyššie uvedeného vyjadrenia spoločnosti IPfon vyplýva, že služba IPfon nerozlišuje typ prístupu (pevný, mobilný), pretože využíva len IP konektivitu medzi aplikáciou v koncovom zariadení a svojou infraštruktúrou bez možnosti spolupráce s prístupovou sieťou.

Použitie mobilného telefónu bez SIM karty je možné len v prípade, keď je koncové zariadenie pripojené na internet cez sieť WiFi. Úrad v tomto bode uviedol: „Výnimkou je WiFi, ale to už nie je mobilná služba.“ Príklad IPfonu na používanie jeho služieb bez potreby SIM karty s diskutabilným zaznamenávaním pracovnej hlasovej a textovej komunikácie predstavuje riešenie potrieb konkrétneho zákazníka, a nie všeobecne dostupnú mobilnú telefónnu službu. Okrem toho takto koncipovaná služba nespĺňa vo všeobecnosti požiadavky mobility. Takisto možno pochybovať o tom, že by mobilné telefóny zamestnancov skutočne neboli vybavené SIM kartami iného prevádzkovateľa, nakoľko mimo priestorov zamestnávateľa pokrytých WiFi by boli bez možnosti pripojenia na mobilnú sieť, a teda bez komunikačných možností.

Úrad na základe pripomienky spoločnosti IPfon v analýze upravil svoje vyjadrenie: „*Výnimkou je WiFi, ale to už nie je mobilná služba.*“, nasledovne: „*Použitie mobilného telefónu bez SIM karty je možné len v prípade, keď je koncové zariadenie pripojené na internet cez sieť WiFi. Úrad poskytovanie hlasových služieb spoločnosti IPfon prostredníctvom využitia služby prístupu k internetu prostredníctvom WiFi nepovažuje za mobilnú telefónnu službu.*“

5. K uvedenému sa už úrad vyjadril v predchádzajúcich častiach tohto vyjadrenia.

Podnik v rámci verejnej mobilnej telefónnej služby zabezpečuje koncovému zákazníkovi odchádzajúce volania z mobilnej siete a prichádzajúce volania do mobilnej siete. V štandardoch 3GPP/ETSI sa nepoužíva pojem mobilná služba, ale sa používajú pojmy „mobile originated call“ a „mobile terminated call“ na

vyjadrenie, či volanie vzniklo alebo bolo ukončené v mobilnej sieti [ETSI TS 123 018 (3GPP TS 23.018)]. Týmto spôsobom bol koncipovaný aj veľkoobchodný trh č. 2, ktorý sa týka veľkoobchodných služieb ukončenia hlasového volania v individuálnych mobilných sieťach. Znenie vyhlášky č. 91/2013 Z. z. Ministerstva vnútra Slovenskej republiky korešponduje s princípom použitým v štandardoch 3GPP/ETSI.

Odporúčanie ITU-T E.202, na ktoré sa spoločnosť IPfon odvoláva, bolo schválené v októbri 1992, teda v čase, keď sa len rozbiehali práce na štandardizácii systému GSM. Toto odporúčanie malo celkovo 6 strán vrátane zoznamu použitých skratiek, nekládlo si žiadne štandardizačné ciele a malo skôr informačný charakter zameraný na eventuálne princípy, ktoré by mohli byť použité v budúcnosti (v čase vydania tohto odporúčania) verejných mobilných systémoch a službách. Aj keď doteraz nebolo formálne zrušené ako ostatné odporúčania z radu E.200, jeho obsah je historický a neaktuálny vzhľadom na dnešný stav vývoja mobilných systémov.

Technológiu WiFi nie je možné pokladať za bunkovú sieť podobnú mobilným bunkovým sieťam. Základným stavebným blokom WiFi je základný súbor služieb (Basic Service Set – BSS), ktorý možno považovať za oblasť pokrytia, v ktorom môžu stanice komunikovať. Pokiaľ architektúra WiFi pozostáva z viacerých BSS a staníc a vytvára tak rozsiahlejšiu infraštruktúru, je potrebné zabezpečiť spojenie medzi týmito BSS a odovzdávanie informácií o pohybe staníc. Prvok architektúry použitý na prepojenie BSS je distribučný systém (Distribution System – DS). V prevažnej väčšine komerčných systémov je distribučný systém riešený ako kombinácia sieťového mosta (bridge) a distribučného média, ktorým je chrbticová sieť Ethernet. IEEE Std 802.11 dovoľuje s využitím konceptu DS a BSS vytvorenie väčších sietí prepojením BSS do takzvaných rozšírených súborov služieb (Extended Service Set – ESS). ESS sa vytvorí prepojením jednotlivých BSS cez chrbticovú sieť, ktorá musí byť v jednej doménovej zóne, tak ako napríklad Ethernet alebo virtuálna LAN. Väčšina architektúr WiFi takisto obsahuje aspoň jeden prístupový bod (Access Point – AP) pripojený k DS, čo je komponent, ktorý riadi danú sieť a predlžuje jej dosah. Podobne ako stanice aj AP obsahuje rádiové zariadenie a má obvykle externú anténu. Riadiace programové vybavenie umožňuje prístupovému bodu vykonávať autentizáciu sieťových užívateľov, poskytovať zabezpečenie a zdieľať zdroje v sieti.

Keďže pôvodný štandard IEEE Std 802.11 nezabezpečuje bezproblémový prechod od jedného AP cez DS k inému AP bez straty spojenia, mal doplnok IEEE Std 802.11f vyriešiť uvedený problém zavedením protokolu IAPP (Inter-Access Point Protocol) do distribučného systému. Toto riešenie sa neosvedčilo, preto bol IEEE Std 802.11f zrušený ku dňu 06.02.2006.

Štandard IEEE Std 802.11r zavádza funkciu Fast Basic Service Set Transition (FT), ktorá definuje prostriedky pre stanicu, aby mohla nastaviť zabezpečenie a QoS parametre ešte pred reasociáciou k novému AP. Tento mechanizmus súčasne umožňuje, aby boli kľúče potrebné pre autentizáciu

uložené na všetkých AP v sieti. Týmto spôsobom klient nemusí vykonať úplný proces overovania na back-end serveri pri každom prechode do nového AP v rámci ESS. To má za následok značné zníženie hodnoty oneskorenia pri prechode stanice medzi AP.

Kvalita hlasového volania v sieťach IP závisí od viacerých faktorov, ako je napr. oneskorenie, kolísanie oneskorenia a chybovosť, pričom dôležitú rolu hrá aj výber kodeku koncovými zariadeniami. Nie je možné jednoznačne tvrdiť, že kvalita hlasového volania cez WiFi je lepšia ako cez GSM, avšak prirodzeným prostredím pre prenos hlasu sú siete s prepájaním okruhov.

Vo svojej argumentácii sa IPfon opiera o dokument IR.51. Informácie týkajúce sa tohto dokumentu je však potrebné poopraviť:

- Dokument IR.51 nie je štandardom 3GPP, ako mylne uvádza spoločnosť IPfon, ale materiálom združenia GSM Association (GSMA).
- V kapitole 1.1 uvedeného dokumentu sa v treťom odstavci uvádza:
“In this document, WiFi access refers to a WLAN access to EPC, via untrusted access interface (S2b interface), as defined in 3GPP TS 23.402 [6]. The trusted access (S2a interface) is not covered in this document.”
- Daný dokument teda rieši prípad prístupu bezdrôtovej miestnej siete (WiFi) do EPC (Evolved Packet Core – čo je časť LTE) cez rozhranie nedôveryhodného prístupu (rozhranie S2b).
- Aby bol dokument GSMA IR.51 aplikovateľný, musí prevádzkovateľ disponovať mobilnou sieťou LTE podporujúcou procedúry podľa 3GPP TS 23.402 (ETSI TS 123 402) a poskytovať hlasovú službu prostredníctvom platformy IMS (IP Multimedia Subsystem), čo zjavne infraštruktúra IPfonu nespĺňa. Podobne užívateľ musí byť vybavený koncovým zariadením (mobilným telefónom) podporujúcim procedúry podľa uvedeného štandardu 3GPP/ETSI.
- Mobilita pre koncové zariadenie užívateľa vrátane roamingu je zabezpečovaná prostredníctvom ePDG (Evolved Packet Data Gateway), ktorý priamo spolupracuje s infraštruktúrou LTE.
- Okrem protokolov SIP a RTP využíva 3GPP TS 23.402 (ETSI TS 123 402) na rozhraní S2b aj ďalšie protokoly na radiacej rovine (určenej pre zabezpečenie funkcií MM) a užívateľskej rovine (viď kapitola 7.1 uvedeného štandardu).

Protokoly SIP a SDP pri uvedenom riešení musia spĺňať požiadavky a podporovať procedúry podľa ETSI TS 124 229 (3GPP TS 24.229). Oproti riešeniu, ktoré používa spoločnosť IPfon, je v tomto prípade použitá IMS verzia uvedených protokolov s podstatne rozšírenými vlastnosťami.

Veľkoobchodný trh č. 2 sa týka ukončenia hlasového volania v individuálnych mobilných sieťach. Pre posúdenie charakteru služieb spoločnosti IPfon je potrebné uvážiť najmä tieto aspekty:

- V prípade služieb spoločnosti IPfon nie je možné určiť individuálnu mobilnú sieť, keďže podľa jej vlastného vyjadrenia nemá priamy veľkoobchodný prístup k prístupovým častiam mobilných sietí.
- Keďže poskytovanie pripojenia do siete internet alebo prepojenej dátovej siete nie je predmetom Zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ktorú uzatvára spoločnosť IPfon s účastníkom, nemôže byť ukončenie volania považované za službu výlučne poskytovanú spoločnosťou IPfon. Uvedenú službu na fyzickej, linkovej, sieťovej a transportnej vrstve zabezpečuje poskytovateľ pripojenia do siete internet na základe zmluvy s užívateľom. IPfon, ktorý s týmto poskytovateľom nemá žiadny zmluvný vzťah, zabezpečuje len aplikačnú vrstvu danej služby.

Ako bolo vyššie uvedené, v architektúre WiFi je stanicami daná možnosť komunikovať v rámci základného súboru služieb (BSS). Pokiaľ potrebuje stanica komunikovať s partnerom mimo BSS, sprostredkúva túto komunikáciu prístupový bod (AP). Z hľadiska pripojenia WiFi k LTE je možné uvažovať o nasledujúcich prípadoch:

- AP v pevnom alebo mobilnom umiestnení je vybavený SIM kartou a predstavuje tak mobilné koncové zariadenie komunikujúce cez rádiové rozhranie so základňovou stanicou rádiovej prístupovej siete.
- AP v pevnom umiestnení je pripojený ku P-GW (komponent EPC), a to buď cez ePDG (v prípade nedôveryhodného prístupu WiFi), alebo priamo (v prípade dôveryhodného prístupu WiFi).

V oboch prípadoch AP samostatne zabezpečuje komunikáciu so stanicami nachádzajúcimi sa v rámci BSS bez účasti LTE. AP tak zabezpečuje aj „mobilitu“ stanice v rámci BSS (pojem „mobilita“ vo WiFi nie je ekvivalentom mobility v mobilných sieťach).

AP v pevnom umiestnení môže byť takisto pripojený do IP transportnej siete prostredníctvom metalického (xDSL) alebo optického (FTTx) pripojenia, teda v tejto súvislosti nie je možné hovoriť o mobilite. Príkladom takéhoto pripojenia je užívateľ s DSL prípojkou a ADSL/VDSL smerovačom, ktorý je vybavený WiFi. Tento spôsob pripojenia využíva aj infraštruktúra spoločnosti IPfon, pretože neobsahuje príslušné komponenty mobilnej siete.

Pripomienky spoločnosti IPfon:

8. Pripomienky k záveru č. 4

Spoločnosť IPfon v tomto bode nenamieta voči nasledujúcemu záveru úradu uvedenom v bode č. 4: *„Koncové zaradenie pre službu IPfon Mobile je identifikované duplicitným spôsobom - účastníckym číslom mobilnej siete iného podniku a účastníckym číslom služby IPfon Mobile, t. j. účastník je dosiahnuteľný pod dvoma*

rôznymi účastníckymi číslami E.164.“ Spoločnosť IPfon má výhrady k tomu, prečo sa tým úrad vôbec zaoberal.

Podľa názoru spoločnosti IPfon úrad by sa mal zaoberať aj nasledujúcimi prípadmi:

- Dual-SIM mobilný telefón so SIM kartami dvoch MNO (volanie je možné ukončiť na druhej zo SIM kariet resp. čísel),
- ukončenie volania v roamingu (volanie sa reálne neukončuje na čísle MSISDN jedného podniku, ale na čísle MSRN iného podniku, tzn. koncové zariadenie a účastník je dostupný pod dvoma E.164 číslami patriacimi do dvoch sietí),
- použitie Multi-IMSI / Multi-MSISDN SIM karty, ktorá obsahuje čísla viacerých podnikov (napr. SIM karty SWAN Mobile),
- virtuálne číslo poskytované spoločnosťou Slovak Telekom (ďalšie telefónne číslo k SIM karte), kde je účastník taktiež dosiahnuteľný pod dvoma rôznymi účastníckymi číslami E.164,
- analogicky na trhu č. 1 - ukončenie volania na čísle hlasovej služby, ktorá je poskytovaná ako OTT-0 nad xDSL/FTTx pripojením s aktívnou hlasovou službou, ktorá má svoje vlastné E.164 číslo ...

Stanovisko úradu:

V uvedenom bode v tejto časti analýzy úrad konštatuje skutkový stav veci, vysvetlil spôsob poskytovania predmetnej služby spoločnosťou IPfon.

Kedže však nie je možné určiť individuálnu mobilnú sieť v prípade OTT služieb spoločnosti IPfon, nie je možné vymedziť ďalší samostatný trh – trh ukončenia volania v individuálnej mobilnej sieti spoločnosti IPfon.

K jednotlivým vyššie uvedeným prípadom úrad uvádza nasledovné:

- Dual-SIM mobilný telefón so SIM kartami dvoch MNO – má 2 IMEI (International Mobile Equipment Identity), aby mohol súčasne komunikovať s oboma sieťami. Z hľadiska komunikácie so sieťami sa teda javí ako dve nezávislé koncové zariadenia.
- Ukončenie volania v roamingu – MSRN (Mobile Station Roaming Number) sa prideluje dynamicky pre smerovanie prichádzajúceho volania k volanému účastníkovi len na dobu zostavenia spojenia, po zostavení spojenia sa uvoľňuje. Volajúci účastník v čase voľby nemôže MSRN použiť, pretože sa prideluje až na základe analýzy tejto voľby a zistení, v ktorej navštívenej sieti sa volaný účastník nachádza. S MSRN pracuje výlučne navštívená sieť, domáca sieť účastníka ho nepotrebuje poznať. Ide o štandardnú procedúru špecifikovanú v štandardoch 3GPP/ETSI.
- Použitie Multi-IMSI/Multi-MSISDN SIM karty – uvedený typ SIM karty obsahuje telefónne čísla jedného podniku.
- Virtuálne číslo poskytované spoločnosťou Slovak Telekom (ďalšie telefónne číslo k SIM karte) – opäť ide o telefónne čísla jedného podniku.

- Ukončenie volania na čísle hlasovej služby, ktorá je poskytovaná ako OTT-0 nad xDSL/ FTTx pripojením s aktívnou hlasovou službou – závisí od konkrétnej realizácie, či na jednom koncovom zariadení je možné prijímať hovory pod oboma telefónnymi číslami.

Pripomienky spoločnosti IPfon:

9. Pripomienky k záveru č. 5

V bode 5 úrad uvádza „Spoločnosť IPfon neprevádzkuje rádiovú prístupovú sieť a ani nemá uzavreté zmluvy s podnikmi prevádzkujúcimi mobilné elektronické komunikačné siete. Uzavretie zmluvného vzťahu s podnikom prevádzkujúcim mobilnú elektronickú komunikačnú sieť necháva na koncového užívateľa.“

Spoločnosť vo svojom vyjadrení k tomuto bodu namieta, že úrad v analýze nezohľadnil:

1. skutočnosť, že spoločnosť IPfon na trhu pôsobí ako úplný mobilný virtuálny operátor, a tak ani nemôže prevádzkovať rádiovú prístupovú sieť,
2. že má uzatvorenú zmluvu o prepojení sietí so spoločnosťou Slovak Telekom, ktorá je podnikom prevádzkujúcim mobilné elektronické komunikačné siete,
3. žiadny záväzný predpis neukladá podniku, ktorý využíva cudziu sieť, aby ju od tohto podniku kúpil (obstaral) priamo a ani to, akou formou zmluvy ju má obstaráť. Je absolútne legitímne a zároveň čím ďalej tým častejšie poskytovať služby formou OTT s využitím internetového pripojenia, ktoré si obstará koncový užívateľ sám.

Stanovisko úradu:

1. Podľa informácií poskytnutých spoločnosťou IPfon infraštruktúra siete tejto spoločnosti neobsahuje štandardné komponenty mobilných sietí a nevie zabezpečiť služby MM (Mobility Management) pre koncové zariadenia užívateľov, preto ju nie je možné považovať za mobilnú sieť. Služby MM sú zabezpečované fyzickou infraštruktúrou rádiových prístupových sietí, ku ktorým sú procedúrou „attach“ pripojené koncové zariadenia.

IPfon sa v poskytnutých informáciách vyjadril, že jeho strategickým záujmom je nebyť pri poskytovaní služby závislý na žiadnom prevádzkovateľovi siete, t. j. zvolil prístup, že využíva cudzie siete bez toho, aby si tieto siete obstaral od ich prevádzkovateľov. To nie je v súlade so správou BEREC-u k veľkoobchodnému roamingovému trhu (dokument BEREC-u BoR (16) 33), podľa ktorého Full MVNO používa duálnu platformu IMSI (International Mobile Subscriber Identity) s priamym veľkoobchodným prístupom k roamingu (na využívanie infraštruktúry rádiových prístupových sietí je potrebný národný roaming).

Úrad trvá na svojom vyjadrení, že spoločnosť IPfon pôsobí ako poskytovateľ služieb OTT a nie ako MVNO. Ak by bol MVNO, úrad by ho zahrnul medzi podniky pôsobiace na relevantnom trhu č. 2.

Ukončovanie hlasového volania, pre ktorého prijatie je nevyhnutné mať nainštalovanú aplikáciu a mať na mobilnom zariadení zapnuté dátové služby (kategória OTT-0), úrad nepovažuje za zastupiteľné s ukončením štandardného prichádzajúceho hlasového volania do mobilnej telefónnej siete

2. K zmluve o prepojení medzi spoločnosťou IPfon a spoločnosťou Slovak Telekom sa už úrad vyjadril v stanovisku k pripomienke č. 3. Vo svojom vyjadrení v tomto bode však mal úrad na mysli zmluvy o veľkoobchodnom prístupe k mobilnej elektronickej komunikačnej sieti niektorého z existujúcich mobilných operátorov za účelom poskytovania mobilnej elektronickej komunikačnej služby ako virtuálny operátor. V súlade s uvedeným úrad bod 5 upravil nasledovne: „5. Spoločnosť IPfon neprevádzkuje rádiovú prístupovú sieť a ani nemá uzavreté zmluvy s podnikmi prevádzkujúcimi mobilné elektronicke komunikačné siete pre priamy veľkoobchodný prístup k rádiovkej prístupovej sieti. Uzavretie zmluvného vzťahu s podnikom prevádzkujúcim mobilnú elektronicke komunikačnú sieť týkajúceho sa prístupu k rádiovkej prístupovej sieti necháva na koncového užívateľa“.

3. Úrad súhlasí s vyjadrením spoločnosti IPfon, že žiaden predpis neukladá podniku, ktorý využíva cudziu sieť, aby ju od tohto podniku kúpil (obstaral) priamo a ani to, akou formou zmluvy ju má obstaráť. Samozrejme, je absolútne legitímne poskytovať služby formou OTT s využitím internetového pripojenia, ktoré si obstará koncový užívateľ sám. Avšak prichádzajúce hlasové volanie (ukončenie hlasového volania), pre ktorého prijatie je nevyhnutné mať nainštalovanú aplikáciu a mať na mobilnom zariadení zapnuté dátové služby, úrad nepovažuje za zastupiteľné so štandardným prichádzajúcim hlasovým volaním do mobilnej telefónnej siete (s ukončením štandardných hlasových volaní v individuálnej mobilnej telefónnej sieti).

Pripomienky spoločnosti IPfon:

10. Pripomienky k záveru č. 6

Spoločnosť IPfon namieta záver úradu: *„Sieť, ktorou disponuje spoločnosť IPfon, nespĺňa požiadavky odporúčaní ITU-R M.1457 a ITU-R M.2012 ohľadom architektúry, rozhraní, signalizačných protokolov a procedúr, a preto nie je mobilnou elektronicke komunikačnou sieťou.“*

Podľa spoločnosti IPfon, v zmysle platných predpisov úrad nemá kompetenciu stanoviť, že mobilnou sieťou je iba sieť, ktorá zodpovedá (napríklad) odporúčaniam ITU-R M.1457 a ITU-R M.2012.

Spoločnosť IPfon namieta, že úradom uvedené dokumenty sú v prvom rade iba odporúčania ITU. V rámci európskeho práva (Rozhodnutie komisie 2007/176/ES) tieto dva dokumenty nielenže nie sú určené ako záväzné, ale pre EÚ/EHP dokonca nie sú uvedené ani medzi odporúčanými.

Stanovisko úradu:

1. Pri posudzovaní odporúčaní ITU-R M.1457 a ITU-R M.2012 v kontexte vlastností mobilných elektronických komunikačných sietí je potrebné poznať nasledujúce skutočnosti:
 - Uvedené odporúčania vznikli na základe záverov prijatých ITU konferenciami vládnych splnomocnencov v rokoch 1998 a 2002, ktoré vyzvali na čo najväčšiu harmonizáciu požiadaviek a interoperabilitu pri vývoji ďalších generácií mobilných systémov. Odporúčanie ITU-R M.1457 špecifikovalo požiadavky na systémy označované ako IMT-2000 (International Mobile Telecommunications-2000) a následne odporúčanie ITU-R M.2012 špecifikovalo požiadavky na systémy označované ako IMT-Advanced (International Mobile Telecommunications-Advanced).
 - ETSI ako európska normalizačná organizácia bola poverená EÚ na vypracovanie štandardov pre ďalšie generácie mobilných systémov spĺňajúcich požiadavky uvedené v odporúčaní ITU-R M.1457 a ITU-R M.2012.
 - Pre tento účel bolo vytvorené konzorcium 3GPP (3rd Generation Partnership Project) pozostávajúce zo siedmich štandardizačných organizácií z Európy, Ázie a Severnej Ameriky (ARIB, ATIS, CCSA, ETSI, TSDSI, TTA, TTC), ktoré vydáva štandardy 3GPP týkajúce sa mobilných systémov 2G, 3G, 4G a 5G, ktoré sú používané v Európe.
 - Uvedené štandardy 3GPP sú následne vydávané ako štandardy ETSI s rovnakým obsahom.
 - ITU-R sleduje, verifikuje a potvrdzuje, že štandardizácia konkrétnych mobilných systémov spĺňa požiadavky uvedené v odporúčaní ITU-R M.1457 (v Európe 3G systémy) a ITU-R M.2012 (v Európe 4G systémy).
2. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/53/EÚ zo 16. apríla 2014 vytvára regulačný rámec pre prístupnosť rádiových zariadení na trhu a ich uvádzanie do prevádzky v Únii. V článku 3 stanovuje základné požiadavky na rádiové zariadenia.
3. V rámci implementácie tejto smernice bolo vydané oznámenie Komisie (2017/C 149/02) s názvami harmonizovaných noriem podľa harmonizačného právneho predpisu Únie. Medzi harmonizovanými normami sú aj normy ETSI EN 301 908-1, EN 301 908-2, EN 301 908-3, EN 301 908-10, EN 301 908-11, EN 301 908-12, EN 301 908-13, EN 301 908-14, EN 301 908-15, EN 301 908-18, EN 301 908-20,

EN 301 908-21, EN 301 908-22, ktoré sa týkajú špecifikácie bunkových sietí IMT, konkrétne stanovujú požiadavky na základňové stanice, opakovače a užívateľské koncové zariadenia. Odporúčania ITU-R M.1457 a ITU-R M.2012 sú normatívnymi referenciami uvedených noriem.

4. Vyššie uvedené harmonizované normy boli taktiež vydané ako slovenské technické normy (STN).

Pripomienky spoločnosti IPfon:

Podľa spoločnosti IPfon, úrad nemôže označiť nejaké technické odporúčanie (alebo špecifikáciu), na ktoré sa neodkazuje v záväzných predpisoch, za podmienku pre zaradenie na príslušný trh. Je takýto záver v súlade so zásadou technologickej neutrality regulácie? Spoločnosť IPfon nie je jasné, na základe čoho úrad určil, že sieť spoločnosti IPfon musí spĺňať odporúčania ITU-R M.1457 a ITU-R M.2012 a nie aj iné.

Spoločnosť IPfon namietla, že ak podľa úradu sieť spoločnosti IPfon nespĺňa tieto odporúčania a nie je mobilnou sieťou, tak tieto odporúčania nespĺňa ani sieť NMT. Spoločnosť IPfon poukazuje na to, že tieto odporúčania nespĺňa žiadna virtuálna mobilná sieť (MVNO), nakoľko neobsahuje rádiovú prístupovú sieť.

Stanovisko úradu:

1. Spoločnosť IPfon v argumentácii používa pojem „virtuálna mobilná sieť“. Tento pojem nie je definovaný ani v európskej legislatíve, ani v štandardoch rôznych štandardizačných organizácií. Prakticky sa vyskytuje len v spojení „prevádzkovateľ mobilnej virtuálnej siete“ (Mobile Virtual Network Operator – MVNO). Z dokumentov SWD(2014)298⁴ a BEREC BoR (16) 33⁵ vyplýva, že Full MVNO používa konkrétnu hosťovú rádiovú prístupovú sieť. Najjasnejšie charakterizuje Full MVNO definícia, ktorú používa Český telekomunikačný úrad⁶: *„Pojmem Full MVNO je označován typ virtuálního mobilního operátora, který pro poskytování služeb svým zákazníkům využívá vlastní infrastrukturu s výjimkou rádiové přístupové sítě, kterou si pronajímá na bázi velkoobchodní smlouvy s hostitelským operátorem. Zbylou část infrastruktury a provozních systémů, jako např. síťovou infrastrukturu včetně GMSC a HLR a service provisioning systémů (SMSC, MMSC, GGSN, IN, atd.), a všechny návazné procesy (billing, zákaznická péče, marketing, prodej) si Full MVNO zajišťuje vlastními prostředky mimo rámec velkoobchodní smlouvy. Full MVNO tak má prakticky plnou kontrolu nad kvalitou*

⁴ Vysvetľujúce memorandum k odporúčaniu Komisie zo dňa 9.10.2014 o relevantných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronických komunikácií podliehajúcich regulácii ex ante v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby

⁵ Správa BEREC-u k veľkoobchodným trhom roamingu zo dňa 12.2.2016

⁶ Napr. vo Vyhlásení výberového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů k zajištění veřejné komunikační sítě v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz v roku 2013

vlastných poskytovaných služieb a vydáva vlastní SIM karty s vlastným kódom mobilní sítě (MNC).“

2. Bez ohľadu na argumentáciu IPfonu ohľadne pojmu „virtuálna mobilná sieť“ platí, že pripojenie mobilného koncového zariadenia užívateľa je možné len na reálne existujúcu infraštruktúru rádiovkej prístupovej siete. ETSI na základe poverenia EÚ štandardizovalo z dôvodu unifikácie a čo najlepšej interoperability jednu rodinu mobilných systémov vychádzajúcich z pôvodných štandardov GSM, čo rešpektujú ako výrobcovia komponentov mobilných systémov, tak aj výrobcovia mobilných koncových zariadení. V rámci harmonizácie štandardov podľa harmonizačného právneho predpisu Únie boli v oblasti mobilných sietí harmonizované vyššie uvedené normy ETSI, týkajúce sa bunkových sietí IMT, ktoré sa stali aj slovenskými technickými normami.

Pri posudzovaní služby poskytovanej spoločnosťou IPfon z aspektu mobility je možné opätovne spomenúť skutočnosti, ktoré už boli uvedené v predchádzajúcich vyjadreniach úradu:

Infraštruktúra siete spoločnosti IPfon postavená na báze SIP podľa IETF RFC 3261 nemôže byť považovaná za mobilnú core sieť.

Spoločnosť IPfon nemá veľkoobchodný prístup k mobilnej rádiovkej prístupovej sieti, a teda nemá kontrolu nad touto sieťou.

Primárnou službou pre užívateľa je služba prístupu na internet, bez ktorej nie je možné služby spoločnosti IPfon používať.

Služba prístupu na internet je vždy poskytovaná prostredníctvom fyzickej infraštruktúry prístupovej siete, ktorá má konkrétneho prevádzkovateľa.

V prípade služby prístupu na internet prostredníctvom mobilnej siete užívateľ musí byť účastníkom príslušného prevádzkovateľa mobilnej siete, ktorý prevádzkuje túto mobilnú rádiovú prístupovú sieť.

Služby MM (Mobility Management) pre mobilné koncové zariadenie užívateľa sú zabezpečované fyzickou infraštruktúrou rádiovkej prístupovej siete.

Spoločnosť IPfon používa na realizáciu svojej služby IP konektivitu medzi koncovým zariadením užívateľa a infraštruktúrou IPfonu prostredníctvom virtuálneho okruhu. Udržiavanie uvedeného okruhu v prevádzkovom stave pri pohybe užívateľa nezabezpečuje služba IPfonu, ale rádiová prístupová sieť, do ktorej sa pripojilo mobilné koncové zariadenie užívateľa.

Pripomienky spoločnosti IPfon:

11. Návrh na zmenu analýzy a návrhu opatrenia zo dňa 5.10.2018

Spoločnosť IPfon navrhuje nasledujúce zmeny analýzy a návrhu opatrenia:

Návrh zmeny spoločnosti IPfon č. 1:

V zmysle predchádzajúcich pripomienok spoločnosť IPfon navrhuje, aby úrad doplnil do textu analýzy na strane 9 podnik IPfon medzi podniky, ktoré majú uzavreté zmluvu o prepojení svojej mobilnej siete s iným podnikom.

Návrh zmeny spoločnosti IPfon č. 2:

Spoločnosť IPfon navrhuje, aby úrad z analýzy podniku IPfon vypustil (odstránil) všetky kritériá, informácie a závery, ktoré nekorešponujú s vymedzením relevantného trhu. Spoločnosť IPfon v zmysle uvedených pripomienok navrhuje, aby úrad z analýzy v časti týkajúcej sa spoločnosti IPfon vypustil (odstránil) závery č. 1 až č. 6, ako aj za nimi nasledujúci odstavec, a nahradil ich napr. nasledujúcim textom:

„Charakteristiky služby IPfon Mobile

- *technologicky ide o fakturovanú elektronickú komunikačnú službu - verejnú telefónnu službu poskytovanú prostredníctvom verejného internetu (OTT-0) alebo zmluvných sietí (non-OTT)*
- *služba je poskytovaná na základe Všeobecných podmienok spoločnosti IPfon na poskytovanie verejných elektronických komunikačných služieb,*
- *služba nie je zmluvne ani technicky viazaná na konkrétne miesto pripojenia, môže byť využívaná na ktoromkoľvek mieste v SR alebo zahraničí v dostupnosti internetu alebo inej vhodnej IP siete,*
- *služba podporuje inter-operator roaming a inter-environment roaming podľa odporúčania ITU E.202 (kap. 5.2.2),*
- *pri službe je rešpektovaný Číslovací plán SR a užívateľom sú pridelované účastnícke čísla mobilnej siete (MSISDN),*
- *pri službe spoločnosť IPfon umožňuje obojsmernú prenositeľnosť negeografického čísla,*
- *pri volaniach na číslo tiesňového volania 112 je zabezpečená lokalizácia mobilného účastníka,*
- *za ukončenie volaní spoločnosť IPfon účtuje iným podnikom prepojovací poplatok vo výške zhodnej s regulovanou cenou ukončenia volania v mobilnej sieti.*

Spoločnosť IPfon ďalej požaduje, aby úrad text: *„Na základe uvedeného úrad dospel k záveru, že spoločnosť IPfon neprevádzkuje verejnú mobilnú telefónnu sieť a neposkytuje verejnú mobilnú telefónnu službu, a preto ju nezahrnul medzi podniky pôsobiace na predmetnom veľkoobchodnom trhu č. 2.“* na str. 26 analýzy nahradil nasledovne: *„Na základe uvedeného úrad dospel k záveru, že spoločnosť IPfon prevádzkuje virtuálnu verejnú mobilnú telefónnu sieť Full-MVNO a poskytuje verejnú mobilnú telefónnu službu, a zároveň poskytovanie tejto služby a siete plánuje ďalej rozvíjať, a preto ju aj so zohľadnením princípu pohľadu do budúcnosti (obdobie najbližších 3 rokov) zahrnul medzi podniky pôsobiace na predmetnom veľkoobchodnom trhu č. 2.“*

Návrh zmeny spoločnosti IPfon č. 3:

Spoločnosť IPfon navrhuje, aby úrad primerane doplnil údaje o spoločnosti resp. sieti/službe IPfon v kap. 3.2., 3.4, 3.5, 3.6, 3.8, 4.2 a 4.3 analýzy.

Stanoviská úradu:

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti IPfon č. 1:

Úrad v súlade so stanoviskom uvedeným v bode 3 textáciu v uvedených častiach analýzy upravil na str. 9 nasledovne: *„Úrad za zdroj informácií považoval všetky nižšie uvedené podniky.*

Úrad oslovil všetkých sieťových mobilných operátorov (virtuálny mobilný operátor v Slovenskej republike nepôsobí) , teda spoločnosť Orange Slovensko, a.s. (ďalej len „spoločnosť Orange Slovensko“), spoločnosť Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „spoločnosť Slovak Telekom“), spoločnosť O2 Slovakia, s.r.o. (ďalej len „spoločnosť O2 Slovakia“) a spoločnosť SWAN Mobile, a.s. (ďalej len „spoločnosť SWAN Mobile“), a požiadal ich o poskytnutie informácií k predmetnej analýze.

Úrad ďalej oslovil aj podniky IPfon, s.r.o. (ďalej len „spoločnosť IPfon“), UTVIDE k.s. (ďalej len „spoločnosť UTVIDE“), Unient Communications SK, s.r.o. (ďalej len „spoločnosť Unient Communications“), DKJG systém a.s. (ďalej len „spoločnosť DKJG systém“), Telnyx Ireland Limited, Onoffapp OÜ (ďalej len „spoločnosť Onoffapp“) a Altnet, s.r.o. (ďalej len „spoločnosť Altnet“), ktoré vo svojej oznamovacej povinnosti uviedli, že majú zámer poskytovať verejnú telefónnu službu prostredníctvom mobilnej siete. Úrad súčasne preskúmal aj informácie zverejnené na verejne dostupnom webovom sídle spoločnosti IPfon.“

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti IPfon č. 2:

Úrad na základe predchádzajúcich pripomienok zmenil/doplnil body 1, 3 a 5 na str. 25 nasledovne:

1. *„Podľa klasifikácie v správe BEREC-u o OTT službách (BoR (16) 35) z januára 2016 je služba IPfon Mobile službou Over-the-Top (ďalej len „OTT“). Hlasová služba poskytovaná s použitím čísel ako OTT služba, ktorá umožňuje uskutočňovať volania do PATS/PSTN, je v správe BEREC-u zaradená medzi služby OTT-0. Úrad takýto typ služby nepovažuje za plnohodnotnú mobilnú telefónnu službu, ktorá je definovaná špecifikáciami 3GPP/ETSI.“*

3. *„Keďže koncovým zariadením pre službu IPfon Mobile je smartfón so softvérovou aplikáciou IPfon Mobile, disponuje uvedené koncové zariadenie fyzickou SIM kartou iného podniku prevádzkujúceho mobilnú elektronickú komunikačnú sieť. Bez tejto fyzickej SIM karty by sa koncové zariadenie nedokázalo pripojiť k mobilnej elektronickej komunikačnej sieti iného podniku, čo by znemožnilo, resp. výrazne obmedzilo používanie služby IPfon Mobile. Použitie mobilného telefónu bez SIM*

karty je možné len v prípade, keď je koncové zariadenie pripojené na internet cez sieť WiFi. Úrad poskytovanie hlasových služieb spoločnosti IPfon prostredníctvom využitia služby prístupu k internetu prostredníctvom WiFi nepovažuje za mobilnú telefónnu službu.“

5. „Spoločnosť IPfon neprevádzkuje rádiovú prístupovú sieť a ani nemá uzavreté zmluvy s podnikmi prevádzkujúcimi mobilné elektronické komunikačné siete pre priamy veľkoobchodný prístup k rádiovkej prístupovej sieti. Uzavretie zmluvného vzťahu s podnikom prevádzkujúcim mobilnú elektronickú komunikačnú sieť týkajúceho sa prístupu k rádiovkej prístupovej sieti necháva na koncového užívateľa“.

K ostatným bodom úrad uvádza:

- Podľa Technickej špecifikácie účastníckych rozhraní spoločnosti IPfon koncovým bodom siete IPfon pri poskytovaní verejnej telefónnej služby účastníkom je sieťové rozhranie smerovača telefónnych hovorov IPfon, pripojeného k sieti internet alebo prepojenej dátovej sieti. Sieť spoločnosti IPfon teda nedisponuje účastníckym rozhraním pre pripojenie koncového zariadenia účastníka.
- Spoločnosť IPfon neprevádzkuje rádiovú prístupovú sieť a ani nemá uzavretú zmluvu s podnikom prevádzkujúcim mobilnú elektronickú komunikačnú sieť pre umožnenie priameho veľkoobchodného prístupu k rádiovkej prístupovej sieti. Z uvedeného dôvodu nie je možné v prípade spoločnosti IPfon vymedziť individuálnu mobilnú sieť pre ukončenie volaní pre potreby analýzy relevantného trhu č. 2.
- Keďže podľa Všeobecných podmienok spoločnosti IPfon na poskytovanie verejných elektronických komunikačných služieb súčasťou služby IPfonu nie je poskytovanie prístupu na internet, účastník môže používať službu IPfon Mobile len v prípade, že súčasne kontinuálne používa elektronickú komunikačnú službu prístupu k internetu od iného podniku.
- Pretože podľa Všeobecných podmienok spoločnosti IPfon na poskytovanie verejných elektronických komunikačných služieb účastník zodpovedá za svoje pripojenie k internetu. Účastník, pokiaľ chce využívať hlasové služby spoločnosti IPfon, musí sám uzavrieť zmluvný vzťah s podnikom prevádzkujúcim mobilnú elektronickú komunikačnú sieť týkajúci sa prístupu k rádiovkej prístupovej sieti alebo využívať prístup k internetu prostredníctvom WiFi.
- Služby mobility manažmentu pre mobilné koncové zariadenie účastníka ako aj udržiavanie IP konektivity medzi koncovým zariadením a infraštruktúrou IPfon sú zabezpečované výlučne rádiovou prístupovou sieťou, ku ktorej je koncové zariadenie pripojené.

V nadväznosti na vyššie uvedené a na stanoviská úradu k predchádzajúcim pripomienkam úrad nahradil text *„Na základe uvedeného úrad dospel k záveru, že spoločnosť IPfon neprevádzkuje verejnú mobilnú telefónnu sieť a neposkytuje*

verejnú mobilnú telefónnu službu, a preto ju nezahrnul medzi podniky pôsobiace na predmetnom veľkoobchodnom trhu č. 2.“ na str. 26 analýzy nahradil nasledovne: „Na základe uvedeného úrad dospel k záveru, že spoločnosť IPfon neprevádzkuje verejnú mobilnú telefónnu sieť a neposkytuje verejnú mobilnú telefónnu službu. V prípade spoločnosti IPfon nie je možné vymedziť individuálnu mobilnú sieť pre ukončenie volaní pre potreby analýzy relevantného trhu č. 2, nakoľko spoločnosť IPfon neprevádzkuje rádiovú prístupovú sieť a jej infraštruktúra nedisponuje účastníckym rozhraním pre pripojenie koncového zariadenia užívateľa, a preto ju nezahrnul medzi podniky pôsobiace na predmetnom veľkoobchodnom trhu č. 2.“

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti IPfon č. 3:

V súlade so stanoviskami úradu v predchádzajúcich bodoch tohto stanoviska, spoločnosť IPfon nie je zahrnutá medzi podniky pôsobiace na predmetnom veľkoobchodnom trhu č. 2, a preto podľa úradu nie je potrebné doplniť údaje o spoločnosti resp. sieti/službe IPfon do vyššie uvedených kapitol.

Pripomienky spoločnosti IPfon:

12. Návrh na doplnenie návrhu opatrenia

Spoločnosť IPfon uviedla, že pre poskytovanie služieb virtuálnych mobilných sietí nie sú v SR vytvorené podmienky, o čom podľa spoločnosti IPfon svedčí aj záver úradu v časti 3.6 analýzy, že na predmetnom trhu existujú bariéry vstupu.

Spoločnosť IPfon navrhuje, aby úrad tým podnikom, ktoré prevádzkujú mobilné rádiové prístupové siete, uložil na relevantnom trhu č. 2 povinnosť poskytnúť veľkoobchodný prístup do ich mobilnej elektronickej komunikačnej siete, ktorý by mohli virtuálni operátori využívať na poskytovanie mobilných služieb pre svojich koncových zákazníkov.

Stanovisko úradu:

Úrad v časti 3.6 Prekážky vstupu na relevantný trh uviedol, že prekážky vstupu na relevantný trh č. 2 sú rovnaké ako prekážky vstupu na súvisiaci maloobchodný trh verejnej mobilnej telefónnej služby. Každý podnik, ktorý má záujem poskytovať verejnú mobilnú telefónnu službu, potrebuje buď vlastniť vlastnú funkčnú verejnú mobilnú elektronickeú komunikačnú sieť, alebo odoberať veľkoobchodný prístup do takejto siete a poskytovať služby na cudzej sieti ako virtuálny operátor. Na záver tejto časti úrad konštatoval, že virtuálny operátor na Slovensku doposiaľ nepôsobí. Úrad na základe informácií, ktoré má k dispozícii

nepredpokladá, že v priebehu najbližšieho obdobia vstúpi na predmetný trh nejaký virtuálny operátor.

Úrad v tejto časti neuvádzal prekážky vstupu na trh veľkoobchodného prístupu do mobilnej elektronickej komunikačnej siete.

Služba veľkoobchodného prístupu do mobilnej elektronickej komunikačnej siete bola v minulosti súčasťou zoznamu relevantných trhov ako súčasť veľkoobchodného relevantného trhu č. 8 (podľa číslovania EK v Odporúčaní č. 15), ktorý bol rozhodnutím úradu zo dňa 28. januára 2004, ktorým sa určuje zoznam relevantných trhov, definovaný nasledovne: veľkoobchodný prístup a zostavenie volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti je služba, ktorá spočíva v sprístupnení verejnej mobilnej telefónnej siete podniku poskytujúcemu služby prostredníctvom verejných mobilných telefónnych sietí, tak aby tento mohol poskytovať svoje služby vrátane prenosu volania uskutočneného z koncového bodu mobilnej siete do bodu prepojenia medzi dvoma mobilnými sieťami alebo medzi mobilnou sieťou a pevnou sieťou alebo do iného koncového bodu tej istej mobilnej siete, napriek tomu, že nie je poskytovateľom vlastnej mobilnej siete.“ (ďalej len „bývalý veľkoobchodný relevantný trh č. 8“). Služba veľkoobchodného prístupu do mobilnej elektronickej komunikačnej siete nie je súčasťou relevantného trhu č. 2.

Podľa § 16 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách úrad určí relevantné trhy na základe Európskou komisiou odporúčaného zoznamu relevantných trhov a s ohľadom na geografické podmienky a iné špecifické národné podmienky v súlade so zásadami práva hospodárskej súťaže. Bývalý veľkoobchodný relevantný trh č. 8 bol vypustený z uvedeného rozhodnutia o zozname relevantných trhov v súlade s Odporúčaním Komisie zo dňa 17. decembra 2007 o príslušných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronickej komunikácie umožňujúcich reguláciu *ex ante* v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (2007/879/ES). Z uvedeného vyplýva, že tento trh nie je súčasťou platného rozhodnutia, ktorým sa určuje zoznam relevantných trhov⁷.

V nadväznosti na uvedené úrad nesúhlasí s rozšírením uložených povinností na relevantnom trhu č. 2 o povinnosť poskytnúť veľkoobchodný prístup do mobilnej elektronickej komunikačnej siete.

⁷ Rozhodnutie úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb zo dňa 9.2.2016, ktorým sa určuje zoznam relevantných trhov ako veľkoobchodné služby ukončenia hlasového volania v individuálnych mobilných sieťach

https://www.teleoff.gov.sk/data/files/47916_rozhodnutie-relevantne-trhy-2016.pdf

Úrad v čo najväčšej miere zohľadnil všetky doručené pripomienky a doplnil ich do analýzy. Upravenú analýzu predložil na nadnárodné konzultácie.

Nadnárodné konzultácie

Podľa § 10 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách boli Európskej komisii (ďalej len „Komisia“) predložené nasledovné dokumenty:

1. Výsledné znenie analýzy (vrátane zapracovaných pripomienok) sprístupnené na nadnárodné konzultácie
2. Pripomienky spoločnosti Slovak Telekom
3. Pripomienky spoločnosti O2 Slovakia
4. Pripomienky spoločnosti IPfon
5. Stanovisko Protimonopolného úradu Slovenskej republiky
6. Vyhodnotenie pripomienok spoločnosti Slovak Telekom
7. Vyhodnotenie pripomienok spoločnosti O2 Slovakia
8. Vyhodnotenie pripomienok spoločnosti IPfon

Všetky vyššie uvedené dokumenty boli uverejnené na verejne dostupnom webovom sídle úradu v časti Regulácia súťaže, Relevantný trh č. 2.

Rozhodnutie Komisie:

K výsledkom analýzy relevantného trhu č. 2 v rámci nadnárodných konzultácií bolo úradu dňa 27.2.2019 doručené Rozhodnutie Komisie SK/2019/2146 k notifikovanej analýze relevantného trhu č. 2. Komisia vo svojom rozhodnutí uviedla, že nemá žiadne pripomienky k predmetnej analýze.

Na základe výsledkov analýzy relevantného trhu č. 2 úrad dospel k záveru, že na vymedzenom relevantnom trhu nie je efektívna súťaž podľa § 17 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách. Listom č. 28/OER/2019/3770 zo dňa 26.6.2019 úrad oznámil spoločnosti Orange Slovensko, že na základe záverov analýzy relevantného trhu č. 2 začína správne konanie vo veci určenia spoločnosti Orange Slovensko za významný podnik podľa § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách a uloženia povinností podľa § 19, § 20, § 22 a § 23 zákona o elektronických komunikáciách na relevantnom trhu č. 2.

Úrad na základe výsledkov analýzy, po zohľadnení stanovísk poskytnutých v rámci národných konzultácií, stanoviska Európskej komisie a národných regulačných orgánov, ako aj všetkých vyššie uvedených skutočností rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad do 15 dní odo dňa jeho doručenia na adresu:

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb
odbor ekonomickej regulácie
Továrenská 7
P.O. BOX 40
828 55 Bratislava 24

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku a nadobudnutí jeho právoplatnosti.

Mgr. Ing. Ivan Martyák
riaditeľ odboru ekonomickej regulácie